

30 ÁRA

AFMÆLISRIT

SKÁKFÉLAGS SELFOSS OG NÁGRENNIS

NÓVEMBER 2019

ÍSEY SKYR SKÁKHÁTÍÐIN
Á HÓTEL SELFOSSI
18.-29. nóvember 2019

Suðurlandsriddarinn er farandbikar
Suðurlandsmeistarans

SKÁKKHÁTÍÐ á Selfossi

Skákin er líklega um 1500 ára gömul. Hún hefur á þeim tíma þróast og tekið breytingum en stöðugt haldið aðdráttarafli sínu og dregið að sér aðdáendur og þátttakendur. Þótt enginn þekki uppruna hennar né aldur nær enginn langt á sviði skáklistarinnar nema með stöðugri iðkun og einbeitingu. Allir geta lært mannganginn en fáir ná að höndla kjarna listarinnar og hljóta meistaratitil skáklistarinnar.

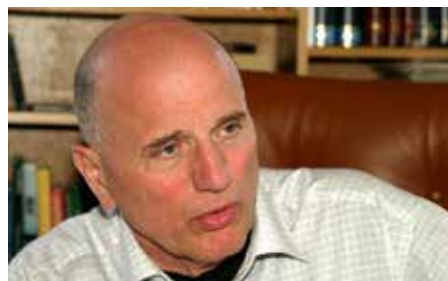
Enginn nær langt nema fylgjast stöðugt með nýjungum, búa yfir skákbókasafni sem tekur fram bókasafni flestra háskólagreina og ná tækni á tölvufræði skákarinnar. Í tímans rás hafa leikreglur breyst, hrókun verið innleidd, dráp í framhjálaupi, innleitt patt og drottningin verið gerð að sterkasta manni borðsins, líklega fyrir atbeina Ísabellu Spánar-drottningar, svo nokkuð sé nefnt.

Eftir gríðarlega þróun og rannsóknir hafa margir spáð skákinni jafnteflisdauda en ekkert slíkt hefur ræst. Nærtækasta skrefið fram á við er taflmennska ofurtölva. Fella varð niður biðskákir í keppnum vegna þess að sá stóð best að vígi sem bjó yfir sterkustu tölvunni óháð skákgetu sinni. Bobby Fischer sagðist ekki geta beitt rannsóknum sínum gegn andstæðingum í skákinni. „Þeir setja leiki mína bara inn í ofurtölvur og finna svör gegn mér.“

Tillaga hans til að mæta ofurvaldi tölvanna var slembiskák, randomnesskák, Fischerskák, þar sem mönnunum er raðað upp á nýtt og engar rannsóknir né skákfræði duga lengur. Framan af voru menn ekki hrifnir af þessum tillögum en slembiskákin hefur unnið á og einmitt nú hefur nýlega lokið heimsmeistarakeppni í Fischerskák í Noregi og hlotið verðskuldaða athygli. Og Fischer lagði til ýmsar breytingar við tímamælingu í skák, viðbótartíma við hvern leik til að hindra að menn

„Eftir gríðarlega þróun og rannsóknir hafa margir spáð skákinni jafnteflisdauda en ekkert slíkt hefur ræst.“

Guðmundur G. Þórarinnsson, fyrrverandi alþingismaður og forseti Skáksambands Íslands

töpuðu unninni skák í tímahraki, jafnframt því sem hann hannaði nýja skáklukku sem auk margs annars talar og vara menn við að gleyma tímanum og falla.

Skákin býr þannig ekki aðeins yfir gríðarlegum flækjum og virkjun ímyndunarafslisins heldur einnig yfir eiginleikum til að þróast, taka breytingum í takt við tímann og þróun mannlífsins. Sá magnaði skákhugsuður, Davíð Bronstein, varpaði fram ýmsum hugmyndum til að auka fjölbreytnina. Hann vildi stytta umhugsunartímann, taldi það ekki ganga að menn gætu hugsað sig um í hálf tíma, eða nær jafnlengi og hálfleikur í knattspyrnu tekur. Hann vildi skoða að peðin mættu ganga aftur á bak, biskupinn gæti hoppað yfir aðra menn eins og riddarinn og drottningin og hrókurinn gætu gengið riddaragang og fleira í slíkum dúr.

En jafnvel á sviði þeirra leikregla sem nú gilda eru ótrúlegir hlutir að gerast. Nýja ofurtölvan,

Alfa-zero, er að leika leiki sem engum hefur dottið í hug, jafnvel ekki öðrum ofurtölvum. Björn Þorfinnsson sagði í blaðagrein þegar Alfa-zero lék Bg5 í frægri skák gegn Stockfish: „Í dag breyttist heimurinn.“ Ekkert minna.

Þetta vekur upp nýjar spurningar. Er skákin að sýna okkur takmörk mannlegrar hugsunar? Hugsum okkur að nokkrir stórmeistarar séu að rannsaka skákstöðu. Þeir verða sammála um besta leikinn í stöðunni, en ofurtölva leggur til allt annað. Þeir standa upp og segja: „Þetta leikur enginn. Þetta er galli í forritinu.“ En nákvæmari rannsókn sýnir að leikur ofurtölvunnar er sterkastur. Hvernig stendur á að mannsheilinn útilokar besta leikinn? Hann byggir á innsýn og útreikningum en tölvan einungis á útreikningum. Hefur mannsheilinn þróast samkvæmt Darwinkenningunni í samræmi

Selfoss á heiður skilinn ekki bara fyrir að vera eini aðilinn sem heldur uppi minningu Bobby Fischers og einvígisins frá 1972 með Fischersetri, og skipuleggur skákkennslu fyrir börn með Helga Ólafssyni stórmeistara á Selfossi, heldur einnig fyrir framgöngu sína á sviði íþróttar.

við umhverfið þegar maðurinn kom niður úr trjánum, hugsar innan kassans og missir af öðrum leiðum, getur hvorki með talnakerki sínu túlkað pí né gullinsnið?

Heilasérfræðingar segja við höfum ekki rannsakað þessi takmörk mannsheilans vegna þess að við vissum ekki að þau væru til. Skákin er að sýna okkur nýjan veruleika.

Helgi Árnason, skólastjóri Rimaskóla, segir okkur eftir sitt frábæra skólastarf með skáklistina að áhrif hennar á námsgetu séu mikil. Nemendur sem eiga erfitt með einbeitingu og athygli, breytast eftir þjálfun í skák. Námsgeta og hæfni aukast. Í skák ertu í návígi við viðfangsefnið, ekki er unnt að skrökva sig frá vandamálinu og þú ert einn og verður sjálfur að takast á við vandamálið. Skákin er þannig

meðal öflugustu hugarþjálfunar- aðferða sem þekkjast, mikilvæg aðgerð til að auka þroska.

Gaman að skákhátíð skuli vera haldin á Selfossi. Selfoss á heiður skilinn ekki bara fyrir að vera eini aðilinn sem heldur uppi minningu Bobby Fischers og einvígisins frá 1972 með Fischersetri, og skipuleggur skákkennslu fyrir börn með Helga Ólafssyni stórmeistara á Selfossi, heldur einnig fyrir framgöngu sína á sviði íþróttar.

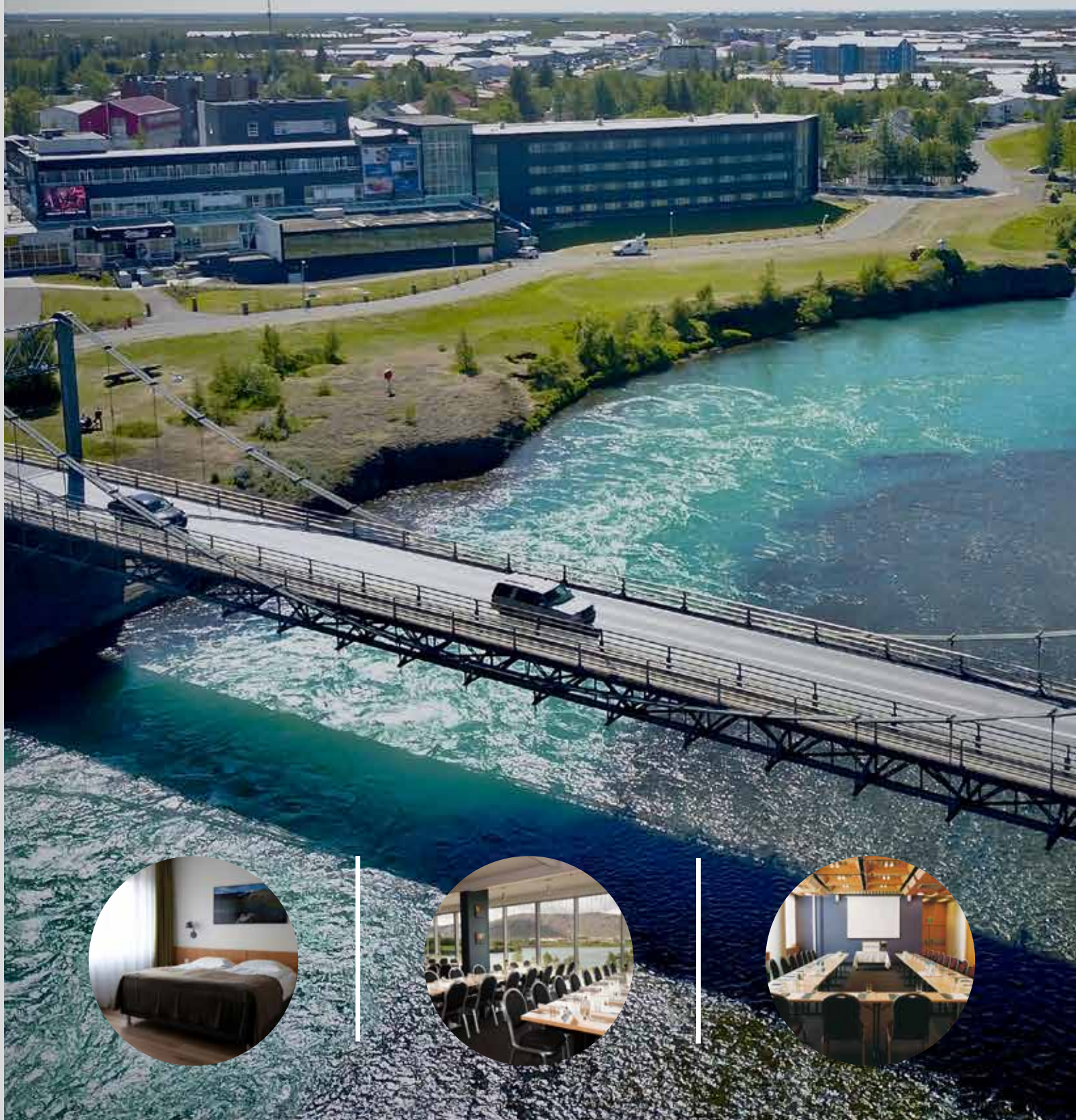
Hugsíð ykkur þegar landsliðsþjálfarinn í handbolta skýrði úrslit eins leiksins í heimsmeistarakeppninni. „Þetta var ójafn leikur, keppni heimsmeistaranna frá Frakklandi gegn Selfossi.“

Svo margir leikmenn landsliðsins voru frá Selfossi að athygli vakti. Hugsíð ykkur hvað hægt er að gera. Það er Selfoss að sýna okkur.

Guðm. G. Þórarinnsson

HÓTEL SELFÓSS

GISTING & VIÐBURÐIR Í NOTALEGU UMHVERFI

Eyravegur 2, 800 Selfoss S: 480-2500 www.hotelsselfoss.is

Staða skákarinnar í nútíð og fortíð

Það er gróska í íslensku skáklífi um þessar mundir. Um mánaðamótin október/nóvember tefldi landslið Íslands á EM landsliða í Georgíu, Ólympíulið 16 ára og yngri tefldi í Tyrklandi og 22 ungmenni á vegum Fjölnis og Breiðabliks tefldu á alþjóðlegu móti í Hasselbacken í Svíþjóð. Á sama tíma fór fram Bikarsyrpa TR þar sem 25 ungmenni tefldu. Og nú er í gangi u-2000 mót þar sem metþáttaka er, nærri 70 keppendur.

Regluleg skákkennsla á er stundatöflum nemenda í allmörgum skólum landsins. Reykjavík og Kópavogur skera sig nokkuð úr, sem sjá má á þátttöku frá þessum bæjarfélögum í sveitakeppnum skóla. Þá er kennsla víða á Suðurlandi og annan veturinn í röð er regluleg kennsla í grunnskólum á Akureyri, þar sem skák er kennd í um helmingi skólanna.

En athuganir Skáksambandsins síðustu ár hafa sýnt að á ákveðnum svæðum/bæjarfélögum er lítil sem engin kennsla. Ein af ástæðum þess er skortur á skákkennurum. Til að bæta úr því hefur Skáksambandið lagt áherslu á að efla almenna kennara/starfsfólk skólanna í að halda utan um skákkennslu og skákstarf innan sinna skóla. Rúmlega tuttugu skólar, flestir af landsbyggðinni, hafa þegið boð Skáksambandsins um heimsókn á þessu skólaári. Markmið heimsóknanna er að eftir þær geti skólarnir hafið skákkennslu eða skákstarf í einhverri mynd með eftirfylgni og stuðningi frá Skáksambandinu. Margir skólar á Norðurlandi taka þátt í verkefninu og eftir áramót er stefnt að svæðamóti grunnskóla á Norðurlandi, rétt eins og hefur gefist svo vel á Suðurlandsmóti grunnskólasveita sem Skáksambandið hefur staðið að síðustu

Gunnar Björnsson,
forseti skáksambands Íslands

tvö árin í samstarfi við SSON og Fischer-setur.

Fjöldi skákmanna með virk alþjóðleg stig hefur verið aukast. Hlutfall íslenskra skákmanna með alþjóðleg skákstig er auðvitað hæst í heimi. Það er athyglisverð staðreynd að um 4.300 íslenskir skákmenn hafa aðgang að Chess.com.

Fortíðin

Íslensk skáksaga hefur verið viðburðarík. Taflfélag Reykjavíkur, elsta skáklfélag landsins, var stofnað árið 1900. Félagið hélt fyrsta Skákþing Íslands árið 1913.

Skáksamband Íslands var stofnað 1925 og tók við Skákþinginu í framhaldinu. Skáksambandið á því 100 ára afmæli eftir sex ár. Sigur Íslands í B-heimsmeistaramótinu 1939 í Buenos Aires er einn merkilegasti skáksgur þjóðarinnar. Ferðin tók nokkra mánuði.

Til að byrja með voru það fyrst og fremst heldri menn sem tefldu og þurfti sérstaka atkvæðagreiðslu um hvort leyfa ætti að Friðriki Ólafssyni að taka þátt í skákmóti á vegum Taflfélags Reykjavíkur ungum að aldri.

Friðrik sló svo í gegn, varð einn sterkasti skákmaður heims og komst alla leið í áskorendamót til að tefla um réttinn við að skora á heimsmeistarann, Mikhail Botvinnik. Guðmundur Sigurjónsson og Ingi R. Jóhannsson komu í kjölfarið og í framhaldinu fjórmenningarnir Helgi Ólafsson, Jóhann Hjartarson, Jón L. Árnason og Margeir Pétursson. Þeir náðu oft frábærum árangri á Ólympíuskákmótum og urðu tvívegis í einu af efstu tíu sætum. Miklu munaði svo um það þegar Hannes Hlífur Stefánsson kom inn í landsliðið.

Fjórmenningarnir voru um tíma meðal 100 sterkustu skákmanna heims og Jóhann fylgdi í fótspor Friðriks og komst í hóp þeirra allra bestu. Hann lagði sjálfan Viktor „grimma“ Korchnoi að velli í í 16 manna úrslitum keppninnar um að fá að skora á heimsmeistarann Garry Kasparov.

Friðrik Ólafsson og þeir bræður Guðmundur G. Þórarinnsson og Jóhann Þórir Jónsson eru að mínu mati helstu áhrifavaldar þessarar byltingar. Friðrik með sínum afburðaárangri, Guðmundur vegna þess frumkvæðis að halda heimsmeistaraeinvígið 1972 og Jóhann fyrir sín mögnuðu helgarskákmót.

Skáksprenginguna miklu má að mestu leyti rekja til einvígis aldarinnar 1972. Í kjölfarið tefldu allir sem vettlingi gátu valdið og upp úr því fundust afburðaskákmenn sem urðu landsþekktir og fyrirmyndir annarra.

Mætti gera aðra tilraun með því að halda heimsmeistaraeinvígi á Íslandi árið 2022 og fagna um leið hálfra aldrar afmæli einvígis aldarinnar?

Nútiðin

Staðan í dag er ekki sú sama. Við erum ekki lengur meðal bestu skákþjóða heims. Engu að síður erum við sú þjóð sem hefur flesta stórmeistara miðað við höfðatölu og verðum að teljast afar sterk skákþjóð miðað við fólkfjölda. Teljum okkur ekki smáþjóð á því sviði.

Það hefur ýmislegt breyst. Gömlu Sovétríkin eru orðin að 15 ríkjum og gamla Júgóslavía orðin að 7 ríkjum. Lönd þar sem skák var varla stunduð hér áður fyrr eru orðin að stórveldum. Þar má nefna Kína, sem unnu tvöfalt á síðasta Ólympíuskákmóti, Indland og Íran. Hlegið var ómaklega að Guðmundi Sigurjónssyni þegar hann tapaði fyrir Kínverja á Ólympíuskákmóti árið 1978. Það hlær enginn lengur að Kínverjum í skák.

Fyrsti stórmeistari Indverja, Vishy Anand, er fæddur 1969. Þegar hann varð stórmeistari áttum við Íslendingar sex

stórmeistara. Nú hafa Indverjar alls eignast 65 stórmeistara en Íslendingar 14 stórmeistara, 15 ef við teljum Flóamanninn Bobby Fischer með!

Samkeppnin

Samkeppni við þessar stóru þjóðir er erfið. Í löndum eins og t.d. Kína, Indlandi, Aserbaidsjan, Armeníu og fleirum eru ung skákefni einfaldlega tekin úr skóla og þjálfuð með það í huga að þau verði framúrskarandi skákmenn. Engir tölvuleikir í boði!

Úkraínski skákþjálfarinn, Oleksandr Sulypa, var gjörsamlega gáttaður þegar ég þegar ég sagði honum að sumir vildu að íslenskir skákmenn gætu spilað fótbolta í Úkraínu er ekkert slíkt í boði fyrir ungmenni sem vilja verða góð í skák. Ekki er í boði að stunda aðrar íþróttir samhliða.

En viljum við þennan veruleika? Ég held ekki. Við viljum að börnin okkar geti spilað fótbolta, stundað skóla, teflt skák og átt venjulega æsku. En á sama tíma getum við kannski ekki ætlast til að við höldum í stærstu þjóðir heims, þar sem allt önnur menning ríkir, meðal annars í kringum skákina. Þó verðum við að búa til umhverfi og hvatningu til þess að fólk leggi sig fram og nái árangri.

Toppurinn

Við erum núna nr. 44 á heimslistanum en vorum á topp 10 þegar best lét.

Stigahæsti íslenski skákmaðurinn, Hjörvar Steinn Grétarsson, er nr. 371 á listanum yfir stigahæstu skákmenn heims. Eins og fram kemur hér að ofan áttum við þegar best lét fjóra skákmenn á topp 100.

Þetta á sínar skýringar. Í skákinni eru ekki miklir peningar

nema fyrir þá allra sterkustu, sér í lagi fyrir hálaunaland eins og Ísland. Freistandi er fyrir unga og efnilega skákmenn að ganga frekar menntavegin en að einbeita sér alfarið að skákinni. Í mörgum ríkjum í austri geta sæmilegir alþjóðlegir meistarar auðveldlega unnið fyrir sér með þátttöku á skákmótum.

Þetta er ekki séríslenskt vandamál heldur er hið sama uppi í flestum löndum Vestur-Evrópu og einnig austar. Mér var bent á það um daginn að yngsti stórmeistari Rússa, Andrey Esipenko, liðsmaður SSON, væri eldri en sex yngstu stórmeistarar Indverja! Þar í landi geta ungir og efnilegir skákmenn jafnvel framfleytt stórfjölskyldu!

Stórmeistaralaunin hafa reynst íslenskum stórmeisturum vel í gegnum tíðina en þau eru ekki fullkomin. Þau eru lág og í þau vantar hvata fyrir þá sem eru á laununum til að bæta sig. Þau virka að einhverju leyti eins og tekjutrygging. Bæta þarf umhverfi og auka hvatningu til okkar bestu skákmanna til að bæta sig.

Hvert á að stefna?

Eins og fram kemur í upphafi er staðan að flestu leyti góð. Við erum þó bersýnilega ekki jafn góð í skák og við vorum hér áður fyrr en í því felst enginn heimsendir heldur bara tækifæri!

Skák í skólum hefur reynst frábært kennslutæki. Reynsla annarra þjóða segir okkur að þar megi ná árangri. Ekki bara í skák, heldur hafi skák reynst nemendum vel. Ekki síst þegar kemur að félagsþæfni.

Tækifærin eru til að nota þau.

*Gunnar Björnsson,
forseti skáksambands Íslands*

FYRIR FÓLK

á ferðinni

Próteinríkt millimál

Ísey skyr fæst nú í nýjum hentugum umbúðum til að grípa með sér á ferðinni, eftir æfingu eða sem nesti fyrir fólk á öllum aldri.

LAKTÓSA
LAUST

lseyskyr.is

Skákin göfug íþrótt og ákveðið listform

Viðtal Oddgeirs Ottesen við Karl Björnsson, fyrrverandi bæjarstjóra og einn að aðalhvatamönnum að stofnun Skákfélags Selfoss og nágrennis.

Karl Björnsson fyrrverandi bæjarstjóri á Selfossi og núverandi framkvæmdastjóri Sambands íslenskra sveitarfélaga var einn af aðalhvatamönnum að stofnun SSON. Spurður um hvað hafi orðið til þess að hann beitti sér fyrir stofnun SSON sagði hann:

Ég var ráðinn bæjarstjóri á Selfossi árið 1986. Þá vann ég hjá Bygðastofnun í Reykjavík og áður hjá forvera þeirrar stofnunar sem hét Framkvæmdastofnun ríkisins. Í kaffi og matartímum tefldum við starfsmenn mikið og þá aðallega hraðskákir. Við tókum einnig þátt í firmakeppnum og vorum almennt mjög áhugasamir um skáklistina. Sjálfur lærði ég mannganginn snemma og tefldi við fólkskyldu og vini. Á menntaskólaárunum tókum við félagarnir oftast margar hraðskákir áður en við drifum svo okkur á böll og út á lífið. Þegar kom svo til Selfoss datt niður þessi taflmennska hjá mér að mestu, enda var ég kominn í nýtt umhverfi og þekkti ekki marga í bænum. Þá fór ég að hugsa um hvers vegna það væri ekki skákfélag á Selfossi og æfingar sem hægt væri að sækja. Ég hef alltaf haft mikinn áhuga á íþróttum og ég tel skákina vera mjög göfuga íþrótt og í raun ákveðið listform.“

Karl tefldi við Brynleif Steingrímsson á góðum stundum. „Brynleifur Steingrímsson, læknir og þáverandi bæjarfulltrúi á Selfossi, var mjög skemmtilegur, fluggreindur, en nokkuð sérstakur maður að sumra mati. Mér fannst hann mjög áhugaverður félagi og það var lærdómsríkt að umgangast hann. Við áttum að sjálfsögðu mikil samskipti í tengslum við bæjarmálin, en einnig utan þeirra. Fljótlega uppgötvaði ég að hann væri nokkuð lunkinn skákmaður og fórum við að taka skákir þegar við hittumst utan vinnunnar. Þórhallur Ólafsson, sem þá var tæknifræðingur hjá Vegagerðinni á Suðurlandi og er nú framkvæmdastjóri Neyðarlínunnar, var eitt laugardagssíðdegi heima hjá Brynleifi þar sem að við vorum að tefla. Þá fór ég að tala um að mér þætti svolítið einkennilegt að í allri áhugafélagaflórinni á Selfossi væri ekkert skákfélag. Þeir voru sammála og niðurstaða

Karl Björnsson, framkvæmdastjóri Sambands íslenskra sveitarfélaga, hægramegin við Lilju D. Alfreðsdóttur, mennta- og menningarmálaráðherra, og Láraus Blöndal, forseti Íþrótt- og Ólympíusambands Íslands, við kynningu á stefnumótun í íþróttamálum fyrr á þessu ári.

“Aðkoma mín að stofnun SSON er eitt þeirra verka sem ég er hvað stoltastur af á ferli mínum sem bæjarstjóri á Selfossi og síðar Árborg í 16 ár.

Þessarar samræðu var að við þrír myndum beita okkur fyrir stofnun skákfélags á Selfossi. Sem bæjarstjóri hafði ég ýmsa möguleika til að hrinda málinu í framkvæmd.“

Aðspurður um fyrstu skrefin að stofnun félagsins með bæjarstjórnann í fararbroddi sagði Karl. „Þetta var í raun frekar auðvelt verkefni. Við fórum að ræða þetta manna á meðal og fljótlega kom í ljós að það leyndust miklir skákáhugamenn víða um bæinn og einnig í nálægum sveitarfélögum. Sigumundur B. Stefánsson, sem þá var forstöðumaður Sundhallar Selfoss, og sinnti einnig íþrótt- og æskulýðsmálum fyrir bæinn, kom í lið með mér í þessu verkefni. Við

boðuðum til undirbúningsfundar vegna stofnunar skákfélagsins í Félagsmiðstöðinni í Sólvalaskóla 24. október 1989. Það mættu tuttugu manns á fundinn og voru menn mjög svo hlynntir stofnun félagsins. Á fundinum var skipuð undirbúningsnefnd að stofnun félagsins og auk mín voru Þórhallur Ólafsson, Gunnar Jónsson, mjólkurfræðingur, Guðmundur Búason, aðstoðarkaupfélagsstjóri KÁ og Hjalti Glúmsson, nemandi við FSu. Þá fóru hjólin að snúast og það var svo 15. nóvember 2009 sem félagið var stofnað með formlegum samþykktum, ákvörðum félagsgjalda og að sjálfsögðu stjórnarkjöri. Í stjórnina voru kjörnir sömu einstaklingar og voru í undirbúningsnefndinni. Stjórnin skipti með sér verkum á fundinum og var Guðmundur Búason kjörinn formaður. Ég vil einnig nefna Þórodd Kristjánsson, í Sportbæ, sem var mjög liðtækur og hjálplegur við stofnun félagsins.“

En er einhver skýring á nafninu? „Já, hún tengist því að árið 1986 voru nokkrar almannavarnanefndir sameinaðar á svæðinu og kom það í minn hlut að framkvæma sameininguna. Þar sem Selfossbær var fjölmennasta sveitarfélagið með langstærsta

þéttbýið var ákveðið að kalla nefndina Almannavarnanefnd Selfoss og nágrennis. Það var ekki talið skynsamlegt að telja upp öll hin sveitarfélögin á starfssvæði nefndarinnar og það var ágæt sátt um nafnið. Við sem stóðum að stofnun SSON vildum að félagsvæðið næði langt út fyrir mörk Selfoss svo við notuðum einfaldlega fyrirmyndina frá almannavarnanefndinni til að leggja áherslu að allir nágrennar okkar væru velkomnir í félagið og samþykktum að nefna það Skákfélag Selfoss og nágrennis.“

Um framhaldið segir Karl. „Það bættust við félagar og við undirbyggum reglulegar samkomur og æfingar. Sótt var um fjárstyrk til Selfossbæjar til að fjármagna kaup á taflborðum, skákmönnum og klukkum sem bærinn veitti og síðan var árlegur fjárstuðningur frá bænum við félagið með svipuðum hætti og gagnvart öðrum sambærilegum áhugamannafélögum á Selfossi. Einnig fengum við endurgjaldslausu aðstöðu á hótél Selfossi á miðvikudagkvöldum, en sveitarfélagið var eigandi hótelsins á þeim tíma. Við sóttum um aðild að Skáksambandi Íslands og fórum að skipuleggja og halda hin ýmsu mót.“

Að lokum segir Karl: „Það var afskaplega ánægjulegt að hafa tekið þátt í stofnun SSON. Allt gekk eins og í sögu. Allir voru jákvæðir og áhugasamir sem að málinu komu. Ég dró mig fljótlega út úr stjórn félagsins og fór að einbeita mér að öðrum málum. Gagnvart mér var málið komið í höfn og ég mjög sáttur. Þau voru að sjálfsögðu mörg önnur aðkallandi verkefni sem ég þurfti að sinna sem bæjarstjóri í þessu frábæra og vaxandi samfélagi á Selfossi sem núna er hluti Sveitarfélagsins Árborgar. Þeir sem tóku við keflinu hjá SSON hafa staðið sig með mikilli þrýði og sinnt féluginu afskaplega vel. Þetta „Heimsmeistaramót“ sem nú verður haldið á vegum félagsins finnst mér vera frábært framtak og óska ég öllum sem koma að undirbúningi og framkvæmd þess til hamingju. Að síðustu þakka ég öllum sem hafa verið þátttakendur í starfi, uppbyggingu og starfsemi SSON kærlega fyrir frábært framlag. Eins og ég sagði við þig Oddgeir, þegar kveikjan kom að þessu viðtali, þá er aðkoma mín að stofnun SSON eitt þeirra verka sem ég er hvað stoltastur af á ferli mínum sem bæjarstjóri á Selfossi og síðar Árborg í 16 ár.“

Sveitarfélagið Árborg fagnar íbúa númer

10.000

Mannlífið blómstrar sem aldrei fyrr þar sem lífið á sér stað.

Það eru mikilvæg tímamót þegar íbúar í sveitarfélagi verða 10.000 talsins.

Um leið og við bjóðum tíupúsundasta íbúa Árborgar velkominn í heiminn óskum við foreldrum og fjölskyldu barnsins innilega til hamingju.

Við óskum íbúum Árborgar til hamingju með tíupúsundasta íbúann og hið lífvænlega menningar- og íþróttastarf sem tekur á móti öllum þeim sem hér vilja búa og starfa. Jafnframt þökkum við þann áhuga sem fjölskyldur landsins hafa sýnt búsetu í sveitarfélaginu okkar.

Skákkfélag Selfoss og nágrennis fagnar nú 30 ára afmæli með glæsilegri dagskrá og alþjóðlegu skákmóti. Við óskum skákkfélaginu innilega til hamingju og velfarnaðar í því ötula starfi sem félagið innir af hendi. Það eru félög eins og skákkfélagið og margvíslegt annað menningar- og íþróttastarf sem gera sveitarfélagið okkar ákjósanlegt til búsetu.

Guðni Ágústsson átti upphafsleikinn í stofnun Fischersseturs. Guðni er snjall skákmaður og hér sést hann tefla við Friðrik Ólafsson. Staðan á borðinu er jafnteflisleg og meistararnir sömdu um jafntefli stuttu síðar. Sigurbjörg dóttir Guðna fylgist með skákinni.

Stofnun Fischersseturs

Það var Guðni Ágústsson sem átti fyrsta leikinn í stofnun safns um Bobby Fischer. Hann skrifaði grein í Dagskrána 20. apríl 2011 þar sem hann viðraði þá hugmynd að vegna fjölda gesta er kæmi að gröf Fischers ætti að breyta Laugardælakirkju í safn um Bobby Fischer. Lagðist þessi tillaga misvel í fólk og skrifaði Aldís Sigfúsdóttir og þrjár frænkur hennar grein í Dagskrána 22. sept. 2011 til að andmæla þessarri tillögu. Kirkjan hafði verið reist fyrir gjafafé og sjálfbodavinnu ýmissa aðila og gefin Laugardælasöfnuði.

Húsnæðið á annarri hæð Gamla-bankans var á lausu á þessum tíma og kom þá upp sú hugmynd um að setja þar upp safn um Bobby Fischer. Eigandi húsnæðisins var jákvæður fyrir hugmyndinni og hafði Aldís þá m.a. samband við Guðmund G. Þórarinsson og viðraði hana við hann. Hann og Einar S. Einarsson komu austur og litu á húsnæðið um veturinn. Þeir voru jákvæðir fyrir þessu og í framhaldinu fóru hjólin að snúast.

Tíminn leið þangað til tveir aðilar, hvor í sínu lagi en svo til á sama tíma, höfðu samband við undirritaðan, þá formann Skákfélags Selfoss og nágrennis (SSON), með þá hugmynd að stofna safn til minningar um einvígi aldarinnar og Robert James Fischer sem jafnframt yrði aðsetur skákfélagsins á staðnum. Þessir tveir einstaklingar voru Aldís Sigfúsdóttir og Gunnar Finnlaugsson. Gunnar Finnlaugsson, búsettur í Svíaríki í nokkra tugi ára, mikill skákáhugamaður og

Fischersetur var opnað formlega 11.júlí 2013.

ættaður úr Hraungerðishreppi, hafði mikinn áhuga á þessu. Upphafsleikur Guðna var grip-

inn á lofti og bréfaskriftir á milli Atlantshafsála hófust sem og fundir þegar Gunnar vísitaraði Selfoss, sem var reglulega. Safn til minningar um heimsmeistaraeinvígið og Bobby Fischer skildi verða að veruleika. Hér yrði ekki samið stutt heldur teflt ákveðið til sigurs.

Frá upphafi til dagsins í dag hefur Guðni verið hinn mesti haukur í horni, ætíð tilbúinn að hjálpa, veita ráð, leita réttra leiða og tryggja rekstur. Skák-

höfuðborg Íslands kallar hann Selfoss og á stóran þátt í því að svo er. Fljótlega bættist í hópinn Bjarni Harðarson, bóksali og lífskúnnstner, og var þá kominn vísir að nokkuð kappsömum hópi einstaklinga sem bar þá hugmynd í brjosti að stofna Fischersetur til minningar um heimsmeistarann er hvílir að Laugardælum að loknum leik. Þessi hópur hittist síðan allur í Gamla-bankanum hinn 12.júlí 2012.

Fleiri komu að undirbúningi og Guðmundur G. Þórarinsson hefur allt frá upphafi verið traust stoð. Hann var forseti Skáksambands Íslands þegar heimsmeistaraeinvígið fór fram 1972 og er manna fróðastur um einvígið, ásamt þeim heiðursmönnum er stjórnina skipuðu þegar einvígi aldarinnar, eins og það hefur verið kallað, fór fram í Laugardalshöll 11.júlí – 31.ágúst á því herrans ári 1972. Einar S. Einarsson hefur einnig reynst hin mesta stoð og stytta

“Var þá komið að næsta leik. Safn er ekkert án muna; allir angar voru hafðir úti við að útvega muni til sýningar á safnið. Skáksamband Íslands reyndist okkur vel, Ríkharður Sveinsson einnig en hann bæði gaf og lánaði muni til safnsins.

SSON er með reglulegar skákæfingar auk þess sem Helgi Ólafsson stórmeistari og skólastjóri Skákskóla Íslands hefur verið með vikulegar æfingar fyrir yngri kynslóðina.

allt frá upphafsleik. Þá hjálpaði Einars S. Einarsson mikið við stofnun setursins en hann lagði t.d. til fjölda mynda og sá um uppsetningu þeirra. Þá má geta þess að athafnamaðurinn Sigfús Kristinsson lét svo sannarlega ekki sitt eftir liggja við að aðstoða á allan hátt.

Lýður Pálsson, safnstjóri Byggðasafns Árnesinga, reyndist frumkvöðlum vel, enda öllum klækjum kunnugur þegar kemur að grundvallaratriðum reglna er um löglegar leikjaraðir safna gilda. Það varð líka fljótt

Magnús Matthíasson, stjórnarformaður Fischerseturs.

ljóst við undirbúning að ýmsar flækjur reyndust í stöðunni. Fara skal að flóknum lögum þegar safn er stofnað.

Félag um rekstur Fischerseturs var stofnað lögformlega hinn 3. apríl 2013. Fyrstu stjórnina skipuðu, Aldís Sigfúsdóttir, Gunnar Finnlaugsson, Ingimundur Sigurmundsson, Gunnar Björnsson, Lýður Pálsson, Helgi Ólafsson og Magnús Matthíasson. Ákveðið var að Fischersetur yrði einnig félagsheimili SSON og myndi félagið þá fá fasta aðstöðu til að hefja félagið á hærri stall sem sæmði nálægð heimsmeistara.

Var þá komið að næsta leik. Safn er ekkert án muna; allir angar voru hafðir úti við að útvega muni til sýningar á safnið. Skáksamband Íslands reyndist okkur vel og Ríkharður Sveinsson einnig en hann bæði gaf og lánaði muni til safnsins. Friðrik Ólafsson hefur gefið safninu ómetanlega muni, svo sem skorblöð skáka hans við Fischer. Auk þess hefur fjöldi annarra skákáhugamanna gefið safninu muni til sýningar. Þeim öllum er hér með þakkað innilega fyrir þeirra þátt í að gera safnið að því sem það er orðið í dag.

Gunnar Finnlaugsson gaf safninu nákvæma eftirlíkingu af einvígisborðinu við stofnun þess. Það hefur verið þeim er að safninu standa mikið kappsmál að fá upprunalega einvígisborðið hingað austur í sveitir. Það hefur því miður ekki enn gengið eftir en við treystum því að Skáksamband Íslands og stjórnvöld beiti sér fyrir því að borðið komist sem næst uppruna sínum. Þrátt fyrir vöntun á borðinu hýsir safnið flesta þá muni er að ferli Fischers og einvígisins snúa.

Fischersetur var síðan opnað

formlega hinn 11. júlí 2013. Illugi Gunnarsson, þá ráðherra mennta- og menningarmála, flutti ræðu og einnig Sigurður Ingi Jóhannsson, þá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra. Þá steig Friðrik Ólafsson stórmeistari í pontu og talaði um einvigið, áhrif þess á skákina og umheiminn allan og að lokum flutti Guðni Ágústsson ræðu.

Frá upphafi hefur safnið verið opið að sumri til en á öðrum tímum samkvæmt óskum. Við búum svo vel að um 20 sjálfboðaliðar hafa séð um daglega opnun þessi ár öll. Þeir hafa tekið á móti gestum sem skipta þúsundum frá stofnun. Þeirra á meðal eru tveir fyrrverandi heimsmeistarar, Hou Yifan og Garri Kasparov. Kasparov hélt verulega innblásna ræðu um feður skákarinnar, gildi hennar og tilgang. Hann var mjög ánægður með heimsóknina og lauk ræðu sinni með því að fagna því að til væri safn um næstbesta skákmann sögunnar! Magnus Carlsen, núverandi heimsmeistari, leit síðan inn þremur árum síðar en kaus að tjá sig ekki um hver væri besti skákmaður sögunnar.

Aldís Sigfúsdóttir hefur af

einstökum krafti og einurð staðið hnakkreist, ætíð með rétt stöðumat og séð til þess að safnið hefur náð að þroskast og dafna. Margir að hafa komið við sögu og lagt sitt af mörkum og margir hafa lagt hönd á plóg til að gera Fischersetur að þeim einstaka menningarstað sem það er en án hennar áræðni, krafts og þrautseigju væri Selfoss ekki á góðri leið með að verða að þeirri skákhöfuðborg Íslands sem meistarinn úr Hraungerðishreppi kaus að kalla Selfoss er fyrstu leikir litu dagsins ljós. SSON er með reglulegar skákæfingar í safninu auk þess sem Helgi Ólafsson stórmeistari og skólastjóri Skákskóla Íslands hefur verið með vikulegar æfingar fyrir yngri kynslóðina frá stofnun setursins.

Í dag er Fischersetur ásamt grafreitnum að Laugardælum einn helsti viðkomustaður ferðamanna á Selfossi. Bæði skákáhugamenn og aðrir líta inn, læra um hinn merka mann og viðburðinn sem nefndur er einvigi aldarinnar.

Magnús Matthíasson, stjórnarformaður Fischerseturs.

THE BOBBY FISCHER CENTER

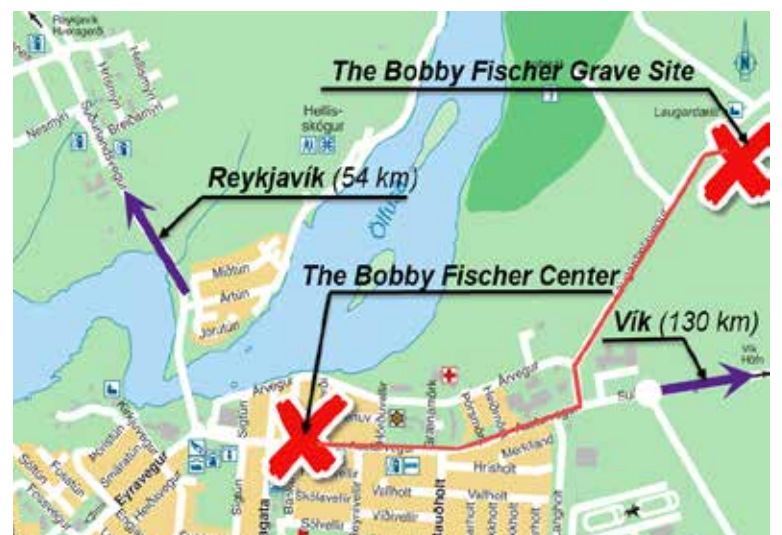
Safnmunir tengdir skákmeistararanum Bobby Fischer

Opið daglega kl. 13:00 - 16:00
frá 15. maí til 15. september
Á öðrum tímum er opnað eftir óskum

Aðgangseyrir 1.000 kr. fyrir fullorðna
Frítt fyrir 14 ára og yngri.

Fischersetrið á Selfossi · Austurvegur 21 · 800 Selfoss
www.fischersetur.is · fischersetur@gmail.com · Sími 894 1275

Grafreitir Fischers er í Laugardælakirkjugarði,
um 2 km austan við Selfoss

Svindl í skák

Hver vill taka þátt í sporti þar sem úrslit geta ráðist af tölvusvindli?

Alþjóða skáksambandið FIDE hefur sett það sem eitt af forgangsverkefnum sínum að berjast gegn svindli í skák. Tilgátan um að svindl í skák hafi aukist til muna eftir tilkomu snjallsímanna fyrir rúmum 10 árum síðan er trúlega rétt. Tæknibyltingin hefur ekki farið fram hjá þeim fjölmörgu sem stunda skáklitina sem áhugamál og ekki heldur þeim sem stunda hana sem atvinnu. Hver vill taka þátt í sporti þar sem úrslit geta ráðist af tölvusvindli?

Greinarhöfundur á sæti í nefnd á vegum FIDE sem heitir Fair Play Commission (FPL) og er tilgangur nefndarinnar m.a. að koma í veg fyrir og berjast gegn svindli í skák og óréttmætum ásökunum þar um. Auk þess að annast forvarnir er nefndin rannsóknar- og ákærunefnd. Það er svo siðanefnd FIDE (EC) sem hefur lokaorðið í hverju máli fyrir sig en siðanefndin er dómstóll Alþjóða skáksambandsins.

Hverjar eru helstu ógnirnar? Rótgróin afglöp:

- Málamyndaskákmót og þá helst í búningi lokaðra móta (Round Robin) þar sem allir tefla við alla. Úrslit eru þá venjulega ákveðin fyrir fram á þann hátt að einn keppandi „vinnur“ flestar skákir sínar, hækkar mjög á skákstigum fyrir „frammiðstöðuna“ og í sumum tilfellum verður hann sér út um áfanga að alþjóðlegum titli eða stórmeistaratitli
- Úrslit einstakra skáka ákveðin fyrir fram
- Svindl eða óheiðarlegar aðferðir við öflun skákstiga
- Sala mótherja á vinningum/áföngum
- Utanaðkomandi upplýsingar/aðstoð á meðan skák stendur yfir
- O.s.frv.

Nýleg eða stafræn afglöp:

- Svindl með aðstoð tölvu eða farsíma. Þessi hættu er talin sú algengasta og alvarlegasta sem ógnar heilindum skáklistarinnar um þessar mundir. Skáklög og reglur FIDE hafa nýlega, og munu í framtíðinni, taka mið af sibreytilegu umhverfi skákarinnar. Bregðast þarf við nýjum hættum hverju sinni til að viðhalda falsleysi skáklistarinnar og orðspori.

Hvað er til ráða?

FPL-nefnd FIDE starfar með það að leiðarljósi að koma í veg fyrir svindl og óréttmætar ásakanir um svindl. Til að ná markmiðum sínum mun nefndin m.a.:

- Vakta og endurbæta þau svindl-viðvörðunarkerfi og reglur sem notast er við á hverjum tíma
- Útbúa fræðslu- og kynningarefni fyrir skákstjóra og skipuleggjendur skákmóta
- Gera úrtakskannanir á keppendum og skákmótum á keppnisstað og úr fjarlægð (t.d. á netinu)
- Taka á móti og meðhöndla kvartanir
- Rannsaka opin mál
- Vera ráðleggjandi til annarra FIDE-nefnda og leggja fram tillögur um breytingar á skáklögum, keppnisreglum, reglum um skákstig, titla og áfanga.

Hlutverk Fair Play nefndar (FPL) FIDE

Upphaflega hét FPL-nefndin Anti-Cheating Commission (ACC) en nafni nefndarinnar var breytt á síðastliðnu ári þegar umfang og verkefni nefndarinnar jukust til muna. Nefndin var stofnuð árið 2013 sem samstarfsverkefni FIDE og ACP sem er félag atvinnumanna í skák. Nefndina skipa sjö manns sem skipaðir eru til fjögurra ára. Um samsetningu nefndarinnar er þannig háttað:

- Þrír meðlimir eru tilnefndir af FIDE
- Þrír meðlimir eru tilnefndir af ACP, félagi atvinnumanna í skák
- Einn meðlimur er sameiginlega tilnefndur af FIDE og ACP og skal sá vera sérfræðingur á sviði tæknimála og hafa yfirgripsmikla þekkingu á tölvumálum (tölvunarfræðingur)

Formaður nefndarinnar skal tilnefndur af forseta FIDE og samþykktur á allsherjarþingi

FIDE. Auk þess sem áður hefur komið fram um hlutverk og störf nefndarinnar hefur hverjum og einum nefndarmanna verið falið vald til að sjá um eftirlit á öllum skákmótum FIDE sem reiknuð eru til skákstiga. Nefndarmenn funda einu sinni til tvisvar í mánuði á símafundum (Skype) og hittast svo a.m.k. einu sinni á ári. Síðasti fundur af því tagi var haldinn í Bologna í Ítalíu í sumar.

Skimunar- og leitartæki FIDE á netinu

FIDE mun leggja til skimunar- og leitartæki (e. Game Screening Tool) á netinu sem verður aðgengilegt öllum viðurkenndum opinberum starfsmönnum FIDE, þ.e. alþjóðlegum skákstjörum (IA) og FIDE skákstjörum (FA), ásamt alþjóðlegum skipuleggjendum (IO), meðlimum FPL-nefndarinnar og skáksamböndum aðildarlanda FIDE. Skimunartækið hefur þegar verið smíðað og notað með góðum árangri í eftirliti, m.a. á Reykjavíkurskákmótinu á þessu ári.

Með aðgangi að veftolínu er hægt að hlaða upp skákum á PGN-sniði og framkvæma svokallaða „skyndiprófun“. Með henni er hægt að greina þá sem „skera sig úr“ öðrum keppendum í skákmótum. Skyndiprófun á einni skák getur nægt til að finna mögulegan svindlara í stórum hópi skákmanna!

Yfirskákstjórar geta notfært sér þessa tækni til að koma auga á „frávik“. Þeir geta síðan aukið eftirlit sitt með þeim skákmanni sem sýnir frávik. Frávik þarf þó ekki að merkja að skákmaður sé að svindla heldur getur það bent til þess að skákmaðurinn sé að tefla betur en vanalega. Við mælingu á frávikum er tekið mið af eigin skákstigum, öllum skákum skákmannsins 8 ár aftur í tímann, skoðaðar eru byrjanir, miðtöfl, endatöfl, tímanotkun og margir aðrir þættir. Ekki er hægt að byggja kvörtun eða kærnu á niðurstöðu úr „skyndiprófun“ einni saman heldur er skyndiprófun aðeins notuð sem hjálpar- eða viðvörðunartæki fyrir yfirskákstjóra.

Með aðgangi að veftolínu er hægt að hlaða upp skákum á PGN-sniði og framkvæma svokallaða „skyndiprófun“. Með henni er hægt að greina þá sem „skera sig úr“ öðrum keppendum í skákmótum.

Ef niðurstaða skyndiprófunar er á þá leið að yfirgnæfandi líkur séu á að skákmaðurinn sé að svindla er hægt að framkvæma svokallaða „áreiðanleikaprófun“. Slik prófun tekur lengri tíma og er tölfræðilega mjög áreiðanleg eins og nafnið bendir til.

Höfundur skimunartækisins er Dr. Kenneth W. Regan, prófessor í tölvuvísindum og verkfræði við háskólann í Buffalo í Bandaríkjunum. Ég hitti hann á vinnufundi hjá FIDE í Bologna á Ítalíu í lok júlí í sumar. Við áttum nokkur löng og góð samtöl á barnum á hótelinu þar sem ráðstefnan fór fram og sagði hann mér þá frá og sýndi skimunartæki sitt. Ég spurði hann út í skákirnar frá síðasta Reykjavíkurskáknoti og hvort hann gæti fundið einhver alvarleg frávík. Hann setti rúmlega helming skákanna inn í veftólið og viti menn, eftir að tveir stórir bjórar höfðu verið teygðir kom niðurstaðan: „The games are dull,“ sagði prófessorinn og mér var létt!

Kvartanir

Meðhöndlun kvartana er viðkvæmt viðfangsefni hjá FPL-nefndinni. Strangar reglur gilda um kvartanir en þær skulu byggðar á beinum sönnunum en ekki orðrómi eða sögusögnum.

Það er hægt að bera fram kvartanir á tvennan hátt og þurfa þær alltaf að vera skriflegar:

- a) kvartanir á meðan á móti stendur (In Tournament Complaint)
- b) kvartanir eftir að móti lýkur (Post Tournament Complaint)

Munnlega kvörtun á skákstjóri eingöngu að útkljá við þann sem kvartar og má ekki tilkynna þeim sem kvartað er út af, þ.e. mótherjanum. Skákstjóri skal fara fram á við þann sem kvartar að hann leggi fram skriflega kvörtun og jafnframt skal hann útskýra fyrir honum afleiðingar þess að kvörtun sé byggð á órökstuddum ásökunum, dylgjum eða tilfinningu hans. Eigi kvörtunin ekki við rök að styðjast getur kvartandinn sjálfur þurft að sæta áminningu eða taka út 3ja til 6 mánaða keppnisbann í keppnum sem reiknaðar eru til skákstiga. Það er ekki fyrr en kvörtun hefur verið lögð skriflega fram að skákstjóri tilkynnir mótherjanum um tilvíst kvörtunarinnar og þá aðeins eftir að skák lýkur.

Tilefnislausar kvartanir eru settar í gagnagrunn hjá FIDE

Tilefnislausar kvartanir eru settar í gagnagrunn hjá FIDE þannig að fylgst er með þeim sem eru „sífelld út af engu.“

þannig að fylgst er með þeim sem eru „sífelld út af engu.“

Ef mótherjinn fær vitneskju um kvörtun án þess að hún hafi verið sett skriflega fram getur hann klagt málið til skrifstofu FIDE. Skákstjórinn sjálfur getur þá átt von á því að fá áminningu eða jafnvel tímabundið bann hjá síðanefnd FIDE.

Ef skákmaður hefur rökstuddan grun eða sannanir fyrir misferli andstæðings síns er ráðlagt að hann tali beint og einslega við skákstjóra sem þá kannar málið en alls ekki má blanda mótherjanum í málið á þessu stigi.

Rannsókn og viðurlög

Í hverju máli sem tekið er til rannsóknar er skipuð þriggja manna rannsóknarnefnd úr röðum meðlima FPL-nefndarinnar. Rannsókn mála skal að jafnaði lokið innan 60 daga frá móttöku kvartana. Sérhver rannsóknarnefnd (e. Investigatory Chamber) sem sett er á laggirnar er sjálfstæð í störfum sínum. Komist rannsóknarnefndin (IC)

Kristján Örn Elíasson er skákdómari við Ísey skyr skákhátíðina á Selfossi. Í greinni fjallar hann um svind í skák og hvernig reynt er að koma í veg fyrir það.

að þeirri niðurstöðu að brot hafi verið framið skal hún skila skýrslu þar um til FPL-nefndarinnar sem síðan hefur 7 daga til að greiða atkvæði um niðurstöðu rannsóknarnefndarinnar. Sé niðurstaðan samþykkt þá er málinu vísað til dómsmeðferðar hjá síðanefnd FIDE ellegar er ekki ákært í málinu.

FPL-nefndin fer fram á eftirfarandi viðurlög:

- Við fyrsta brot skal refsað allt að þremur (3) árum með banni í skákmótum sem reiknuð eru til skákstiga. Bannið er allt að einu (1) ári ef brotamaður er undir 14 ára aldri en allt að tveimur (2) árum ef brotamaður er á aldrinum 14 til 18 ára.

Við annað brot skal refsað allt að fimmtán (15) árum með banni frá skákmótum sem reiknuð eru til skákstiga. Einnig getur hinn brotlegi verið sviptur öllum áunnum titlum og áföngum.

- Í þeim tilvikum þar sem hinn brotlegi hefur þegið verðlaun skal hann umsvifalaust skila þeim til mótshaldara og geri hann það ekki skal litið á það athafnaleysi sem annað brot og refsað samkvæmt því.

Nú geta menn spurt sig: Hvaða áhrif hefur það á skákmót þar sem einhver keppanda hefur verið staðinn að svindli?

- Allar skákir brotamannsins í viðkomandi skákmóti reiknast honum ekki til skákstiga, utan skáka sem unnust með ákvörðun dómara þar sem mótherjinn hafði misst eða fyrirgert rétti sínum (e. forfeit), en unnin skák andstæðings hans skal reiknuð til skákstiga.
- Í Round Robin mótum þar sem allir keppa við alla skulu allar skákir brotamanns teljast tapaðar og skráðar sem vinningar og óteflar skákir á andstæðinga hans. Mótið telst þannig gilt fyrir áfanga.
- Í opnu móti verður hinn brotlegi tekinn af lista yfir lokaniðurstöðu móts. Allar skákir hans teljast tapaðar en skor andstæðinga hans haldast óbreytt. Allar skákir verða skráðar sem óteflar.
- Í liðakeppni skal lið hins brotlega tekið af lista yfir lokaniðurstöðu móts. Úrslit mótherja haldast óbreytt. Allar skákir hins brotlega teljast tapaðar en skor andstæðinga hans haldast óbreytt. Allar skákir verða skráðar sem óteflar.
- Allir titlar eða áfangar sem myndu annars hafa náðst hjá hinum brotlega skulu sniðgengnir.

Skákmenn sem gerst hafa brotlegir við siðareglur FIDE eru teknir út af stigalista Alþjóða skáksambandsins á meðan refsing þeirra um tímabundið bann er í gildi. Það er alfarið á ábyrgð skákstjóra að kanna lögmæti keppenda í þeim skákmótum sem hann stjórnar.

Hafið hugfast að skákmót sem innihalda keppendur sem settir hafa verið í bann verða ekki reiknuð til skákstiga auk þess sem önnur réttindi sem varða titla eða áfanga fást ekki viðurkennd. Kannið á <https://fide.com> hvort skákstjórar séu með viðurkennd réttindi frá Alþjóða skáksambandinu (IA eða FA) og einnig viðurkennd réttindi mótshaldara (IO).

Varist helstu ógnir sem að skákinni steðja (sjá hér að framan um „rótgróin afglöp“ og „stafræn afglöp“) og alls ekki taka þátt í þeim. Það er því mikilvægt að vanda mjög til viks áður en haldið er á vit ævintýranna og skákgyðjan Caissa heimsótt til framaní landa. Öll þurfum við að leggja eitthvað af mörkum til að viðhalda falsleysi skáklistarinnar og orðspori. Hugarró við skákborðið hlýtur að vera markmiðið!

GENS UNA SUMUS
Kristján Örn Elíasson,
alþjóðlegur skákdómari (IA) og
alþjóðlegur mótshaldari (IO)
Formaður dómarnefndar
Skáksambands Íslands og
situr í Fair Play nefnd Alþjóða
skáksambandsins FIDE

“Ef skákmaður hefur rökstuddan grun eða sannanir fyrir misferli andstæðings síns er ráðlagt að hann tali beint og einslega við skákstjóra sem þá kannar málið en alls ekki má blanda mótherjanum í málið á þessu stigi.

Skák frá níúhundruð og sextíu sjónarhornum -Fischer slembiskák

Þetta er kunnugleg upplifun; þú ert byrjaður að tefla og leikur hvern leik á sjálfstýringu, skiptist á fyrirfram þekktum leikjum við andstæðinginn. Þú hefur verið hér áður og andstæðingurinn einnig. Þetta er byrjunin og allir skákmenn, sem eru lengra komnir, þekkja nokkrar. Hvað ef byrjunin væri aðeins minna fyrirsjáanleg, aðeins meira ... af handahófi?

Það er takmarkað hverju er hægt að breyta í skák. Þú getur i) breytt markmiði leiksins, ii) breytt byrjunarstöðu, eða iii) samsetningu af þeim tveimur.

Í fyrsta flokknum höfum við leiki eins og þrískák (e. *Three Check*), þar sem markmiðið er að skáka kóng andstæðingsins þrisvar til að vinna, og miðkóngsskák (e. *King of the Hill*), þar sem markmiðið er að ná að koma kónginum inn á einn af fjórum miðjureitunum. Vissulega gaman, en þú ert ekki lengur að tefla skák í raunverulegum skilningi. Hvað þá með annan flokkinn? Ef til vill er þekktasta afbrigðið hér Fischer-slembiskák. Eins og nafnið gefur til kynna, var þessi skákaðferð gerð vinsæl

Njorg Gording er lögfræðingur og skákahugamaður og býr í Osló.

af Bobby Fischer og felur í sér slembival á byrjunarstöðu taflmannanna bakvið peðin. Byrjunarstaðan er spegluð fyrir hvern taflmann andstæðingsins, Annar biskupinn gengur á svörtu reitunum og hinn á hvítu reitunum og hrókarnir verða að vera hvor sínun megin við kónginn. Þetta afbrigði af skák er einnig kallað 960-skák (e. *Chess960*), en nafnið gefur til kynna fjölda mögulegra byrjunarstaða.

Ein af 960 mögulegum byrjunarstöðum í Fischer slembiskák
Þegar Fischer-slembiskák hefst, er hún tefld eins og

venjuleg skák. Hugtakið „venjuleg“ er hér auðvitað afstætt; leikir munu fljótt enda í skörpum eða jafnvel ruglingslegum stöðum, þar sem nákvæmir leikir skipta sköpum til að lifa af.

Ef þú heldur að smá undirbúningur bjargi þér verðurðu líklega fyrir vonbrigðum. Varla er til nein skákbyrjunarfræði fyrir Fischer-slembiskák. Þetta kemur varla á óvart, í ljósi þess að skákmaðurinn veit ekki fyrirfram byrjunarstöðu skákarinnar. Ertu aðdáandi þess að byrja skák þína með hvítu með því að leika peði á e4? Hvað ef kóngur þinn er á c1 í stað e1 og þú ert með riddara á d1 og e1 (sjá mynd)? Kannski er betra að tefla af varkárni og endurskoða hugmyndina um að leika peði á e4 í fyrsta leik.

Í Fischer-slembiskák er erfiðara að undirbúa sig, beita minni og reynslu til að ná forskoti í byrjun skákar. Þetta er ein aðalástæðan fyrir vinsældum hennar. Auknum vinsældum hefur fylgt viðurkenning skáksambanda. Nú í október varð Wesley So heimsmeistari á fyrsta heimsmeistaramótinu í Fischer-slembiskák sem

Í Fischer-slembiskák er erfiðara að undirbúa sig, beita minni og reynslu til að ná forskoti í byrjun skákar. Þetta er ein aðalástæðan fyrir vinsældum hennar.

FIDE viðurkennir, með því að vinna Magnus Carlsen 13,5 – 2,5.

Skákafbrigðið hefur þó hlotið gagnrýni. Þeir sem fylgst hafa með slembiskák hafa bent á að margar byrjunarstöður í Fischer-slembiskák veita ósamhverfa vinningsmöguleika, sem oft eru afleiðing

óvarinna peða í byrjunaruppröðun.

Ófyrirsjáanleiki Fischer-slembiskáka er einnig ástæða þess að hún mun ekki koma í stað hefbundinnar skákar. Það eru takmörkuð tækifæri til að læra af mistökum þínum þegar engar tvær slembiskákir eru eins; þú munt líklega aldrei fá með sömu stöðu aftur. „Auðvitað er það þannig að ef fólk vill ekki leggja neina vinnu á sig er betra að byrja leikinn með stöðu sem fengin er af handahófi“, sagði Garry Kasparov. Artur Yusupov sagði aftur á móti: „Minni fræði þýðir meiri sköpunargáfa.“

Sama hvert þessara viðhorfa höfðar betur til þín, Fischer-slembiskák virðist vera komin til að vera, sem nýjung innan þessarar göfugu íþróttar.

Eyjólfur
Ármannsson
þýddi úr ensku.

Hvað ef kóngur þinn er á c1 í stað e1 og þú ert með riddara á d1 og e1? Kannski er betra að tefla af varkárni og endurskoða hugmyndina um að leika peði á e4 í fyrsta leik.

Kynni mín af skáklífi á Suðurlandi

Ég minnst mikils skák-áhuga í Árnassýslu 1958. Friðrik var þá nýbúinn að vinna sér sæti á Áskor-endamótinu með frábærum árangri í Portoroz. Þá var sterkt skákfélag í Hraugerðishreppnum þáverandi. Skákfélagið var hluti af ungmenna-félaginu Baldri.

Öðlingurinn Einar Eiríksson í Miklaholtshelli var formaður og jafnframt í stjórn Skáksambands Suðurlands. Þetta haust höfðu framámenn skákfélaganna í Árnassýslu samband við Skáksamband Íslands og vildu fá sterkan skákmann sem gæti ferðast um, kennt byrjanir, haldið fyrirlestra og teft fjöltefli. Benóný Benediksson var sendur austur! Menn komust fljótt að því að fyrirlestrar og byrjanakennsla var ekki í boði. En Benóný tefldi fjöltefli og eitt þeirra fór fram í Þingborg sem þá var heimavistarskóli. Ég var þá 11 ára stráklíngur sem bjó í heimavistinni og hinn góðhjartaði Einar Eiríksson leyfði mér að vera með. Það var þröngt í borðstofunni á Þingborg þetta kvöld og sat ég við dyrnar. Stuttu eftir að taflíð hófst kom hugsuðurinn og „heimspekingurinn“ Sigurður Björgvinsson á Neistastöðum. Hann fór að hvísla að mér leikjum þegar Benóný sneri baki í okkur. Ég var ekki hrifinn að þessu í fyrstu, vildi tefla sjálfur, en fann

fljótt að tillögur Sigurðar voru með ágætum. Skipti það engum togum að við náðum unnu taflí. En síðan kom babb í bátinn. Ég varð einn eftir í lokin og allra auga beindust að taflí okkar Benónýs. Þá lék ég unninni stöðu niður í jafntefli. Sveitasíminn var helsti upplýsingamiðillinn á þessum tíma og var móður minni sagt að Gunnar væri mikið skákmannefni, hefði verið með Benóný í bóndabeygju. Til þess að hún gerði sér ekki of miklar vonir sagði ég henni frá „aðstöðarmanninum“. Einar sagði okkur síðar að hann hefði spurt Benóný hvað honum fyndist um yngri skákmenntina. „Friðrik er dálítið góður, en gaman væri að sjá hvernig færi ef við lentum saman“, svaraði Benóný fullur sjálfstrausts.

Uppistaðan í samskiptum skákfélaganna í Árnassýslu á þessum árum var hin árlega Hrökskeppni. Teflt var á 10 borðum og verðlaunin voru gullfallegur útskorinn hrókur, gerður af listamanninum Ríkarði Jónssyni. Á þessum árum voru Stokkseyringar sterkastir. Bestu menn þeirra voru Guðfinnur Öttósson og Óskar Eyjólfsson. Frimann Sigurðsson var þeirra leiðtogi og jafnframt formaður Skáksambands Suðurlands. Selfyssingar tefldu fram sterku liði með Magnús Sólmundarson og Magnús Gunnarsson í broddi fylkingar. Meðal

þeirra bestu manna voru einnig Sveinn J Sveinsson og Vilhjálmur Þór Pálsson. Hvergerðingar voru einnig með gott lið og þar var Axel Magnússon lengi á efsta borði. Frumraunir mínar tefldi ég í Hrökskeppninni með Baldri. Í liði okkar Hraungerðismanna á þessum árum voru meðal annara bræður frá Brúnastöðum. Bestur þeirra var Þorvaldur, en Ketill, Gísli og Guðni (fyrirverandi landbúnaðarráðherra) tefldu einnig með okkur. Fleiri skemmtilegir bændur en Einar tefldu í Baldri og minnst ég auk Sigurðar sem fyrr var nefndur þeirra Jóhanns í Oddgeirshólum, Gunnars á Skeggjastöðum og Hauks á Stóru-Reykjum (tengdafaðir Guðna). Engin kennsla eða unglingaþjálfun átti sér stað á þessum árum og minnst ég eins atviks sem gerðist í Iðnskólanum á Selfossi. Flestum skákum var lokið og tveir ungir piltar sem komið höfðu til að horfa á settust að taflí úti í horni. Þegar átti að fara að taka saman segir skákstjórinn svo allir heyrðu: „Farið nú að hætta þessari vitleysu strákar mínir!“ Upp úr 1960 dofnadi síðan yfir skáklífínu í Árnassýslu.

Ég var við nám í Danmörku á árunum 1967 til 1973. Tefldi þá lítið,

“Ég er stoltur af því að vera skráður stofnandi Fischerseturs þar eð ég lagði fram stofnféð. Þar hafa þó margir komið við sögu sem hafa lagt meiri vinnu í þetta framtak en ég.

Það var hreinlega engin andleg orka afgangis til að sinna öðru en ströngu dönsku háskólanámi. Þegar ég flutti á Selfoss 1973 var heimsmeistarainvíginnu nýlukið og mikill kraftur kominn í skáklífið að nýju. Ég byrjaði þá að kynna mér byrjanir og lesa Informator. Ég minnst þess að skákstig mín hækkuðu úr 1950 í rúmlega 2200 á árunum 1973 til 1976. Ég tefldi í landsliðsflokki 1975 og 1977 með sæmilegum árangri. Var 29 ára gamall 1977. Ritstjóri skákrits TR skrifaði: „Loks í sjöunda sæti kom fulltrúi eldri kynslóðarinnar, Gunnar Finnlaugsson!“

Þórhallur B. Ólafsson, lækurinn í Hveragerði, var dugmikill og var þá formaður Skáksambands Suðurlands. Það var þægilegt að vinna með Þórhalli, enda maðurinn með ólæknandi skákþakkeri.

Þá var komin venja á Haustmót og Meistaramót auk Hrökskeppninnar. Eftir miklar fortölur féllst ég á að kenna börnum og unglingum skák í Tryggvaskála. Sumir nemenda minna urðu ágætis skákmennt svo sem Guðbjörn, Ingimundur og Úlfhéðinn Sigurmundssynir. Haustið 1976 flutti ég hingað í Lund í Svíþjóð og hef ég búið hér síðan. Hef teflt talsvert og einnig sinnt félagsmálum skákarinnar.

En það er önnur saga. Bobby Fischer vann það ótrúlega afrek að vinna Sovétmenn í þjóðaríþrótt þeirra og taka titilinn af Spassky 1972. Síðan gerðist það ótrúlega að Fischer var grafinn í útjaðri Selfoss, það er í Laugardælum. Ég er stoltur af því að vera skráður stofnandi Fischerseturs þar eð ég lagði fram stofnféð. Þar hafa þó margir komið við sögu sem hafa lagt meiri vinnu í þetta framtak en ég. Sigfús Kristinsson gerði Gamla bankann svokallaða upp, þar sem Fischersetur er til húsa. Dóttir hans Aldís hefur síðan unnið fleiri þúsund tíma í sjálfböðavinnu síðan safnið var opnað 2013. Aðrir Selfyssingar sem hafa stutt verkefnið eru Bjarni Harðarson, Magnús Matthíasson, Ingimundur Sigurmundsson, Óli Þ. Guðbjörns-son og fleiri. Þeir Friðrik Ólafsson, Guðmundur G. Þórarinnsson og Guðni Ágústsson hafa lagt safninu lið á ýmsan hátt.

Ástæðan fyrir þessari stuttu samantekt er að enn ætla Selfyssingar að koma á óvart og halda skákhátíð. Ég óska Björgvin S. Guðmundssyni og öllum sem að þessu standa með honum velfarnaðar.

Lundi, 23. júlí,
Gunnar Finnlaugsson

SUNDLAUGIN LAUGASKARÐI

Thermal pool

Jólastemning

Notalegir laugardagar og
jólastemning verða 30. nóv.,
7., 14. og 21. des.

Laugin verður sérstaklega hituð.
Boðið verður uppá epsom salt og
ilmkjarnaolíur í gufunni, saltvatn
í kalda karinu, jólalög og vísur
í heitu pottunum.

Opnunartími yfir jólin *Christmas opening:*

Þorláksmessa 23. des. kl. 06:45 – 20:30

Aðfangadagur 24. des. kl. 09:00 - 12:00

Jóladagur 25. des. Lokað - *closed*

2. jóladag 26. des. Lokað - *closed*

Gamlársdagur 31. des. kl. 09:00 - 12:00

Nýársdagur 1. janúar. Lokað - *closed*

HVERAGERÐISBÆR

Sigrar gegn heimsmeisturum

- Viðtal við Friðrik Ólafsson

Friðrik Ólafsson þarf ekki að kynna fyrir skákáhuga-fólki. Þessi fyrsti stórmeistari Íslendinga náði snemma eftirtektarverðum árangri á alþjóðavísu og þótt um hálf öld sé liðin frá sumum af frægustu skákum hans eru þær enn vel þekktar meðal skákmanna. Meðal margra afreka á glæstum ferli Friðriks eru sjö sigrar gegn mönnum sem voru eða urðu heimsmeistarar. Þorsteinn Magnússon og Oddur Þorri Viðarsson tóku Friðrik tali

Friðrik sigraði Anatolí Karpov árið 1980 á meðan Karpov var ríkjandi heimsmeistari og Friðrik forseti alþjóðaskák-sambandsins (FIDE). Fjórum sinnum sigraði Friðrik skákmenn sem síðar urðu heimsmeistarar, það er Bobby Fischer og Tigran Pedrosian, hvorn um sig tvisvar á árunum 1958–1959. Þá vann Friðrik fyrrverandi heimsmeistarann Mikhail Tal tvisvar, 1971 og í frægri skák 1975. Í blaði sem tileinkað er heimsmeistaramótinu á Selfossi þótti við hæfi að fjalla um sigurskákir Friðriks gegn heimsmeisturum.

Það var á fállegum haustdegi sem blaðamenn tóku hús á Friðrik Ólafssyni. Hann tók vel á móti þeim og bauð þeim til sætis í skákhorninu sem staðsett er á „kóngsvæng“ íbúðarinnar. Þaðan sést yfir Sundin til Esjunnar en Friðrik segir þó kíminn að útsýnið sé betra af „drottningarvængnum“. Við tók notaleg stund þar sem margt áhugavert tengt skákferli Friðriks bar á góma.

Atkvæði greidd um þátttöku á fyrsta mótinu

Friðrik er fæddur árið 1935 og lærði að tefla um 7–8 ára gamall af strák sem bjó í næsta húsi. Ólafur, faðir Friðriks, tefldi gjarnan við kunningja sinn, Jörund að nafni, á þessum árum. Friðrik fylgdist með skákum þeirra og hafði einhverju sinni á orði að honum þætti Jörundur tefla illa. Ólafur spurði þá hvort Friðrik vildi ekki bara tefla við hann sjálfur sem hann gerði og „slysaðist til að vinna“. „Eftir það hætti hann að venja komur sínar til okkar,“ segir Friðrik glaðbeittur.

Friðrik Ólafsson við skákborðið. Borðið var notað á Ólympíuskákmótinu í Havana á Kúbu árið 1966 og Friðrik fékk það að gjöf að mótinu loknu.

Skákáhugi Friðriks kviknaði þó fyrir alvöru þegar hann var 10 ára gamall. Þá kom hingað til lands breski skákmaðurinn B.H. Wood og tefldi einvígi við Ásmund Ásgeirsson, þáverandi skákmeistara Íslands, í Þórskaffi sem þá var við Hlemm. „Ég smellti mér að horfa á þetta og þá fór að kvikna áhugi hjá mér, sem ágerðist náttúrulega. Um leið og ég var byrjaður dembdi ég mér út í laugina og það var ekkert sem stoppaði mig eða truflaði. Ég leit ekkert til hægri eða vinstri. Þegar ég var að æfa mig tefldi ég við sjálfan mig og skrifaði upp

skákirnar. Ég á þær ennþá, 50 skákir. Ég var samt ekki eins og persónan í Manntafla eftir Stefan Zweig sem vissi ekki hvað hinn ætlaði að gera,“ segir Friðrik og hlær. Á þessum árum var ekkert æskulýðsstarf tengt skák og nánast engir iðkendur yngri en 17–18 ára en þó var mikið teflt í menntaskól-anum. Friðrik þurfti því að mestu að læra á eigin spýtur fyrstu árin eftir að áhuginn kviknaði en tók þó einnig þátt í æfingum hjá Taflfélagi Reykjavíkur. Þá var sá háttur hafður á að tilteknir reyndari skákmenn voru notaðir sem eins

konar prófsteinar á getu nýliða og eftir því sem nýliðunum fór fram fengu þeir að reyna sig gegn sterkari andstæðingum. Friðrik segist stundum hafa verið eins og grár köttur fyrir utan Bókaverslun Sigurðar Kristjánssonar í Bankastræti ef von var á skákbókum. Sú fyrsta sem hann eignaðist fjallaði um skákir Capablanca sem var heimsmeistari 1921–1927. Eftir að Friðrik fór að ná árangri í skák fóru bekkjarbræður hans í Laugarnes-skóla einnig að stunda taflmennsku. Þá tefldi Friðrik stundum fjöltefli við kennarana í skólanum.

“Ég gerði jafntefli við hann, en það var nú í fjöltefli. Ég lenti í klandri í byrjuninni en hann náði þó ekki að nýta sér það til sigurs. Löngu seinna tók ég við af honum sem forseti FIDE.

Friðrik rifjar upp að fyrsta mótið sem hann tók þátt í var árið 1946, þegar hann var 11 ára gamall. Áhöld urðu um hvort hann fengi að vera með og svo fór að keppendur greiddu um það atkvæði sem þó féllu Friðrik í vil. „Það þótti hæpið að láta svona ungan gaur etja kappi við fullorðna menn. En það fyndna var að í annarri umferð vann ég þann sem hafði sig mest í frammi gegn mér og þá hljóðnaði þetta alveg.“

Fyrsta skák Friðriks gegn fyrrverandi heimsmeistara var gegn Max Euwe í fjöltefli í Reykjavík 1948 eða 1949. „Ég gerði jafntefli við hann, en það var nú í fjöltefli. Ég lenti í klandri í byrjuninni en hann náði þó ekki að nýta sér það til sigurs. Löngu seinna tók ég við af honum sem forseti FIDE.“

Friðrik rifjar upp að árið 1950 hélt FIDE prufumót fyrir unglinga í Birmingham á Englandi. Þangað mættu unglingar frá ýmsum löndum Vestur-Evrópu, þar á meðal Friðrik. Eftir að Sovétmenn vildu meina júgóslavneskum skákmanni þátttöku á mótinu fór svo að enginn frá ríkjum austurblokkarinnar tók þátt. Friðrik segir þetta hafa verið upphafið að unglingaskákinni en í framhaldi af þessu var stofnað til heimsmeistaramóta unglinga.

Sigur Friðriks á móti sem haldið var í Hastings um áramótin 1955–1956 vakti mikla athygli en hann varð efstur á mótinu ásamt Viktor Korchnoj, sem síðar átti meðal annars eftir að tefla tvisvar sinnum einvígi um heimsmeistaratitilinn. Í forsiðufregn Morgunblaðsins 7. janúar 1956 sagði að sigurinn skipaði Friðrik við hlið bestu skákmanna heimsins og var afrekinu líkt við Nóbelsverðlaunin sem Halldór Kiljan Laxness hlaut skömmu áður.

Leiddist alltaf lognmolla

Þeir sem hafa skoðað skákir Friðriks Ólafssonar vita að þar bregður oft fyrir leiftrandi

Friðrik Ólafsson -
Robert James Fischer
Portoroz 1958

1.c4 Rf6 2.Rc3 e6 3.Rf3 d5 4.d4 Bb4
5.cxd5 exd5 6.Bg5 h6 7.Bh4 c5 8.e3
Rc6 9.Hc1, c4 10.Be2 Be6 11.0-0 0-0
12.Rd2 Be7 13.b3 g5 14.Bg3 Ba3 15.Hc2
Rb4 16.bxc4 Rxc2 17.Dxc2 dxc4 18.Rb5
Bb4 19.Rc7 Bxd2 20.Rxe6 fxe6 21.Bxc4
De8 22.Dxd2 Re4 23.Dd3 Rxg3 24.hxg3
Hf6 25.De4 Hc8 26.Bb3 Dd7 27.Hd1
He8 28.f4 Dh7 29.De5 Df5 30.g4 Dxe5
31.dxe5 Hf7 32.f5 Hc7 33.Hd6 Hc5
34.Bxe6+ Kf8 35.Bb3 Hxe5 36.Hxh6
Hxe3 37.Hg6 H8e4 38.Hxg5 Hg3
39.Hg8+ Ke7 40.g5 He2 41.Bd5 Kd6
42.Bf3 Hxa2 43.f6 Ke6 44.Re8+ 1-0

Friðrik Ólafsson -
Mikhail Tal
Moskva 1971

1.d4 Rf6 2.c4 c5 3.Rf3 cxd4 4.Rxd4
e6 5.Rc3 Bb4 6.Rb5 0-0 7.a3 Bxc3+
8.Rxc3 d5 9.Bg5 h6 10.Bxf6 Dxf6 11.e3
Hd8 12.cxd5 exd5 13.Dd4 Dg5 14.h4
Df5 15.Bd3 De6 16.0-0-0 Rc6 17.Df4 d4
18.exd4 Hxd4 19.Dc7 Bd7 20.Hhe1 Df6
21.He4 Hc8 1-0

Mikhail Tal -
Friðrik Ólafsson
Las Palmas 1975

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Bc4 Rf6 4.De2 Rc6
5.Rf3 Bg4 6.c3 e5 7.Bb5 exd4 8.cxd4
Rd7 9.Be3 Bg7 10.Bxc6 bxc6 11.Rbd2
0-0 12.Hc1 c5 13.dxc5 Bxb2 14.Hc2 Bg7
15.0-0 He8 16.Hd1 Rxc5 17.Bxc5 dxc5
18.Hxc5 Dd6 19.Hdc1 Bh6 20.Hxc7 Had8
21.Hlc2 Bxd2 22.Dxd2 Df4 23.He7 Hf8
24.Da5 Hd1+ 25.Rel Dg5 0-1

Friðrik Ólafsson -
Robert James Fischer.
Bled 1959

1.e4 c5 2.Rf3 d6 3.d4 cxd4 4.Rxd4
Rf6 5.Rc3 a6 6.Bc4 e6 7.a3 Be7 8.0-
0 0-0 9.Ba2 b5 10.f4 Bb7 11.f5 e5
12.Rde2 Rbd7 13.Rg3 Hc8 14.Bg5 Rb6
15.Rh5 Hxc3 16.bxc3 Rxh5 17.Bxe7
Dxe7 18.Dxh5 Bxe4 19.Dg4 d5 20.f6
Dc5+ 21.Kh1 g6 22.Hae1 He8 23.Dh4
h5 24.Dg5 Rc4 25.Bxc4 bxc4 26.He3
Df8 27.Hb1 Hb8 28.Heel Hxb1 29.Hxb1
Bxc2 30.Hb7 Bf5 31.De3 Be6 32.Dxe5
Dxa3 33.h3 Dcl+ 34.Kh2 g5 35.Ha7
h4 36.Hxa6 Kh7 37.Ha1 Df4+ 38.Dxf4
gxf4 39.Hf1 d4 40.cxd4 Kg6 41.Hxf4
Bf5 42.Hf3 Kxf6 43.He3 Kg5 44.g3 Bd3
45.d5 Bf5 1-0

Friðrik Ólafsson -
Tigran Vartanovich Pedrosian
Bled 1959

1.c4 e6 2.Rf3 Rf6 3.Rc3 d5 4.d4 Bb4
5.cxd5 exd5 6.Bg5 h6 7.Bxf6 Dxf6
8.Da4+ Rc6 9.e3 0-0 10.Be2 Be6 11.0-
0 a6 12.Hfc1 Bd6 13.Dd1 Re7 14.Ra4
b6 15.Rc3 Hfb8 16.a4 Rc6 17.e4 dxe4
18.Rxe4 Df4 19.d5 Dxe4 20.dxe6 Hd8
21.exf7+ Kxf7 22.De1 Kf8 23.Hc4 De8
24.Hac1 Re5 25.He4 Rxf3+ 26.Bxf3 Df7
27.He3 Bf4 28.Bxa8 Bxe3 29.fxe3 Hxa8
30.Dg3 Kg8 31.Hxc7 Df6 32.Df2 De5
33.Hd7 He8 34.Hd3 De4 35.Dc2 Kh7
36.Dd1 He6 37.Hc3 Hg6 38.Dc2 Dxc2
39.Hxc2 Hd6 40.Kf2 Hd3 41.Kf3 Hb3
42.Ke4 a5 43.Kd4 g5 44.e4 Kg7 45.Hf2
Hb4+ 46.Kd5 Hxa4 47.e5 Ha1 48.e6 b5
49.e7 Hd1+ 50.Kc6 He1 51.Kxb5 He5+
52.Ka4 Hxe7 53.Kxa5 Ha7+ 54.Kb4
Ha8 55.b3 h5 56.Kc5 Hc8+ 57.Kd6
Hd8+ 58.Kc6 Hc8+ 59.Kd7 Hc1 60.Hb2
Hh1 61.b4 Hxh2 62.b5 Hh1 63.b6 Hd1+
64.Ke6 Hd8 65.b7 Hb8 66.Kf5 1-0

Tigran Vartanovich Pedrosian -
Friðrik Ólafsson
Zagreb 1959

1.c4 e6 2.Rc3 Rf6 3.d4 Bb4 4.e3 c5
5.Re2 d5 6.a3 Bxc3+ 7.Rxc3 cxd4
8.exd4 dxc4 9.Bxc4 Rc6 10.Be3 0-0
11.0-0 b6 12.Dd3 Bb7 13.Had1 h6 14.Hfe1
Re7 15.Bf4 Hc8 16.Be5 Rfd5 17.Rb5 Ba6
18.a4 Rf5 19.b3 Ha8 20.Df3 Bb7 21.Dg4
Dg5 22.h3 Hfd8 23.Bd3 Hd7 24.Dxg5
hxg5 25.Bxf5 exf5 26.Rd6 f6 27.Rxb7
Hxb7 28.Bd6 Kf7 29.Hc1 Hd8 30.Hc6
Hbd7 31.Ba3 Hb8 32.Hee6 Hbd8 33.Kf1
Rf4 34.Hed6 Hxd6 35.Bxd6 Re6 36.d5
Rd4 37.Hc7+ Kg8 38.Be7 Hxd5 39.Hxa7
Rxb3 40.Hb7 Rd2+ 41.Ke2 Rc4 42.Bb4
He5+ 43.Kf1 He8 44.Ha7 f4 45.Bc3
Kh8 46.Hc7 Rd6 47.Hc6 Re4 48.Be1
Hb8 49.f3 Rg3+ 50.Bxg3 fxg3 51.Hc4
Hd8 52.Ke2 Hd5 53.f4 gxf4 54.Hxf4
Hc5 55.Hb4 Hf5 56.Hxb6 Hf2+ 57.Ke3
Hxg2 58.Kf3 Ha2 59.Kxg3 Hxa4 60.Hb3
Kh7 61.Hc3 Kh6 62.Hb3 Kg5 63.Hc3
f5 64.Hc8 Ha3+ 65.Kg2 Kf4 66.Hc4+
Ke3 67.Kg3 g5 68.h4 Kd3 69.Hb4 Kc3
70.Hb8 Kd4+ 71.Kg2 g4 72.h5 Hh3
73.Hh8 Ke5 74.h6 Kf6 75.Hf8+ Kg6
76.Hg8+ Kxh6 0-1

sakaði ekkert að ég færi og svo
passaði ég mig náttúrliga að tapa
fyrir honum!"

Í umræddri skák Friðriks og
Tals í Moskvu 1971 var Friðrik

sóknartilburðum og glæsilegum
fléttum. Til dæmis er skák hans
við Orestes Rodriguez Vargas
frá Perú árið 1978 fræg meðal
skákmanna. Eftir snjalla sóknar-
fléttu Friðriks endaði skákin með
drottningarförn hans og um leið
óverjandi máti andstæðingsins.
Spurningu um hvort hann hafi
snemma orðið sóknardjafur svarar
Friðrik: „Ég hafði strax áhuga
á að gera eitthvað óvenjulegt,
eitthvað sem var þvert á allar
reglur, til dæmis að leika peðinu
fyrir framan kónginn, á g4, eftir
að ég hafði hrókerað. Mér leiddist
alltaf lognmolla. Ég gæti nefnt
margar skákir, kannski 20–30,
sem voru dálítið kryddaðar.“

Talið berst einnig að skipta-
munsfórnum sem voru nokkuð
algengar í skákum Friðriks, þar
á meðal í sigurskák hans gegn
Fischer 1958. Friðrik hefur greint
frá því annars staðar að sú förn
hafi byggst meira á tilfinningu
en nákvæmum útreikningum.
Hann segir mikilvægt fyrir góða
skákmenn að geta metið stöður
með þeim hætti. „Núna er slíkt
svolítið á undanhaldi, segjum við

Hefði Tal drepíð drottningu Friðriks hefði
það leitt strax til máts en hefði hann forðað
drottningunni og um leið varist mátinu hefði
hrókurinn fallið. Tal gafst því upp. Friðrik segir þetta
eina af sínum bestu skákum og þarna hafi hann
eiginlega notað vopn Tals, sem sjálfur var þekktur
fyrir mikla snilli í leikfléttum og sóknidirfsku.

gömlu karlarnir. Fischer sagði
að skáktölvur væru að eyðileggja
klassíska skák og kom fram með
þessa „random“ skák. En hún var
nú reyndar komin áður. Ég tefldi
mikið eftir tilfinningunni og var
mjög gjarn á að förna skiptamun.
Skiptamunsförnin gegn Fischer
var ekki afleikur. Þetta er
eitthvað sem lærir með tímanum.
Þó að maður sjái ekki stöðurnar
fyrir sér hefur maður tilfinningu
fyrir svo mikilli ólgu í stöðunni
að það er eiginlega þess virði að
hætta á það. Þetta er náttúrliga
eitt af mínum einkennum.“

Í skákinni gegn Fischer 1958
hafði Friðrik hvítt og teflt var
svonefnt Ragozin-afbrigði af
drottningarbragði eftir að Friðrik
hafði leikið upphafsleikinn c4. Í
skýringum í áðurnefndri bók, Við
skákborðið í aldarfjórðung, kem-

ur fram að með skiptamunsförn-
inni splundraði hvítur peðastöðu
svarts og fékk hann til að veikja
stöðu sína á kóngsvængnum. Að
lokum vann Friðrik í endatafli
með hrók, biskup og þremur
peðum gegn tveimur hrókum og
tveimur peðum Fischers. Þess
má einnig geta að hinn þekkti
skákbókahöfundur Irving
Chernev taldi skákina vera eina af
þeim lærdómsrikustu sem tefldar
höfðu verið og birti hana í bók
sinni „The most instructive games
of chess ever played: 62 masterpi-
eces of chess strategy“ sem fyrst
kom út árið 1965. Þar bendir
hann á að með skiptamunsförn-
inni hafi Friðrik lokkað Fischer í
mjög vel falda gildru. Til að vinna
skiptamuninn hafi Fischer þurft
að veikja kóngsstöðu sína eilítið
og Friðrik hafi síðan tekist að

Oddur Porri við skákborðið með Friðrik.

Friðrik Ólafsson að tafli við Anatolí Karpov árið 1980. Myndin er úr einkasafni Friðriks.

kominn með betri stöðu. Tal lék síðan illilega af sér og Friðrik fékk færi á drottningarförn sem leiddi til óverjandi máts. Friðrik hefur sagt frá því á öðrum vettvangi að Tal áttaði sig á afleik sínum og gaf skákina áður en til þess kom að Friðrik léki næsta leik og fórnaði drottningunni.

Drottningarförn kom einnig við sögu í síðara skiptið sem Friðrik vann Tal, í frægri skák sem tefld var í Las Palmas á Kanaríeyjum 1975. Sú skák er þekkt fyrir fegurð og glæsilegan endi og hlaut Friðrik fegurðarverðlaun mótsins fyrir hana. Skákin er skýrð í bók Friðriks Við skákborðið í aldarfjórðung —50 valdar sóknarskákir sem kom út 1976. Þar kemur fram að Tal varð að falli í skákinni að hremma það sem hann hefði betur látið ósnert. Í ákafanum hafi honum láðst að huga nægilega vel að öryggi eigin kóngs sem var innilokaður og varnarlítill uppi í borði. Þessar aðstæður náði Friðrik að nýta sér og endir skákarinnar var einkar glæsilegur. Þá setti Friðrik á drottningu Tals með eigin drottningu, sem var óvölduð, og einnig á hrókinn. Hefði Tal drepíð drottningu Friðriks hefði það leitt strax til máts en hefði hann forðað drottningunni og um leið varist

mátinu hefði hrókurinn fallið. Tal gafst því upp. Friðrik segir þetta eina af sínum bestu skákum og þarna hafi hann eiginlega notað vopn Tals, sem sjálfur var þekktur fyrir mikla snilli í leikfléttum og sóknirfisku.

Ljóst hvert Fischer stefndi

Þegar Friðrik vann Fischer 1958 var sá síðarnefndi aðeins 15 ára gamall en hafði þá þegar vakið mikla athygli í skákheiminum. Hann hafði orðið skákmeistari Bandaríkjanna árið áður, aðeins 14 ára, og á næsta móti á eftir vann hann allar skákir sínar. Friðrik segir hann þá þegar hafa verið orðinn ofurmenni í skák og ljóst hafi verið að hann ætlaði sér að verða heimsmeistari. Leiðir Friðriks og Fischers lágu oft á sömu mótin á þessum árum og með þeim tókust góð kynni. „Hann var mjög einlægur og spurði margs og mér líkaði vel við hann. Ég man að við sátum einu sinni við morgunverðarborðið og Fischer var að fara að tefla við Júgóslava en var hræddur við hann. Talaði um að hann þyrfti að passa sig á honum, hann væri dálítið „tricky“. Ég sagði: „Góði Bobby, þótt þú tapaðir nú einni skák, þá er heimurinn ekki að farast.“ Mér er minnststætt að þá horfði hann lengi á mig og sagði:

„Þú getur leyft þér að segja þetta en ég get það ekki.“ Þetta var gott svar hjá honum. Hann vissi strax hvað hann ætlaði sér en ætlaði nú reyndar að verða heimsmeistari miklu fyrr, helst áður en hann yrði tvítugur. Það tók hann nú 11 ár. Ég á margar minningar um samveru okkar á þessum árum. Við vorum yfirleitt á sömu mótunum alveg fram á 7. áratuginn og ég kynntist honum afar vel.“

Þegar Friðrik vann Fischer á áskorendamótinu 1959 hafði hann einnig hvítt en lék þá e4 í fyrsta leik og Fischer beitti Sikileyjarvörn. Friðrik kaus að tefla uppáhalds-afbrigði Fischers af þeirri byrjun. Aðspurður hvort einhver herkenska hafi búið þar að baki segir Friðrik að svo hafi ekki verið en þó hafi kannski einhver ögrun verið fölginn í þessu. Hann kveðst ekki hafa gert þetta oft, enda sé almennt ekki vænlegt að velja afbrigði sem andstæðingurinn kann vel. Að þessu sinni var það Fischer sem fórnaði skiptamun en það kom honum að litlu haldi. Friðrik náði góðri sókn upp kóngsvænginn og vann að lokum í endatafli.

Friðrik nefnir að hann hafi líka teflt við Fischer 1960. „Þá sleppti ég honum, eftir að ég var kominn með hann á öngulinn.

“Ég var of aggressívur. Þó var hann mikill varnarskákmaður og vann marga varnarsigra. Það var eitthvað í mínum stíl sem átti illa við hann. Þetta er voðalega skrýtið. Kannski eins og hjá mér á móti Tal fyrst í stað.

En hann var nú svolítið erfiður.“ Fischer varð eins og frægt er heimsmeistari í Reykjavík 1972, eftir einvígi við Boris Spasskí, og hélt titlinum til 1975.

Hefði átt að vinna Petrosian oft

Tigran Petrosian var heimsmeistari árin 1963–1969. Friðrik sigraði hann tvisvar á áskorendamótinu 1959. Friðrik hafði hvítt í fyrri sigurskákinni gegn honum og líkt og í skák hans gegn Fischer ári fyrr var Ragozin-afbrigðið af drottningarbragði leikið. „Ég hefði nú átt að vinna hann oft en hann slapp frá mér tvisvar, að minnsta kosti, þar sem ég var með gjörrunna stöðu. Í annað skiptið tapaði ég meira að segja. Ég lék svo illa af mér. Var manni yfir og lék mig í mát,“ segir Friðrik hlæjandi. „Það er sagt að ég hafi eyðilagt allt fyrir Petrosian á þessu móti, verið hans „nemesis“ eins og sagt er, örlagavaldur.“ Þar á Friðrik við að hann tók af Petrosian tvo og hálfan vinning á mótinu, með tveimur sigrum og einu jafntefli í fjórum skákum.

Í skýringum Friðriks í bókinni Við skákborðið í aldarfjórðung segir að fyrri sigurskákin gegn Petrosian sé líklega besta skákin sem hann tefldi á mótinu. Hún hafi verið markvisst tefld frá upphafi til enda. Atлага á miðborðinu olli glundroða í herbúðum andstæðingsins og skapaði hvítum góða vígstöðu á kóngsvængnum. Svartur fórnaði peði og lægði öldurnar með uppskiptum en peðið reyndist sigurstranglegt og gerði hvíti kleift að komast í hagstætt hróksendatafl. Þrátt fyrir harðvítugt viðnám Petrosians sagði liðsmunurinn til sín, þegar til lengdar lét, og hann gafst upp.

Síðari sigurskák Friðriks gegn Petrosian var tefld í ráðhúsinu í miðborg Zagreb. Hún var löng en lauk með uppgjöf Pedrosian þegar Friðrik var kominn tveimur peðum yfir í hróksendatafli. Samtímis fór þar fram skák Júgóslavans Svetozar Gligorić gegn Tal. Sýnt var frá skákunum á skjá á torgi í miðborginni og mikill mannfjöldi var þar saman kominn. Eftir að skák Gligorić og Tal lauk beindist athyglin að skák Friðriks og Petrosian. Flestir studdu Friðrik, enda andaði þá köldu milli Júgóslava og Sovétmanna, sem tengdist átökum Tito og stjórnar hans við Komintern. Eftir að Friðrik vann skákina brutust út fagnaðaróp og þegar hann kom út báru menn hann á herðum sér. Hann segist raunar hafa átt fótum fjör að launa undan mannfjöldanum sem vildi fagna sigrinum með honum.

Aðspurður hvort það hafi verið eins með Petrosian á þessum árum og Fischer, að það hafi verið

fyrirsjáanlegt að hann ætti eftir að verða heimsmeistari, segir Friðrik að honum hafi aldrei fundist hann eins líklegur. „Kannski af því að hans stíll hentaði mér. Hann var yfirleitt alltaf í vandræðum á móti mér. Ég var of aggressívur. Þó var hann mikill varnarskákmaður og vann marga varnarsigra. Það var eitthvað í mínum stíl sem átti illa við hann. Þetta er voðalega skrýtið. Kannski eins og hjá mér á móti Tal fyrst í stað.“

Þrátt fyrir sigurskákirnar sem hér hafa verið nefndar, og fleiri athyglisverð úrslit, segist Friðrik hafa orðið fyrir vonbrigðum með frammistöðu sína á áskorendamótinu 1959. Framgangur hans hafi verið hraður á þessum árum og hann hafi ekki náð að byggja samhlíða upp þann þekkingargrunn sem þurfti á móti sem þessu.

Forseti FIDE sigraði heimsmeistarann

Árið 1978 var Friðrik kjörinn forseti alþjóðskáksambandsins (FIDE) í nokkuð dramatískri kosningu. Hann segir frá því að hann naut stuðnings fulltrúa allra Evrópuríkja vestan jánrtjaldsins. Auk hans voru í kjöri áðurnefndur Svetozar Gligorić, sem naut stuðnings Sovétmanna og bandamanna þeirra, og Narciso Rabell Mendez frá Puerto Rico, sem sótti stuðning til ríkja Suður-Ameríku og ýmissa fleiri ríkja, m.a. í Afríku nema þar sem Sovétmenn voru með ítök. Í fyrri umferðinni fór svo að Rabell Mendez hlaut 31 atkvæði, Friðrik 30 og Gligorić 29. Gligorić féll því út og kosið var aftur milli hinna tveggja. Þá studdi austurblokkin Friðrik og hann náði kjöri. „Svo móðgaði ég þá illilega en ég sé ekkert eftir því. Ég er alveg með hreina samvisku.“ Þar á Friðrik við atburðarás sem átti sér stað í tengslum við heimsmeistaraeinvígi Karpovs og Korchnoj árið 1981 og víkið er að hér á eftir.

Friðrik tefldi lítið eftir að hann settist á forsetastól FIDE og var því í lítilli æfingu þegar hann tók þátt í móti í Buenos Aires árið 1980. Það var afmælistót dagblaðs þar í borg og flestir bestu skákmenn heims tefldu þar. Friðrik segir frá því að hann hafi tapað fyrstu þremur skákunum en svo náð í „feitna bita“ í fjórðu skákinni, sjálfan heimsmeistarann. Spurður um hvort hann hafi lagt meiri metnað í þessa skák en aðrar á mótinu segir Friðrik glaðbeittur: „Ég get nú ekki neitað því.“ Friðrik hafði hvítt í skákinni gegn Karpov og tefld var katalónsk byrjun. Eftir snarpa sókn Friðriks upp drottningarvænginn vann hann mann og Karpov gafst upp eftir 40 leiki.

Líklega hefur heimsmeistarannum líkað illa að tapa gegn skák-

Friðrik skýrir skák sína við Fischer frá árinu 1958 fyrir Þorsteini.

manni sem ekki var virkur á þeim tíma. „Hann var nú ekkert voðalega ánægður með þetta. Mér skildist helst á honum að hann hefði verið fárveikur. Það var nú margt skemmtilegt haft eftir Tartakower, meðal annars að hann myndi ekki eftir því að hafa nokkurn tímann unnið mann sem var ekki veikur eða eitthvað slíkt. Skákmenn hafa gjarnan afsakanir á reiðum höndum. Kannski var þetta af því ég var ekki virkur skákmaður á þeim tíma. Mér var bara boðið á þetta mót af því ég var forseti FIDE og stórmeistari.“ Friðrik getur þess að hann hafi teft við umræddan Tartakower á mótinu í Hastings 1954 og hann sé sá elsti sem hann hafi mætt við skákborðið, fæddur 1887. Þannig tengi skákin saman kynslóðirnar.

Gerði eins og samviskan bauð

Þegar Friðrik gegndi embætti forseta FIDE stóð kalda stríðið sem hæst. Þekkt er að á þeim árum voru pólitísk afskipti af skák og öðrum íþróttum mikil. Gestunum lék forvitni á að vita hvort Friðrik hefði orðið var við það í embætti. Hann segir það hafa verið erfitt að halda íþróttunum frá pólitíkinni. Íþróttirnar hafi verið notaðar í þágu hennar. „Þetta olli því að maður gat ekki einbeitt sér að því að gera það sem maður vildi. Þegar ég bauð mig fram vildi ég reyna að efla aðstæður fyrir skákmenn. Þær voru ekkert allt of góðar. Ég vildi búa til lög og reglur og ramma utan um lágmarksskilyrði til að halda skákmót og annað slíkt.“

Árið 1981 tefldu Karpov og Korchnoj um heimsmeistaratitilinn. Korchnoj hafði áður flúið Sovétríkin en stjórnvöld neituðu að hleypa konu hans og syni úr landi. Korchnoj gagnrýndi sovísk stjórnvöld mjög vegna þessa og beindi spjótum sínum líka að Karpov. Einnig óskaði hann aðstoðar Friðriks við að leysa úr málinu. Í því skyni að gefa stjórnvöldum í Moskvu svigrúm til að hleypa fjölskyldunni úr landi tók Friðrik ákvörðun um að fresta einvíginu um mánuð. Hann segist hafa farið oft til Sovétríkjanna og talað þar við ráðamenn, þó ekki Brezhnev, en alltaf fengið sama svarið sem var á þann veg að Korchnoj væri landráðamaður og svikari. Refsilöggjöf þeirra væri þannig að fjölskyldan væri aðili að málinu og allt sem hann gerði kæmi fjölskyldunni við. „Þetta stríðir auðvitað gegn okkar gildum. Maður skilur þetta í raun ekki en svona var þetta og það þýddi ekkert að tala um það. Ég fór nokkrum sinnum og reyndi að tala um fyrir þeim. Ég ræddi þetta líka

við sendiherra þeirra hér. Hann var ágætis maður og ég held að honum hafi þótt þetta óþægilegt.“ Friðrik kveðst hafa bent

ráðamönnum á að með þessu gæfu þeir Korchnoj færi á að þyrlla upp moldviðri í vestrænum fjölmiðlum og væru í raun að gera Karpov óleik með því. „Það var eins og að tala við tréhausu,“ segir Friðrik og hlær. „Þá tók ég það til bragðs að fresta einvíginu.“ Í framhaldinu fékk hann loforð um að fjölskyldunni yrði hleypt úr landi. „Ég tók náttúrulega sénsinn, en ég sagði frá því að ég hefði fengið frá þeim loforð. Auðvitað hefði verið betra að þau kæmu fyrir einvígið, en gott og vel, það gerðist hálfum mánuði eftir að einvígið var búið. Með því að gera þetta stakk ég líka upp í þá sem voru farnir að gagnrýna mig fyrir að vera á bandi

Rússanna, sem var náttúrulega ekki sanngjarnt. Ég var milli tveggja elda. Korchnoj sagði við mig: „Þú hefur það í hendi þér að leysa þetta mál fyrir mig. Þú hefur það mikil áhrif að þú getur vel fengið rússnesk stjórnvöld til að hleypa þeim úr landi.“ En það gekk ekki upp og þá frestaði ég einvíginu. Svo gekk það upp, nema þeir gátu ekki fyrirgefið mér.“ Þar á Friðrik við að vegna þessa hlaut hann ekki stuðning Sovétmanna og bandamanna þeirra til endurkjörs. „En hvað með það? Ég var líka orðinn það gamall að ég sá enga framtíð í því að berjast áfram í FIDE.“ Friðrik var þá 47 ára. Spyrjendur hafa á orði að Friðrik hafi leyst

þetta mál skynsamlega og hann svarar að það hafi hann að minnsta kosti gert gagnvart samviskunni. „Það var ekkert hægt annað að gera. Það varð að hreinsa loftið.“

Viðstaddir færðu sig nú um set í skákhorninu. Friðrik bauð öðrum þeirra til sætis andspænis sér við skákborðið með orðunum: „Vilt þú vera Fischer?“ Hann tók svo til við að skýra skák sína við Fischer 1958 og Ragozin-afbrigði drottningarbragðs sem teft var bæði í þeirri skák og skákinni við Petrosian ári síðar. Ólíkt úrslitum þeirra viðureigna var í þetta sinn samið um jafntefli við skákborðið á kóngsvæng heimilis hins merka skákmeistara.

Tryggðu þér fróðlegt ár

Tímaritið Sumarhúsið og garðurinn er lífsstílstímarit sem fjallar um sumarhúsaliíf, garðyrkju og umhverfismál. Tímaritið hefur verið gefið út frá 1994. Gefin verða út 4 tölublað á næsta ári. Fyrsta tölublað ársins kemur út í byrjun mars, vorblaðið í maí, sumarblaðið í byrjun júlí, og í nóvember kemur út aðventu- og jólablaðið.

Áskrift í jólapakkann

VERÐ Í ÁSKRIFT: 6.730 kr.

4 eintök í lausasölu: 7.920 kr.

* með áskrift fylgir 1 blað frá 2019

15%
afsláttur

í síma 578-4800 eða á www.rit.is

Ísey skyr skákhátíðin

Ísey skyr skákhátíð hefst með málþingi þann 18. nóvember klukkan 17:30 þar sem rætt verður um stöðu skákíþróttarinnar á Íslandi. Framsögumenn verða m.a. núverandi og fyrrverandi formenn Skák-sambands Íslands. Í pallborði verða svo ungir og reyndir skákmenn, konur og karla. Ein af goðsögnum íslenskrar skáksögu, Jóhann Hjartarson, tekur þátt í pallborðsumræðum. Opnunarhátíðin fer svo fram í kjölfar málþingsins.

DAGSKRÁ ÍSEY SKYR

Mánudagur 18. nóvember

Mánudagur 18. nóvember

Þriðjudagur 19. nóvember

Miðvikudagur 20. nóvember

Fimmtudagur 21. nóvember

Föstudagur 22. nóvember

Laugardagur 23. nóvember

Laugardagur 23. nóvember

Laugardagur 23. nóvember

Laugardagur 23. nóvember

Sunnudagur 24. nóvember

Mánudagur 25. nóvember

Þriðjudagur 26. nóvember

Miðvikudagur 27. nóvember

Fimmtudagur 28. nóvember

Föstudagur 29. nóvember

SKÁKHÁTÍÐARINNAR Á HÓTEL SELFOSSI

Tími	Heimsmeistaramótið	Tími	Suðurlandsmótið	Tími	Aðrir viðburðir
17:30				17:30	Málþing um stöðu skák- íþróttarinnar með fram- söguverindum og pallborðsumræðum
19:30					Opnunarhátíð
17:00	1. umferð				
17:00	2. umferð	17:30			
17:00	3. umferð	17:30	1. umferð		
17:00	4. umferð	17:30	2. umferð		
	Frí		Frí	09:00-13:00	skákkennaranámskeið með Jesper Hall
				10:30-13:00	Barnaskákmót
				14:00-19:00	Íslandsmótið í Fischer slembiskák
				20:00	Skákspurningakeppni (Pub quiz)
	5. umferð		3. umferð	09:00-12:30	Dómaranámskeið
17:00	6. umferð	17:30	4. umferð		
	Frí		Frí		
17:00	7. umferð	17:30	5. umferð		
17:00	8. umferð	17:30	6. umferð		
13:00	9. umferð	13:00	7. umferð		Lokahátíð

Mikhail Antipov

Mikhail Antipov er fæddur árið 1997. Hann varð heimsmeistari ungmenna 20 ára og yngri 2015. Hann teflir á 2. borði með Skálfélagi Selfoss og nágrennis á Íslandsmóti skákfélaga 2019-2020.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Annað sæti á heimsmeistaramóti 10 ára og yngri 2007.
- » Þriðja sætið á Rússlandsmóti 10 ára og yngri 2007.
- » Fjórða sætið á Evrópumóti 10 ára og yngri 2007.
- » Fimmta sætið á heimsmeistaramóti 12 ára og yngri 2009.
- » Fimmta sætið á Evrópumóti 14 ára og yngri 2011.
- » Stórmeistari 16 ára 2013, þá yngsti stórmeistari Rússlands.
- » Heimsmeistari ungmenna 2015.
- » Þriðja sætið með liði Molodezhka í Evrópukeppni taflfélaga 2008.

Mikhail Antipov á móti Jordan Van Foreest. Hvítur á leik. Mát í þremur leikjum.

Hver var minnisstæðasta skák sem þú hefur teflt?

Ég hef teflt margar minnistæðar skákir. Ein af þeim er skák sem ég teflti í 8. umferð á heimsmeistaramóti ungmenna 2015. Þá náði ég að máta sterkan andstæðing.

Hver er þinn uppáhalds skákmaður?

Bobby Fischer. Hann var mjög skapandi skákmaður. Ég fór yfir margar af hans skákum, bæði með þjálfaranum og einn.

Hvernig æfir þú um þessar mundir?

Ég greini skákir og reyni að meta mismunandi stöður. Ég nota tölvuforrit til að reyna að bæta byrjanirnar hjá mér. Ég tefli einnig á netinu. Eftir að ég tefli á netinu þá fer ég yfir skákirnar. Ég byrjaði að tefla hraðskákir á netinu þegar ég var 10 ára.

Á hverju hefur þú áhuga fyrir utan skák?

Ég hef áhuga á rússneskum kvikmyndum og að spila tölvuleiki. Ég las mikið þegar ég var yngri en minna í dag. Stundum prófa ég nýja hluti til að öðlast nýja og áhugaverða reynslu. Fyrir tveimur mánuðum tók ég t.d. námskeið í axarköstum og er að læra spænsku þessa dagana. Ég hef oft farið til Spánar og ég kann vel við mig þar. Mestur minn tími fer þó í skákina og hluti tengda henni.

Hvers vegna ákvaðstu að tefla á mótinu á Selfossi?

Þetta er mjög sterkt mót þar sem allir tefla við alla. Ég hef aðeins einu sinni teflt á þannig móti áður og það var mjög góð reynsla. Mér finnst mun áhugaverðara að tefla á þannig mótum en á opnum mótum.

Þú fórst í háskóla í 2 1/2 ár en nú ertu atvinnumaður í skák. Var það erfið ákvörðun að hætta eða gera hlé á háskólanáminu og verða atvinnumaður í skák?

Þegar ég fór í háskóla var það ný og spennandi reynsla fyrir mig. Ég held að ég muni fara aftur í háskóla síðar en ekki í þann sama. Ég hugsa að ég velji mér einnig aðra námsgrein.

Hvenær og hvernig lærðir þú að tefla?

Í leikskóla sá ég taflsett og fékk áhuga og það pabba að kenna mér að tefla. Pabbi hafði teflt þegar hann var ungur og kenndi mér að tefla.

Hvernig æfðir þú skák sem krakki?

Ég hóf að mæta á æfingar í Botvinnik-skák-skólanum þegar ég var sex ára. Ég mætti á æfingar sem voru í raun fyrirlestrar tvisvar í viku. Ég fékk einnig einkakennslu og heimaverkefni, sem fólust í að leysa skákþrautir. Stundum tefldum við skákir en þá alltaf án skákklukku. Ég byrjaði að fá kennslu hjá núverandi þjálfara mínum (Sergei Dolmatov) þegar ég var 10 ára. Ég mætti eingöngu í einkatíma til hans því hann vinnur aldrei með hópa nemenda. Ég hitti Dolmatov þrisvar í viku þegar ég var á aldrinum 10 - 18 ára. Hver kennslustund var á bilinu 2 til 4 klukkutímar. Dolmatov er einnig þjálfari Alina Kashlinkaya (2486), núverandi Evrópumeistara kvenna og Grigory Oprin (2657 elóstig).

Hver var fyrsti stóri árangur þinn í skákinni?

Ég náði öðru sætinu í sterku opnu móti í Bosnía þegar ég var 14 ára gamall (með sama fjölda vinninga og sigurvegarinn). Ég byrjaði illa á því móti en svo vann ég 6 af 7 skákum á móti andstæðinum sem allir voru með meira

en 2550 elóstig. [Mikhail var með frammistöðu upp á 2706 elóstig í þessu móti.]

Þú varðst heimsmeistari ungmenna 2015. Kom sá sigur þér á óvart?

Ég var, held ég, 8. stigahæsti keppandinn og ég átti alls ekki von á að vinna mótið. Árið áður hafði mér ekki gengið vel. Markmiðið fyrir þessa keppni var eingöngu að reyna að tefla vel.

Varstu með einhvern aðstoðarmann á heimsmeistaramótinu?

Nei, en stundum þá fór þjálfarinn minn með mér á skákmót. Hann fór til dæmis með mér nokkrum sinnum á skákmót í Tékklandi.

Borgar rússneska skáksambandið ferðaskotnað fyrir þjálfarann þinn?

Nei, skákfélagið mitt borgaði þann kostnað. Félagið er með styrktaraðila.

Kasparsky Lab hóf að styrkja þig 2011. Er algengt að einkafyrirtæki styrki unga rússneska skákmenn?

Nei, það er mjög sjaldgæft. Kasparsky greiddi kostnað við þjálfara og kostnað við þátttöku í mótum.

Þú tefldir nýlega fyrir SSON á Íslandsmóti skákfélaga. Hvernig var íslenska deildin í samanburði við aðrar deildir sem þú hefur teflt í?

Ég hef teflt í tyrknesku, rússnesku og spænsku deildinni. Aðstæður á skákstað á Íslandi [Rimarskóli] eru mun betri en í sumum öðrum deildum sem ég hef teflt í. Í spænsku deildinni litu aðstæður vel út en mér finnst erfitt að tefla þegar hitinn er 40° C og það er engin loftkæling.

Áður en þú komst til Íslands þekktirðu eitthvað til íslenskra skákmanna?

Ég tefldi við Guðmund Kjartansson fyrir mörgum árum [Fyrir rúmum 9 árum skv. skák-gagnaböndum]. Ég þekkti aðeins til Jóhanns Hjartarsonar og Friðriks Ólafssonar en ég hef ekki farið vel yfir þeirra skákir. Þjálfarinn minn sagði mér að Ísland hefði haft á að skipa mjög sterku landsliði á 9. áratugnum.

Þjálfarinn þinn hefur teflt nokkrum sinnum á Íslandi, bæði á alþjóðlegum mótum í Reykjavík og á alþjóðlegu móti á Akureyri. Hvatti hann þig til að fara og tefla á Íslandi?

Ég ræddi það ekki við hann fyrir fram en eftir að ég sagði honum að ég ætlaði að tefla á Íslandi sagði hann að það væri góður staður. Ég hef einnig heyrt annað fólk segja jákvæða hluti um Ísland.

Helgi Áss Grétarsson

Helgi Áss Grétarsson er fæddur árið 1977. Hann varð heimsmeistari ungmenna 20 ára og yngri árið 1994 í Brasilíu.

Á meðal hans afreka á skákviðinu má nefna:

- » 5.-7. sæti í heimsmeistaramóti 14 ára og yngri 1990 í Bandaríkjunum.
- » 2. sæti í heimsmeisaramóti 14 ára yngri 1991 í Póllandi.
- » 8.-9. sæti í heimsmeistarmóti 16 ára og yngri 1992, í Þýskalandi.
- » 2. sæti í 16 ára og yngri 1993 í Bratislava í Slóvakíu.
- » Heimsmeistari 20 ára og yngri 1994 í Brasilíu.
- » Norðurlandameistari frá 1990 -1992.
- » Skólaskákmeistari mörg ár.

Helgi, hvenær byrjaðirðu að tefla og hver kenndi þér?

Amma Lilja (Guðfríður Lilja Benediktsdóttir) kenndi mér að tefla. Andri bróðir var svo duglegur að kenna mér.

Varstu með einhvern aðstoðarmann þegar þú kepptir á heimsmeistaramótum?

Andri bróðir fór með mér öll árin og þar með talið til Brasilíu þegar ég varð heimsmeistari. Hann hjálpaði með mér með alls konar praktísk atriðin. Áður en ég fór út á heimsmeistaramótið vann Ágúst Ármanns, frændi minn, mjög óeigingjarnt starf við að afla styrkja. Ég hefði líklega ekki farið í þessar ferðir nema fyrir tilstuðlans hans.

Hvernig æfðir þú skák þegar þú varst yngri?

Ég tefldi mikið. Einnig mætti ég á æfingar og kennslu t.d. í endatöflum á vegum Taflfélags Reykjavíkur. Ég komst fjótt upp á lagið með að stúdera eigin skákir. Annars held ég vinnubrögð mín hafi ekki verið til fyrirmyndar. Ég hafði fyrst og fremst gaman af að keppa bæði í hraðskákum og kappskákum. Ég æfði líka fótbolta. Mikill tími fór í fótboltann og ég var valinn í drengjalandsliðið í knattspyrnu.

Ég mætti á laugardagsæfingar hjá Taflfélagi Reykjavíkur. Einnig mætti ég á æfingar á þriðjudögum og fimmtudögum

hjá TR frá 10 ára aldri. Á þriðjudögum voru 15 mínuta skákir og á fimmtudögum 10 mínuta skákir. Á aldrinum 7-10 var ég aðallega að tefla.

Ég var lítið að stúdera skák. Nokkrar bækur sem höfðu verið þýddar á íslensku höfðu þó mikil áhrif á mig, t.d. Baráttan á borðinu og Millisvæðamótið í Zurich, eftir David Bronstein, og bókina eftir Tal, Hvernig ég varð heimsmeistari. Það var gríðarlegt þrekvirkni að þýða þessar bækur á íslensku. Þessar bækur las ég þegar ég var svona 10 -11 ára. Ég tók einhverjum framförum fyrir 10 ára aldur en ég tók aðallega framförum frá svona 12-16 ára aldurs.

Nú rifjast upp saga. Ég man að þegar ég var 11-12 ára voru krakkar í kringum mig sem voru mikið að hugsa um skákstigin sín og höfðu það markmið að gera jafntefli við stigahærri andstæðinga. Á þessum aldri áttaði ég mig á því að þetta væri tóm þvæla. Ég ætti miklu frekar að berjast og tefla allar skákir í botn og læra þannig. Ég ætti einbeita mér að því sem væri að gerast á borðinu. Ég held að hugarfar keppnismannsins og það að reyna að læra af eigin skákum hafi gagnast mér mest.

Ég var ekki með neina einkaþjálfara á þessum árum. Ólafur H. Ólafsson hélt utan um barna- og unglingastarfið hjá TR á þessum tíma. Hans starf var mjög mikilvægt félagslega og hélt krökkum í skákinni. Stundum voru haldnar æfingabúðir á þessum árum. Á þessum tíma hafði skákskólinn ekki tekið til starfa. Ég var orðinn svona 14 ára þegar skákskólinn tók til starfa þá voru Jóhann Hjartarson, Margeir Pétursson og Helgi Ólafsson að hjálpa manni.

Þegar ég var 11, 12 og 13 ára gamall voru mjög margir skákmenn að taka

þátt í mótum á Íslandi. Það var svo mikil breidd í getu skákmanna. Margir skákmenn voru með á bilinu 1600 -2300 elóstig. Einvigið hjá Jóhanni og Korchnoj fór fram 1988 og þá var svo mikil gróska í skákstarfinu. Krakkar fengu tækifæri til að tefla við skákmenn af öllum styrkleikum. Í dag vantar stundum skákmenn á ákveðnum stigabilum í skákmótum.

Alþjóðleg mót voru haldin á þessum árum og ég var stundum færari [Færarar færðu taflmenn í á sýningarborðum eftir leiki keppanda].

Hvað er það við skákina sem þér finnst heillandi?

Það eru svo margar hugmyndir og stef í henni sem hægt er að vinna með. Maður þarf að hugsa sjálfstætt og vera útsjónarsamur. Svo finnst mér gaman að keppa.

Áttu þér einhverja skák sem er mjög eftirminnileg?

Þær eru nokkrar. Það er mjög eftirminnilegt þegar ég vann síðustu skákina á heimsmeistarmóti 1994 og varð heimsmeistari. Skák á móti Simon Agdestein var mjög eftirminnileg. Ég fórnaði liði og náði stöðuyfirburðum. Enn betri skák var á móti Vladimir Malakov í Cappelo la Grande 1999. Í þeirri skák fórnaði ég hrók í góðri skák, að mínu mati.

Hver var þinn fyrsti eftirtektafærðingur?

Ég held að ég hafi orðið skólaskákmeistari Reykjavíkur 9 eða 10 ára. Vann þar á meðal annars Héðinn sem var veimur árum eldri og talinn mun betri.

Hvenær telurðu að þú hafi verið að toppnum í skákinni? Ég veit að það er hugsanlegt að þú eigir eftir að ná toppnum.

Það hefur verið 1999. Þá bjó ég úti í Tékklandi og tók mjög miklum framförum. Þá gekk mér vel og náði að tefla mjög góðar skákir. Ég tefldi í sterkri deildarkeppni og vann 6 skákir af 6 þar.

Vakti heimsmeistaratitilinn mikla athygli og breytti hann miklu?

Já hann vakti töluverða athygli. Markmið mitt fyrir mótið var að ná í síðasta stórmeistaraáfangann. Því markmiði náði ég í 9. umferð. Svo bara vann ég mótið. Allt í einu var ég ekki lengur nemandi við skákskólann, heldur kennari! Það var auðvitað mjög skrýtið og ég var bara 17 ára. Þetta var mikil upphæfð en ég fann ekki réttu leikina í kjölfarið. Ég ætlaði aldrei að verða atvinnumaður í skák. Mig langaði að vera stórmeistari með tíð og tíma. Að fá svona mikla upphæfð svona ungur var mikið stökk. Fjórum árum eftir titilinn flutti ég til Tékklands. Það var mjög heppilegt umhverfi fyrir mig. Ég vann þar með manni sem átti eftir að vera kunnur skákennari og landsliðsþjálfari Tékkna. Ég lærði mikið í Tékklandi, t.d. í sambandi við vinnubrögð við skákæfingar.

Hverjar telur þú að séu helstu áskoranir sem fylgja því að vera atvinnumaður í skák?

Það er bara skortur á fé og áhugaverðum tækifærum. Það er stærsta vanda málið. Þetta er líka mjög hörð keppni, sem krefst mjög mikillar vinnu.

Af hverju ákvaðstu að taka þátt í skákmóti á Selfossi?

Mér finnst þetta ótrúlega skemmtileg hugmynd og gaman að fá tækifæri til að tefla við svona þekktar sterka skákmenn.

“Ég man að þegar ég var 11-12 ára voru krakkar í kringum mig sem voru mikið að hugsa um skákstigin sín og höfðu það markmið að gera jafntefli við stigahærri andstæðinga. Á þessum aldri áttaði ég mig á því að þetta væri tóm þvæla.

ÍSEY SKYR SKÁKHÁTÍÐIN - KYNNING Á ÁTTA AF TÍU KEPPENDUM

Hannes Stefánsson

Hannes Hlífur Stefánsson varð heimsmeistari 16 ára og yngri 1987.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Stigahæsti 13 ára unglingur heims frá upphafi árið 1986 með 2380 elóstig (Fékk sín fyrstu alþjóðlegu stig 13 ára á Reykjavíkurmótinu).
- » Heimsmeistari 16 ára og yngri 1987.
- » Annað sæti í Evrópumóti skákmanna 20 ára og yngri 1991.
- » Margfaldur sigurvegari á skólaskákmótum.
- » Sex sinnum orðið Norðurlandameistari í skólaskák.
- » 13 sinnum orðið Íslandsmeistari í skák.
- » Fjórum sinnum sigrað opna Reykjavíkurmótið (þrisvar ásamt fleirum).
- » Hefur teft á öllum Ólympíumótum fyrir Ísland síðan 1992.

Hannes Hlífur hefur unnið fjölmörg skákmót á ferlinum.

Hvenær byrjaður þú að tefla og og hver kenndi þér?
Ég lærði mannganginn fimm ára af bræðrum mínum Þráni og Friðriki. Ég byrjaði svo fljótlega að mæta á skákæfingar hjá Taflfélaginu Mjölni.

Hvernig æfðir þú þegar þú varst krakki og unglingur?
Ég mætti fyrst á skákæfingar hjá Taflfélaginu Mjölni og svo byrjaði ég í kringum átta ára aldur að mæta á laugardagsæfingar hjá Taflfélagi Reykjavíkur. Ég tefldi mína fyrstu kappskák 1982 á Skákþingi Reykjavíkur. Ég tefldi einnig mikið við bræður mína. Frá um 11 ára aldri fór ég svo að mæta á þriðjudags- (15 mín. skákir) og fimmtudagsæfingar (10

mín. skákir). Æfingarnar voru mjög fjölmennar og mikið var reykt á þeim. Það var yfirleitt mikil reykingarlykt af fötunum eftir æfingar. Ég var litli krakinn, við vorum fáir krakkarnir sem mættu reglulega á þessar æfingar enda voru þær oft búnar frekar seint. Ég hafði mikinn áhuga á skák og las einnig skákbækur. Ég las t.d. alfræðiorðabækur um skák og Informator sem voru bækur gefnar út í Júgóslavíum með skákum bestu skákmannanna.

Hver er uppáhaldsskákmáðurinn þinn?
Í gamla daga var það alltaf Kasparov. Ég fylgdist með honum þegar ég var krakki og var farinn að skoða skákir hans um 10 ára aldur.

Hver er minnstæðasta skák sem þú hefur teft?
Skákin við Norðmanninn Rune Djurhuus í síðustu umferð Evrópumóts 20 ára og yngri er eftirminnileg. Mér hefði dugað jafntefli til að verða Evrópumeistari en tapaði skákinni. Það er mér einnig minnstætt þegar ég vann Englendinginn Mikhael Adams (þá með 2745 elóstig) á Ólympíumótinu 2002 í Slóveníu. [Þess má geta að Hannes vann Adams einnig á heimsmeistaramóti 16 ára og yngri.]

Mér er einnig minnstæð skák frá Ólympíumótinu 1992 þar sem við vorum að tefla á móti Rúmeníu. Andstæðingurinn bauð jafntefli snemma í skákinni. Þó var búið að skipta upp á flestum mönnum. En svo náði ég bara að vinna skákina.

“Það er gaman að það sé loksins haldið sterkt, lokað, alþjóðlegt mót á Íslandi. Ég er ánægður með framtakið. Það hafa ekki verið haldin sterk lokuð mót á Íslandi síðan Hrafn Jökulsson hélt slíkt mót.

Hver fyrsti eftirminnilegi árangurinn?
Ég tefldi á Reykjavíkurmótinu 1986. Þá fékk ég mín fyrstu alþjóðlegu stig sem voru mjög há 2385. Talað var um að þetta væri hæstu stig sem 13 ára krakki hefði náð í heiminum.

Hver er besti árangur sem þú hefur náð á móti?
Reykjavíkurskákmótið sem ég vann árið 2000 er eftirminnilegt. Þá vann ég m.a. Korchnoj. Mótið var feikilega sterkt, til dæmis var Short með.

Breytti heimsmeistartitilinn miklu fyrir þig?
Já, þetta var fyrsta heimsmeistarmótið sem ég fór á. Nokkur fjölmiðlaumfjöllun var um mótið og árangurinn og ég fékk styrki eftir mótið.

Varstu með einhvern aðstoðarmann?
Já, Guðmundur Sigurjónsson var með mér. Það er mjög ólíklegt að ég hefði unnið mótið án hans hjálpar. Það getur skipt mjög miklu máli að hafa þjálfara. Fyrir utan skákundirbúning þá passa þeir upp á mataræðið og svefninn.

Hvernig ertu að æfa í dag?
Það er orðið gríðarlega mikið af upplýsingum í dag. Maður þarf oft að þæla í því

hvaða upplýsingar maður eigi að nálgast. Oftast er ég að skoða byrjanir og svo er ég í auknum mæli farinn að leysa skákþrautir. Eitt sem hefur breyst, er að kappskákirnar eru orðnar styttri. Þegar ég byrjaði í skákinni voru oftast 2 tímar á 40 leiki og svo 1 klst á næstu 20 leiki. Síðasta Ólympíumótið þar sem skákir fóru í bið var 1992. Þessar breytingar gera það að verkum að enn mikilvægara er að reiknigetan sé í góðu lagi. Til að þjálfra hana leysi ég skákþrautir. Ég nota einnig tölvur (skákorrit) mikið við að rannsaka byrjanir.

Hverjar eru helstu áskoranir við að vera atvinnumaður í skák?
Það er peningahliðin. Það er erfitt að fá boð á mót og kostnaðarsamt. Stundum er boðið upp á fría gistingu en oft er ekki greiddur ferðakostnaður. Verðlaunin virðast einnig fara sífellt lækkandi.

Af hverju ákvaðstu að taka þátt í mótinu á Selfossi?
Það er gaman að það sé loksins haldið sterkt, lokað, alþjóðlegt mót á Íslandi. Ég er ánægður með framtakið. Það hafa ekki verið haldin sterk lokuð mót á Íslandi síðan Hrafn Jökulsson hélt slíkt mót. Mér finnst meiri áskorun í að tefla í sterku lokuðu móti en opnu. Mér finnst það líka skemmtilegra og maður lærir meira af því. Í mótinu eru allir keppendurnir mjög sterkir.

Þekkirðu til annarra keppenda á heimsmeistaramótinu?
Ég hef teft við Ahmed Adly, bæði hraðskák og kappskák. Hann hefur teft á Reykjavíkurmóti. Ég gerði jafntefli við Rafael Leitao í Hollandi 1998.

Héðinn Steingrímsson

Héðinn Steingrímsson er fæddur 1975. Hann varð heimsmeistari barna 12 ára og yngri árið 1994 í Brasilíu.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Heimsmeistari 12 ára og yngri 1987 í Kosta Ríka.
- » Margfaldur Norðurlandameistari í skólaskák.
- » Margfaldur skólaskákmeistari Íslands.
- » Íslandsmeistari í skák 1990, 15 ára gamall. Sá yngsti sem orðið hefur Íslandsmeistari.
- » Var með yfir 2500 skákstig 15 ára gamall.
- » Sigurvegari Reykjavíkurmótsins 2009 (ásamt tveimur öðrum).
- » Íslandsmeistari í skák 2011 og 2015.

Héðinn, hvenær lærðir þú að tefla og hver kenndi þér?

Ég lærði að tefla í Skóla Ísaks Jónssonar, en þar var teflt í hádeginu. Einnig tefldi ég við afa minn Baldur Steingrímsson.

Hvernig æfðir þú þig í æsku?

Í fyrstu horfði ég á hina krakkana tefla því skák var ekki tefld heima. Síðan prófaði ég að tefla og varð fljótt nokkuð góður. Mín fyrsta minning um skák er þegar ég tefldi einvígi um Ísaksskóla-meistaratitilinn við Andra Björnsson, sem er í dag sálfræðiprófessor. Einvígið fór fram á skrifstofu skólastjórans Antons Sigurðssonar. Það var eftirminnlegt að koma í fyrsta sinn inn á skrifstofuna hans. Á þeim tíma var aðal byrjunin okkar sú að leika a- og h-þeðunum fram um tvo reiti og virkja svo hrókana á þriðju reita röðinni. Andri kom vel undirbúinn til leiks og svaraði með því að leika miðborðsþeðunum fram og opna skálínurnar fyrir biskupana. Í dag hafa skáktauganet á borð

við Alpha Zero enduruppgötvað gagnsemi þess að leika a- og h-þeðunum fram.

Hvernig æfir þú þig nú til dags?

Ég nota tölvur mikið og les bækur. Því meira sem ég kafa ofan í skákina því betur er ég meðvitaður um að ég hef bara snert yfirborðið. Skákin fangar því ímyndunarafli mitt rétt eins og í Ísaksskóla þó að ég hafi tekið skref fram á við síðan þá.

Hvenær náðirðu fyrst eftirtektarverðum árangri í skák?

Ég tefldi í fyrsta sinn fyrir Íslands hönd þegar ég var sjö ára í yngsta aldursflokki Norðurlandameistaramótsins í skák. Eftir þá frumraun vann ég minn aldursflokk á hverju ári, oft með fullu húsi. Ég var því nokkuð reyndur þegar ég fór á heimsmeistaramót barna undir 12 ára, sem ég vann. Þar gerði ég eitt jafntefli en vann rest. Seinna varð ég skákmeistari Íslands 15 ára gamall, sem er aldursmet sem enn stendur.

Vaktir þú mikla athygli í heimalandi þínu þegar þú vannst heimsmeistaratitilinn?

Já, ég kom í þáttinn í „Maður Vikunnar“,

sem var vinsælt sjónvarpsefni á þeim tíma. Það voru líka ýmis blaðaviðtöl við mig.

Varst þú með aðstoðarmann þegar þú vannst heimsmeistaratitilinn?

Ég fór með móður minni sem kann mannganginn. Hún segir að það nægi sér að fylgjast með svipbrigðum og líkams- tjáningu teflendanna en þurfi ekki að skoða stöðuna á skákborðinu. Ég undirbjó mig sjálfur fyrir skákirnar. Þónokkur fjöldi keppenda í mínum aldursflokki var með stórmeistara með sér sem aðstoðarmann.

Hver er þín eftirminnlegasta skák? Hver er sterkasti skákmaður sem þú hefur sigrað eða gert jafntefli við?

Ég vann Fabiano Caruana þegar hann var upprennandi stjarna. Ég vann Alexander Beliavsky þegar ég tefldi á Evrópumóti einstaklinga. Einnig hef ég unnið ýmsa sigra fyrir Íslands hönd með landsliðinu, vann Vallejo Pons og Sune Berg Hansen á Evrópumóti landsliða þar sem ég tefldi á efsta borði. Skákin við Sune var mikilvæg því

hinum skákum viðureignarinnar lauk með jafntefli.

Áttu þér uppáhalds skákmann?

Mér finnast ólíkir þættir í stíl skákmanna heillandi. Uppáhaldsskákmaðurinn minn væri settur saman úr nokkrum skákmönnum.

Þekkirðu til annarra keppenda á heimsmeistaramótinu á Selfossi (fyrir utan þá íslensku)?

Ég hef heyrt um þá alla og tefldi við Sarasadat Khademalsharieh á Reykjavíkurskáknotinu fyrir nokkrum árum.

Hvers vegna ákvaðstu að taka þátt í mótinu?

Mér líkar frumkvæði og framtakssemi skipuleggjandanna vel og einlægur vilji þeirra til að láta gott af sér leiða fyrir íslenskt skáksamfélag.

Hver eru þín helstu áhugamál fyrir utan skákina?

Ég hef áhuga á íþróttum, fjallgöngum á miðhálandinu, tölvum, gervigreind og að verja tíma með fjölskyldu og vinum.

Hverjar eru helstu áskoranirnar sem atvinnumenn í skák standa frammi fyrir?

Það getur verið strembið að framfleyta fjölskyldu með skákinni. Ferðalög á mót hafa líka í för með sér fjarveru frá fjölskyldunni.

“Einvígið fór fram á skrifstofu skólastjórans Antons Sigurðssonar. Það var eftirminnlegt að koma í fyrsta sinn inn á skrifstofuna hans. Á þeim tíma var aðal byrjunin okkar sú að leika a- og h-þeðunum fram um tvo reiti og virkja svo hrókana á þriðju reita röðinni.

ÍSEY SKYR SKÁKHÁTÍÐIN - KYNNING Á ÁTTA AF TÍU KEPPENDUM

Varstu með einhvern aðstoðarmann þegar þú vannst heimsmeistaratitilinn?

Já, ég var enn að vinna með Khosro Harandi þegar ég vann minn fyrsta titil.

Hver er eftirminnilegasta skák sem þú hefur teflt? Hver er sterkasti skákmaður sem þú hefur unnið eða náð jafntefli gegn?

Eftirminnilegasta skák sem ég hef teflt var á móti Anastasia Bodnaruk á heimsmeistara kvenna í hraðskák 2018 vegna þess að með því að vinna þá skák tryggði ég mér silfur í heimsmeistara-keppninni í hraðskák. Þar sem ég hafði einnig náð silfri í atskákinni fékk ég gull fyrir bestan sameiginlegan árangur. Ég vann kvennaflokkinn og Magnus Carlsen vann opna flokkinn. Þetta er langbesti árangur minn í skák. Sterkasti andstæðingur sem ég hef unnið er Evgeniy Najer [skákin var tefld árið 2019 og Najer var með 2678 elóstig]. Sterkasti skákmaður sem ég hef náð jafntefli gegn er Levon Aronian [skákin var tefld árið 2019 og Aronian var með 2767 stig.

Sarasadat Khademalsharieh

Sarasadat Khademalsharieh (stundum kölluð Sara Khadem), alþjóðlegur skákmeistari frá Íran, er fædd 1997. Hún er á meðal sterkustu skákkvenna heims. Hún varð alþjóðlegur meistari eftir þátttöku í opna Reykjavíkurmótinu 2015. Þar náði hún síðasta áfanga að alþjóðlegum meistaratitli og fór yfir 2400 elóstig. Nú er hún kominn með tvo stórmeistaraáfanga og 2491 elóstig. Hún náði fyrri stórmeistaraáfanganum í Fide Grand Prix móti 2016 (frammistaða upp á 2614 elóstig). Seinni áfanganum náði hún á móti í Kína sumarið 2019 með frammistöðu upp á 2678 elóstig (á móti andstæðingum með meðalstig 2635).

Á meðal afreka hennar má nefna:

- » Þriðja sætið á Asíukeppni stúlkna undir 10 ára 2007.
- » Asíumeistari stúlkna undir 12 ára 2008.
- » Í öðru sæti í Asíukeppni stúlkna undir 14 ára 2009.
- » Heimsmeistari stúlkna undir 12 ára 2009.
- » Þriðja sætið í heimsmeistaramóti stúlkna 14 ára og yngri 2011.
- » Asíumeistara stúlkna undir 16 ára í hraðskák 2012.
- » Heimsmeistari stúlkna 16 ára og yngri í hraðskák 2012.

Hvenær þú lærðir að tefla?

Já, ég var 8 ára gömul. Bekkjasystir mín sagði mér frá skákskóla sem að hún æfði hjá. Þá fékk ég áhugann og fór að mæta á æfingar í skákskólann. Enginn annar í fjölskyldunni minni teflir.

Hvernig æfðir þú skák sem krakki?

Ég fór í skákskóla og fyrsti alþjóðlegi

- » Í öðru sæti í heimsmeistaramóti kvenna undir 20 ára 2014.
- » Verðlaun fyrir besta árangur kvenna og skákmanna undir 18 ára aldri á opna Reykjavíkurmótinu 2015.
- » Í öðru sæti á heimsmeistaramóti kvenna í hraðskák 2018.
- » Í öðru sæti á heimsmeistaramóti kvenna í atskák 2018.
- » Gullverðlaun fyrir bestan samantlagðan árangur í hraðskák og atskák á heimsmeistaramóti kvenna í hraðskák og atskák 2018.
- » Hefur teflt á Ólympíuskákmótum 2012, 2014, 2016 og 2018 fyrir Íran.

skákmeistari Írans, Khosro Harandi, var þjálfarinn minn [Harandi varð alþjóðlegur meistari 1975].

Hvernig æfir þú skák í dag?

Í dag er Matthieu Cornette þjálfarinn minn og hann hjálpar mér að bæta mig. Ég æfi einnig stundum með írönsku strákunum sem hafa staðið sig vel undanfarið. [Þess má geta

að þjálfari Söru, hefur teflt með Taflfélagi Vestmannaeyja á Íslandsmóti skákfélaga og nokkrum sinnum á opna Reykjavíkurmótinu.]

Hver var þinn fyrsti minnistæði eða eftirtektarverði árangur í skákinni?

Það var sigurinn á Asíumóti stelpna undir 10 ára. Heimsmeistaratitill stelpna undir 12 ára hafði þó meiri áhrif á mig. Sá titill veitti mér mikinn innblástur og hvatningu til frekari dæða.

Fékkstu mikla athygli þegar þú varst heimsmeistari stelpna undir 12 ára?

Já, ég fékk mikla athygli en ég var ekki fyrsta stelpna í Íran til að vinna þennan titil. Ég fékk enn meiri athygli þegar ég varð önnur í heimsmeistarkeppni kvenna undir 20 ára aldri. Þeim árangri hafði enginn náð í sögu Írans.

Áttu þér einhvern uppáhalds skákmann?

Ég er mjög hrifin af Hou Yifan. Mér finnst mjög mikið til hennar árangurs koma. Það er merkilegur árangur að vera stigahæsta skákkona heims, þrátt fyrir að tefla lítið og vera nemandi við Oxford. Magnus Carlsen er einnig skákmaður sem ég held upp á og lít upp til. Ég er hrifnari af skákstíl hans og viðhorfum en nokkurs annars skákmanns.

Þekkirðu til einhverra íslenskra skákmanna?

Ég hef teflt í opna Reykjavíkurmótinu tvisvar sinnum. Svo ég hef hitt nokkra íslenska skákmenn og einnig telft við nokkra.

Hvers vegna ákvaðst þú að taka þátt í skákmótinu á Selfossi?

Ég held að þetta verði frábært skákmót. Ég er mjög nálægt 2500 elóstigum og ég þarf einn stórmeistaraáfanga í viðbót. Ég vildi alls ekki missa af þessu tækifæri. Eins ég sagði áður hef ég teflt í Reykjavík tvisvar sinnum og ég á góðar minningar þaðan. Ég náði mínum síðasta áfanga af alþjóðlegum meistaratitli þar og komst yfir 2400 stig.

“Sterkasti andstæðingur sem ég hef unnið er Evgeniy Najer. Sterkasti skákmaður sem ég hef náð jafntefli gegn er Levon Aronian og Aronian var með 2767 stig.

Jón L. Árnason

Jón L. Árnason hefur sigrað á fjölmörgum mótum. Hann tefldi við marga af bestu skákmönnum heims á 9. áratug síðustu aldar og gerði m.a. jafntefli við heimsmeistarana (fyrirverandi og ríkjandi) Smyslov, Petrosian, Tal, Karpov og Khalifman. Jón varð heimsmeistari 17 ára og yngri 1977.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Skákmeistari Taflfélags Reykjavíkur haustið 1976.
- » Íslandmeistari 1977, 16 ára gamall.
- » Norðurlandameistari ungmenna 20 ára og yngri 1977.
- » Heimsmeistari 17 ára og yngri 1977.
- » Einn af 100 stigahæstu skákmönnum heims á sínum bestu árum.
- » Sigurvegari Reykjavíkurmótsins 1988.

Hvenær byrjaðir þú að tefla?

Ég lærði mannganginn 6 ára. Ég fékk samt ekki brennandi skákáhuga fyrr en ég fylgdist með heimsmeistaraeinviginu 1972. Ég tefldi ekki mikið fram að 11 ára aldri en tefldi svo mína fyrstu kappskák í unglingaflokki á haustmóti Taflfélags Reykjavíkur haustið 1972 og lenti 3.-5. sæti. Á þessum tíma var alls staðar brennandi skákáhugi.

Hvernig æfðir þú skák sem krakki og unglingur?

Ég tefldi á haustmóti Taflfélags Reykjavíkur og Skákþingi Reykjavíkur með gömlu körlunum sem reyktu pípu ofan í mann. Ég hafði miklu meira gaman af að stúdera en að tefla. Ég skoðaði mikið skákir gömlu meistaranna, t.d. bók með bestu skákum Alekhine eftir hann sjálfan. Ég lærði svo ensku í leiðinni því bækurnar voru á ensku. Fyrstu skákþekkingar sem ég las voru byrjendabækur eftir Max Euwe. Elsti bróðir minn hafði keypt þær á ferðalagi erlendis. Ég held ég hafi orðið þokkalega menntaður skákmaður og þekkti skáksöguna vel. Ég las allt sem ég komst yfir og það má segja að ég hafi verið sjálfmenntaður. Ég var aðallega að stúdera einn en við Ásgeir bróðir, sem tefldi einnig mikið á þessum árum, fórum gjarnan yfir skákir hvors annars og ræddum skák öllum stundum. Þegar ég fór í MH lærði ég svo rússnesku í þrjú ár sem þriðja tungumál til að geta lesið rússneskar skákskýringar. Það voru yfirleitt um 10 - 15 manns í hverjum áfanga, skákmenn og kommunistar. Ég las Shakmatny Bulletin sem var skáktímarit sem kom út mánaðarlega. Einnig las ég „64“ sem kom út vikulega og rússneskar skákþekkingar. Ég get kannski ekki talað rússnesku af viti í dag, en ég get alveg lesið skákskýringar á rússnesku, þó lítið hafi farið fyrir því á seinni árum.

Kom það þér á óvart að vinna heimsmeistartitilinn 1977?

Að sjálfsögðu var það ekki í hendi en ég stefndi að því og undirbjó mig mjög vel. Margeir Pétursson var svo aðstoðarmaður minn á mótinu og við náðum vel saman. Við reyndum að undirbúa okkur vel fyrir hvern keppanda. Á þeim tíma var þó mun erfiðara að fá upplýsingar um keppendur. Við vissum sáralítið um marga keppendurna áður en í mótinu kom. Margeir hafði þó keppt á heimsmeistaramótinu árið áður og þekkti suma af keppendunum.

Vakti árangur þinn mikla athygli þegar þú komst heim?

Já, þetta vakti mikla athygli og einhvers staðar kom fram að ég væri fyrsti íslenski heimsmeistarinn, að við hefðum aldrei áður unnið heimsmeistaratilil í nokkurri íþrótt. Ég held að mér hafi jafnvel verið spáð heimsmeistaratitil fullorðinna innan nokkurra ára.

Hver var fyrsti eftirtektaverði árangurinn?

Það var stór titill að verða skákmeistari Taflfélags Reykjavíkur 1976. Síðan fylgdu í kjölfarið þrír stórir titlar á einu ári. Þá varð ég Íslandsmeistari, Norðurlandameistari 20 ára og yngri og heimsmeistari yngri en 17 ára.

Í viðtali við þig árið 1987 sem birtist í Morgunblaðinu, varstu spurður að því hver væri besta skák sem þú hefðir teflt. Þú svaraðir að þú vissir það ekki og ætlaðir að þú ættir eftir að tefla bestu skákina. Þegar þú líftur yfir ferilinn í dag, hver er besta eða eftirminnilega skák sem þú hefur teflt?

Það er ekki auðvelt að velja ein skák sem bestu skákina. Ég hef einhvers staðar skrifað að tvær eftirminnilegustu skákirnar sem ég hafi teflt séu á móti Korstnoj [sem hefur m.a. teflt um heimsmeistaratitilinn í skák við Karpov] og við Petrosian [fyrirv. heimsmeistara]. Ég vann Korstnoj á IBM mótinu 1987 og ég gerði jafntefli við Petrosian. Allar skákir við fyrirverandi heimsmeistarana voru eftirminnilegar. Ég hef teflt við Smyslov, Petrosian, Tal, Spasskí og Karpov. Ég hef gert jafntefli við þá alla en tapaði hins vegar í tvígang fyrir Kasparov. Maður fann þungann í taflmennsku þeirra. Sigurskákir á móti Nunn og Adams á Ólympíumótum voru skemmtilegar. Skákirnar sem ég tefldi þegar ég vann heimsmeistaratitilinn voru auðvitað einnig eftirminnilegar.

Hver er þinn uppáhalds skákmaður?

Það er eiginlega erfitt að segja. Þeir eru mjög margir. Mér finnst ég hafa reynt að læra af mörgum. Í gamla daga var Tal í miklu uppáhaldi hjá mér. Hann var sókndjafur og tefldi skemmtilega. Ég leit mikið upp til hans. Það sama má segja um Friðrik Ólafsson. Hann var frábær skákmaður og sýnir reyndar ennþá gamla takta þegar sá gállinn er á honum. Svo get ég nefnt skákmenn eins og Smyslov sem hægt er að læra mikið af. Ég held að í dag komist enginn skákmaður í fremstu röð upp með annað en að reyna að læra af þessum miklu meisturum.

Hver var þín sterkasta hlið í skákinni?

Ég hugsa að ég hafi nú verið nokkuð alhlíða en ég skoraðist ekki undan skemmtilegum flækjum. Ég er minna fyrir það að reyna að véla menn niður í löngum endatöflum. Ég lagði þó töluverða rækt við að skoða endatöfl hér á árum áður og er óhætt að mæla með því fyrir unga skákmenn á uppleið.

Hvers vegna ákvaðstu að taka ekki þátt í heimsmeistaramótinu á Selfossi?

Ég tefli nú lítið þessa dagana og sá mér því miður ekki fært að taka þátt í mótinu. Mér finnst þetta samt frábært framtak hjá Skákfélagi Selfoss og nágrennis.

Hvað áhugamál hafðirðu fyrir utan skákina?

Ég var í tónlistarnámi. Svo spilaði ég golf. Ég hef einnig gaman af listum, tónlist og myndlist. Aðspurður um tengsl tónlistar og skákar nefnir Jón að það gæti alveg verið að skákin lægi vel fyrir bæði tónlistarmönnum og þeim sem væru góðir í stærðfræði. Jón telur að tónlistarnámið hafi líka hjálpað honum að tileinka sér öguð vinnubrögð sem nýttust í skákinni.

Hvað varstu lengi atvinnumaður í skák og af hverju hætturðu í atvinnumenskunni? Tengt því, hverjar eru helstu áskoranir í atvinnumenskunni?

Ég var í 8 ár atvinnumaður í skák. Það er erfitt að hafa skákina að lífibraudi. Það er hægt ef menn eru að kenna og hafa tekjur af skáktengdri starfsemi. Þetta er ferðatöskulíf og mjög erfitt fyrir atvinnumenn í skák að vera með fjölskyldu. Mér leist ekki vel á framtíðina. Á þeim tíma var samkeppnin mjög hörð. Austantjaldslöndin höfðu liðast í sundur og ég var kominn í samkeppni við grjótharða stórmeistarana sem voru tilbúnir að sofa í skemmtigörðum. Það dugði þeim að fá 1000 dollara í verðlaun til

að verða mjög ánægðir. Ég tók ákvörðun endanlega að hætta þegar ég tók þátt í sterku skákmóti á Krít, þar sem fleiri tugir stórmeistarar tefldu. Ég var þar í einu af efstu sætunum og verðlaunaféð dugði ekki fyrir símréikningnum á hótelinu. Þá sagði ég: nei, nú er ég hættur.

Í viðtali sem tekið var við þig 1987 stendur: „Í stað bókahillna með skákbókum og tímaritum stendur PC tölvu á borðinu við hliðina á taflborði með uppsettum taflmönnum. Nú fletta menn ekki lengur í gegnum bækur við skákrannsóknir, það sem menn vilja vita er kallað upp á tölvuskjá. Og það sem menn uppgötva er skráð á tölvudisk. Þetta er nútíminn. Jón segir að því sé ekki saman að líkja að hafa aðgang að tölvu eða þurfa að fletta bókum í leit að einhverju ákveðnu. Þannig vinna stórmeistarar nútímans.“ Hvernig á þessi lýsing við vinnubrögð stórmeistarana í dag?

Mér finnst ég hafa verið framsýnn þarna. En vinnubrögð hafa breyst. Nú eru skákmenn mun fljóttari að ná í upplýsingar og finna skákir annarra skákmanna. Skákmenn í dag hafa aðgang að miklu meiri upplýsingum um aðra skákmenn. Mesta breyting er sú að í dag eru tölvur ekki bara notaðar til að geyma og finna upplýsingar, heldur einnig til að segja hvaða leikir eru bestir í hverri stöðu. Mér finnst nú sjarminn aðeins farið af skákinni með þessari miklu tölvunotkun. Áður voru fjölmennir skákskýringarsalir þar sem menn ræddu fram og aftur um hvernig stöðurnar væru og hvaða leikir væru bestir í stöðunni. Nú geta allir notað tölvur til að sjá hvaða keppandi er með góða stöðu og hvaða leiki hann ætti að leika.

Fyrir 30 árum voru 4 íslendingar á meðal 100 bestu skákmanna heims. Nú eigum við engan skákmann sem er nálægt því að komast í þann hóp. Það eru einnig 25 ár síðan íslenskur skákmaður varð heimsmeistari í skák. Hvað skýrir þessa þróun?

Það er ekki gott að segja. Ég er ekki með einhlíta skýringu á því. Auðvitað hafa aðrar þjóðir, sérstaklega í Asíu, orðið mun betri. Það er samt ekki fullnægjandi skýring því líklega eru bestu ungmenntin í dag ekki jafn sterk og þau voru fyrir 30-40 árum. Það eru samt margir mjög hæfileikaríkir krakkar að stunda skák á Íslandi í dag. Það á eftir að koma í ljós hvort að þau nái að taka þau skref sem þarf til að verða stórmeistarar. Það krefst mikillar vinnu og góðrar þjálfunar.

Rafael Leitao

Rafael Leitao er brasilískur stórmeistari, fæddur árið 1979. Hann varð heimsmeistari 12 ára og yngri árið 1991 og árið 1996 varð hann heimsmeistari 18 ára og yngri. Hann er eini Brasilíumaðurinn sem hefur orðið heimsmeistari. Hann varð stórmeistari 18 ára gamall og er enn sá Brasilíumaður sem yngstur hefur orðið stórmeistari. Rafel Leitao tók þátt í öllum heimsmeistaramótum barna og unglinga frá 1989 – 1996. Hann tók einnig þátt í nokkrum heimsmeistaramótum ungmenna (undir 10 ára).

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Annað sæti í heimsmeistarakeppni 10 ára og yngri 1989, með 10,5 af 11 vinningum.
- » Heimsmeistari 12 ára og yngri 1991.
- » Þriðja sæti í heimsmeistarakeppni 14 ára og yngri 1993.
- » Annað sæti í heimsmeistarakeppni 16 ára og yngri 1995.
- » Heimsmeistari 18 ára og yngri 1996, þá 16 ára gamall.
- » Vann Ameríkukeppnina (bæði Suður- og Norður-Ameríka) í skák (Pan American Championship) undir 20 ára 1995, þegar hann var 15 ára. Eftir mótið varð hann alþjóðlegur meistari og náði sínum fyrsta stórmeistaráfanga.
- » Vann Ameríkukeppnina átta sinnum, í öll skiptin sem hann tók þátt.

Geturðu sagt mér hvenær þú lærðir að tefla?

Faðir minn kenndi mér að tefla þegar ég var sex ára. Á háskólaárum sínum tefldi hann á háskólamótum en hann er ekki sterkur skákmaður.

Hvernig æfðir þú skák á þínum uppvaxtarárum?

Það var enginn skákskóli þar sem ég ólst upp. Ég bjó á eyju í norðaustur hluta Brasilíu, sem er um 3000 km frá Sao Paulo þar sem stærstu skákmótin voru haldin. Faðir minn átti góðar skákbækur sem ég las. Stundum gaf hann mér verkefni eða skákþrautir til að leysa og stundum tefldum við eða fórum yfir skákir. Ég hafði engan annan til að tefla við í minni heimaborg. Sum árin hitti ég þó þjálfara frá Sao Paulo í svona vikutíma yfir árið. Ég er að mestu sjálfmenntaður. Ég hafði góðan aga og æfði skák í 2 tíma á dag flesta daga þegar ég var krakki. Það kom mér á óvart að skyldi ná að keppa við strákana frá Sovetríkjunum sem alltaf voru með þjálfara. Þegar ég varð annar á heimsmeistaramóti 10 ára og yngri 1995 þá var Peter Leko, sem lenti í þriðja sæti, með þjálfara með sér (Pal Benko). Til að bæta mig í skákinni leysti ég skákþrautir og las skákbækur. Ég las bók Bobby Fischers, „My sixty memorable games“ þegar ég var mjög ungur og fór yfir skákir góðra skákmanna. Bókin hans Bobby Fischers var uppáhalds skákbókin mín. Ég lærði líka mikið af bók Alexander Kotov, „Think like

a Grandmaster“ þegar ég var 10 – 11 ára gamall. Ég var mjög hrifinn af þessari bók þegar ég var krakki, þó ég sé ekki sammála öllu sem í henni stendur í dag. Ég las líka portúgalska þýðingu af bókinni Nútíma skákáætlun („Modern Chess Strategy) eftir Ludeck Pachman, sem er góð bók sem portúgölskum skákmönnum var ráðlagt að lesa. Seinna varð ég mikill aðdáandi bóka eftir rússneska höfundinn Mark Dvoretsky. Mark Dvoretsky var mjög þekktur skákþjálfari og ég fór reyndar og æfði með honum árið 2002 og svo kom hann til Brasilíu og þjálfaði Ólympíuliðið okkar 2006. Ég kunni vel að meta hans nálgun í þjálfun.

Hver var þinn fyrsti eftirtektarverði árangur í skák

Þegar ég var sjö ára þá tefldi ég í fyrsta skipti í landskeppni í skák. Það var mót fyrir krakka undir 10 ára aldri. Ég lenti í 3. sæti og var í toppbaráttunni. Í því móti áttaði faðir minn sig á því að ég hefði einhverja hæfileika í skákinni. Þegar ég var svo 9 ára tefldi ég á heimsmeistaramóti krakka undir 10 ára aldri og fékk 10,5 vinninga af 11. Fyrir mótið taldi ég að það væri góður árangur ef ég næði 5,5 vinningum (50%). Eftir heimsmeistaramótið fékk ég styrk frá borginni minni. Litlu munaði að ég næði ekki að taka þátt í heimsmeistaramóti undir 12 ára því þá var ég ekki lengur með styrk frá borginni. Nokkrum mánuðum fyrir keppnina fékk ég styrk frá fyrirtæki í Sao Paulo. Eigandi þess var skákmaður. Eftir að ég vann heimsmeistaramót 12 ára og yngri fékk ég styrki næstu 10 árin.

Vöktu heimsmeistaratitlar þínir mikla athygli

Ég varð mjög frægur í minni heimaborg eftir að ég varð heimsmeistari. Ennþá þekkja mig margir og muna eftir heimsmeistaratitlunum.

Varstu með aðstoðarmann í heimsmeistarakeppnunum?

Ég var ekki með einkaþjálfara þegar ég vann fyrri heimsmeistaratitilinn. Gilberto Milos, brasilískur stórmeistari, var þjálfari minn í heimsmeistarakeppni undir 18 ára 1996. Ég hefði ekki orðið heimsmeistari 18 ára og yngri án hans hjálpar. Við undirbyggum okkur betur en andstæðingarnir. Milos gat séð fyrir hvernig byrjanirnar myndu teflast og ég vann nokkrar skákir bara vegna undirbúnings okkar. Góður þjálfari getur skipt sköpum, sérstaklega getur hann verið

mikilvægur fyrir krakka og gefið þeim sjálfs-traust og hjálpað þeim að vera róleg fyrir skákir.

Hver er þín minnstæðasta skák?

Án nokkurs vafa er það skák sem ég tefldi á móti rússnesk-írsku skákmanninum Alexander Baburin. Sú skák var tefld 1998 á mótinu sem ég náði síðasta áfanga mínum af stórmeistaratitli. Þetta er besta skák sem ég hef teflt á ævinni. Hún er fræg vegna leiksins Ra4 (riddari a4) sem ég lék í 15. leik. Þetta er leikur sem er ekki auðvelt að finna. Tölvur á þeim tíma gátu ekki fundið hann. Í dag finna skákforrit leikinn.

Skák sem ég tefldi á móti Erald Derrvishi frá Albaníu á heimsmeistaramóti 16 ára og yngri er einnig mjög eftirminnileg. Skákmótið var haldið í Brasilíu. Ég var efstur á mótinu alveg fram að síðustu skákinni. Fólk frá minni heimaborg kom til að horfa á skákina. Ég var kominn með stöðu sem var nánast alveg unnin en skákin endaði með jafntefli. Ef ég hefði unnið skákina hefði ég orðið heimsmeistari 16 ára og yngri. Mig langaði að hætta alveg að tefla eftir mótið. Skákin getur verið erfið. Það er samt útilokað fyrir skákmann eins og mig að hætta algjörlega að hugsa um skák. Ég get hætt að tefla í einhvern tíma en ég mun alltaf skoða góðar skákir. Það er útilokað að hætta algjörlega í skákinni.

Þú fékkst síðar áhuga á bréfskák og náðir stórmeistaraáfanga í bréfskák. Teflirðu enn bréfskák?

Í dag er algjörlega tilgangslaust að tefla bréfskák. Skákforrit eru orðin svo góð í dag. Þegar ég tefldi bréfskákir þá gat ég unnið skákmenn sem notuðu skákforrit því forritin mátu ekki allar stöður rétt. Í dag er það ekki möguleiki.

Áttu þér uppáhalds skákmann?

Bobby Fischer var hetjan mín í æsku. Ég las bækurnar hans og allar sögur um hann. Það ætti að dæma listamenn út frá verkum þeirra og Bobby Fischer út frá hans skákum. Ég held einnig upp á Karpov vegna skákstíls hans. Það er mjög lærdómsríkt að fara yfir og rannsaka hans skákir. Karpov vann stundum skákir án þess að það væri ljóst nákvæmlega hvernig hann fór að því. Þú þurftir virkilega að skoða skákirnar hans vel til að skilja hvernig hann tefldi. Hann var frábær skákmaður. Ísland mun ætíð vera í hjarta skákmanna vegna þess

Helgi Olafsson- Rafael Leitao. Cappelle-la-Grande. 2000. Mát í þremur.

sem þið gerðuð fyrir Fischer. Fólk sem teflir ekki skilur ekki hvaða stöðu hann hefur í hugum skákmanna. Fólk áttar sig á því að hann var snillingur. Skákmaður eins og hann kemur ekki fram nema á svona 100 ára fresti.

Þekkirðu til einhverra íslenskra skákmanna?

Ég þekki [Jóhann] Hjartarson, auðvitað. Ég þekki [Jón L.] Árnason. Ég þekki [Helga Áss] Grétarsson, sem vann heimsmeistaramót ungmenna sem ég tók einnig þátt í. Ég þekki [Hannes] Stefánsson. Ég tefldi eitt sinn við hann. Ég þekki ekki mikið til [Héðins] Steingrímssonar en ég hef nýlega skoðað skákir hans og hann teflir vel. Ég þekki [Friðrik] Ólafsson. Ég þekki einnig [Helga] Ólafsson, sem ég mátaði skemmtilega í skákmóti í Capella Grand árið 2000. [Margeir] Pétursson var sterkur skákmaður. Ég tefldi við [Þröst] Þórhallsson í opna New York mótinu árið 2000. Ég held að ég þekki flesta íslensku stórmeistarana.

Hvers vegna ákvaðst þú að taka þátt í skákhátíðinni á Selfossi?

Mig hefur lengi langað að koma til Íslands. Ég held að mér hafi eitt sinn verið boðið að taka þátt í opna Reykjavíkurmótinu en þá komst ég ekki. Mér finnst skemmtilegt að eingöngu heimsmeisturum sé boðið. Aðstæður og umgjörð mótsins virðist einnig mjög góð. Áður en ég fékk boð um að taka þátt í þessu móti var ég búinn að ákveða að tefla ekki meira á þessu ári. Ég var í raun búinn að hafna tveimur boðum á skákmót. En eftir að ég fékk boð á þetta mót hugsaði ég: Jafnvel þótt það verði ekki auðvelt, þá verð ég að tefla á þessu móti.

Á hverju hefurðu áhuga öðru en skák?

Ég les mikið. Ég hef alltaf haft ánægju af lestri. Ég hef áhuga á íþróttum, sérstaklega knattspyrnu. Ég fylgist vel með hlutabréfamarkaðnum og hef gaman af að lesa um fjármál og fjárfestingar.

Hver eru helstu áskoranir við að vera atvinnumaður í skák?

Stærstu áskoranirnar eru fjárhagslegs eðlis. Það er erfitt að einbeita sér að skákinni ef þú ert ekki viss um að þú náir að borga reikningana. Til að verða góður skákmaður þarf mikla vinnu, ástríðu fyrir skákinni og aga. Það getur líka verið erfitt að vinna einn, eins og flestir skákmenn þurfa að gera eins og margir atvinnumenn í skák þurfa að gera. Það er tilfellið með flesta stórmeistara í Suður-Ameríku.

Sergei Zhigalko

Sergei Zhigalko er fæddur árið 1989. Hann er stórmeistari frá Minsk í Hvíta - Rússlandi. Hann varð heimsmeistari undir 14 ára árið 2003. Zhigalko hefur unnið mörg mót og marga af fremstu skákmönnum heims.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Evrópumeistari 14 ára og yngri 2003 (núverandi heimsmeistari, Magnús Carlsen, varð þriðji).
- » Heimsmeistari 14 ára og yngri 2003 (fyrir ofan Magnus Carlsen og Maxime Vachier-Lagrave).
- » Evrópumeistari 18 ára og yngri 2006.
- » Annað sætið í heimsmeistaramóti 20 ára og yngri 2009 með sama fjölda vinninga og sigurvegarinn (Maxime Vachier-Lagrave).
- » Þriðja sætið í Evrópumótinu í hraðskák 2016.
- » Evrópumeistari í hraðskák 2017.
- » Fjórða sætið í Evrópumótinu í atskák 2017.
- » Hefur teft á öllum Ólympíumótum fyrir Hvíta-Rússland frá 2008.
- » Þriðja sæti í Evrópukeppni taflfélaga 2010 með ukrainska liðnu A dan dzo & PGMP.

Hvenær lærðir þú að tefla og hver kenndi þér það?

Pabbi, sem var meistari í glímu (e. master of freestyle wrestling) en ekki sterkur skákmaður, kenndi mér að tefla þegar ég var 6 ára.

Hvernig æfðir þú þig í skák þegar þú varst yngri?

Ég var ungur kominn með þjálfara. Ég æfði mig bæði á skákæfingum hjá honum og sjálfur. Að leysa skákþrautir var í uppáhaldi hjá mér. Ég las einnig skákbækur og fór

snemma að tefla á skákmótum. Í undirbúningi mínum fyrir heimsmeistaramót 20 ára og yngri æfði ég skák í 8-10 klukkutíma á dag.

Hvernig æfir þú þig í dag?

Í dag tefli ég mikið á lichess.org, leysi skákþrauti og þjálfaðra skákmenn.

Hver var fyrsti eftirtektaerendi árangurinn hjá þér?

Ég náði miklum árangri 2003. Þá varð ég Evrópumeistari og heimsmeistari 14 ára og yngri, fyrir ofan Magnus Carlsen.

Vakti heimsmeistaratitillinn mikla athygli í þínu heimalandi?

Já, árangurinn vakti mikla athygli. Ég fékk góða fjárstyrki bæði frá skáksambandi Hvíta-Rússlands og ríkisstjórn landsins, eftir að ég vann titilinn.

Varstu með aðstoðarmann í heimsmeistaramótinu?

Ég er mjög heppinn að eiga eldri bróðir, Andrey Zhigalko, sem er einnig stórmeistari. [Andrey er fjórum árum eldri]. Á mínum uppvaxtarárum var hann þjálfari minn, aðstoðarmaður og æfingafélagi.

Hver er eftirminnilegasta skák sem þú hefur teft? Hver er sterkasti skákmaður sem þú hefur unnið eða gert jafntefli við?

Minnstæðasta skákin er sigurskák mín á móti Magnúsi Carlsen á heimsmeistaramótinu undir 14 ára 2003, þegar ég varð heimsmeistari. Á mínum skákferli hef ég unnið marga sterka skákmenn, eins og t.d. Ivanchuk, Mamedyarov, Liren Ding og Yangvi Yu.

Áttu þér þinn uppáhalds skákmann?

Konan mín, Tatiana Zhigalko [eló 2134, Fide meistari kvenna], er í miklu uppáhaldi hjá mér.

Þekkirðu til einhverra íslenskra skákmanna?

Í Evrópukeppni landsliða 2019 þá tefldi Hvíta-Rússland við Ísland. Það er því hægt að segja að ég þekki a.m.k. fimm íslenska skákmenn í sjón.

Þekkirðu til einhverra annarra þátttakenda í heimsmeistaramótinu?

Auðvitað, og hef barist á reitunum 64 við suma af þeim.

Hvers vegna ákvaðst þú að taka þátt í heimsmeistaramótinu á Selfossi?

Mér finnst hugmyndin að skákmótinu góð, þ.e.a.s. að bjóða eingöngu heimsmeisturum. Ég hef aldrei áður heyrt af svona móti. Það er mikill heiður fyrir mig að taka þátt í þessum einstaka viðburði. Auk þess hef ég aldrei komið til Íslands og ég hlakka til þess.

Á hverju fleiru en skák hefur þú áhuga?

Skákin tekur mikinn hluta af mínu lífi en fyrir utan hana hef ég gaman af að spila borðtennis og fara í göngutúra (e. walk in parks).

Hverjar eru helstu áskoranir sem fylgja því að vera atvinnumaður í skák?

Það tekur gríðarlegan tíma að læra byrjanir, bæði með hjálp tölvu og með því að fara yfir skákir annarra. Svo er aldrei auðvelt að tapa. En að öðru leyti er það frábært að vera atvinnumaður í skák.

“Mér finnst hugmyndin að skákmótinu góð, þ.e.a.s. að bjóða eingöngu heimsmeisturum. Ég hef aldrei áður heyrt af svona móti. Það er mikill heiður fyrir mig að taka þátt í þessum einstaka viðburði. Auk þess hef ég aldrei komið til Íslands og ég hlakka til þess.

Semyon Lomasov

Alþjóðlegi meistarinn Semyon Lomasov (2533 elóstig) frá Rússlandi er yngsti þátttakendinn á heimsmeistaramótinu á Hótel Selfossi 2019. Hann er fæddur árið 2002 og varð heimsmeistari 14 ára og yngri árið 2016. Semyon hefur náð tveimur áföngum að stórmeistaratitli. Öðrum titlinum náði hann í opna Moskvumótinu 2017 og hinum á heimsmeistaramóti ungmenna undir 20 ára 2017. Semyon teflir með Skákfélagi Selfoss og nágrennis á Íslandsmóti skákfélaga 2019-2020.

Á meðal hans afreka á skáksviðinu má nefna:

- » Sigræði Moskvumót barna undir 10 ára aldri árið 2009, þegar hann var sjö ára.
- » Varð í fjórða sæti heimsmeistaramóts 8 ára barna og yngri 2010.
- » Rússlandsmeistari barna undir 10 ára í hraðskák 2010.
- » Evrópumeistari barna undir 10 ára aldri í atskák 2012.
- » Í öðru sæti í Evrópukeppni barna undir 12 ára aldri 2014.
- » Rússlandsmeistari 14 ára og yngri árið 2016.
- » Heimsmeistari 14 ára og yngri 2016.
- » Tefli á fyrsta borði á Ólympíukeppninni í skák 2017 fyrir Ólympíumeistara Rússa.
- » Lenti í þriðja sæti með Molodezhka liðinu í Evrópukeppni taflfélaga 2018.

Semyon, hvenær lærðir þú að tefla?

Faðir minn kenndi mér að tefla þegar ég var 4 ára (líklega svona 4 1/2 árs). Ég tefldi mikið við bróður minn, sem er einu ári eldri en ég, þangað hann varð 8 ára, þá hætti hann og fór að stunda aðrar íþróttir. Þegar ég var sex ára hóf ég að æfa með barna-skáklúbb Moskvu (Yunost Moskvu) sem er í hluti af Petrosian skákfélaginu í Moskvu. Ég æfði þrisvar í viku, tvo tíma í senn. Á sunnudögum var svo keppni. Þá var tefld ein skák þar sem hvor keppandi hafði eina klukkustund til umráða. Skákbjálfarinn valdi andstæðinginn.

Þjálfari þinn, Konstantin Mesropov, hefur sagt í viðtali að hann hafi tekið eftir hæfileikum þínum þegar þú varst sex ára. Veistu hvernig hann fór að því?

Já, þjálfari minn hefur sagt þá sögu nokkrum sinnum. Hann var búinn að sýna okkur byrjunargildru í Budapestarbragði, þegar ég var sex ára. Stuttu síðar náði ég að máta einn af æfingafélögum mínum með bragðinu. Honum fannst mikið til þess koma að ég skyldi muna leikina. Lokastaðan í skák sem Semyon Lomasov tefldi þegar hann var sex ára. Staðan eftir 8 leiki.

Hvernig æfðir þú þig í skák þegar þú varst krakki?

Þjálfinn okkar fór oft yfir skákir gömlu meistarana, t.d. Lasker, Alekhine og Capablanca. Ég held að á fyrstu árunum í skákbjálfuninni höfum við eingöngu farið yfir skákir sem skákmeistarar tefldu fyrir seinni heimsstyrjöldina. Hugmyndir meistaranna voru mjög skýrar og þar sem þeir voru mun sterkari en andstæðingar þeirra þá náðu þeir yfirleitt að framkvæma hugmyndirnar. Ég held að þjálfarinn minn hafi ekki sýnt mér neinar skákir tefldar af Karpov og Kasparov fyrr en ég var kominn með a.m.k. 2000 elóstig.

Við tefldum oft í lok æfinga en venjulega án skáklukkna. Ef við notuðum skáklukkur þá höfðum við 10 mínútur á mann. Við tefldum aldrei hraðskákir.

Þegar ég var að byrja að æfa skák lagði þjálfarinn líka mikla áherslu á góða hegðun við skákbörðið. Við áttum alltaf að heilsa andstæðingnum áður en skákin hófst, alltaf að sýna andstæðingnum virðingu, aldrei að nota taflmennina til að slá á skáklukkuna, nota einn fingur til að slá á klukkuna o.fl.

Hver var þinn fyrsti minnistæði árangur í skák?

Ég hef aldrei verið jafn glaður og ánægður yfir nokkrum árangri eins og þegar ég varð Moskvumeistari barna undir 10 ára aldri, þegar ég var sjö ára. Þetta var mjög óvæntur sigur. Fyrir sjö ára strák var það eins og að vinna allan heiminn að vinna Moskvumót barna undir 10 ára aldri.

Þú varðst heimsmeistari barna undir 14 ára árið 2016. Var það óvæntur sigur og vakti hann mikla athygli?

Ég var fimmti stigahæsti skákmaðurinn og ég átti ekki von á að vinna. Eitt dagblað í Moskvu tók viðtal við mig en ég held að ég hafi ekki fengið mikla athygli vegna titilsins. Titillinn færði mér samt mikla ánægju. Ég hef aldrei fengið nein boð á skákmót út af titlinum fyrr en mér boðið á skákmótið á Selfossi.

Varstu með einhvern aðstoðarmann á heimsmeistaramótinu?

Já, þjálfarinn minn fór með mér á næstum öll skákmót frá því ég var 9 eða 10 ára og þangað til nýlega.

Greiddi rússneska skáksambandið ferða-kostnað vegna þjálfarans þíns?

Nei, rússneska skáksambandið borgar eigilega ekki neitt fyrir unga skákmenn. Ungir skákmenn í Rússlandi fá lítinn stuðning frá sambandinu. Þetta er vandamál. Þetta er hluti af ástæðunni fyrir því af hverju við erum að tapa skákorrustunni við Indland og kannski við Íran. Andrey Esipenko [Félagi í SSON sem er fæddur 2002] er núna yngsti stórmeistari Rússlands. Hann er mjög hæfileikaríkur. En við eigum ekki jafn marga unga hæfileikaríka skákmenn og áður og eins og Indland t.d. á í dag. Á Indlandi eru 6 stórmeistarar fæddir 2002 eða síðar.

Í hvaða öðrum heimsmeistarakeppnum hefur þú tekið þátt?

Ég hef tekið þátt í flestum heimsmeistarakeppnum barna og unglinga síðan ég var 8 ára. Ég keppti ekki í einni keppni í Brasilíu og ekki í einni keppni í Suður-Afríku. Foreldrar mínir leyfðu mér ekki að taka þátt í þessum keppnum. Á árunum 2017 og 2018 keppti ég á heimsmeistaramóti ungmenna 20 ára og yngri. Það voru sterk mót með ágætis möguleikum á að ná stórmeistaraáfangi.

Þú tefldir nýlega með SSON á Íslandsmóti skákfélaga. Hvernig var Íslenska deildin í samanburði við þær deildir sem þú hefur teflt í?

Ég hef raunar aðeins teflt í íslensku deildinni og í þeirri rússnesku. Aðstæður [í Rimaskóla] og skipulagning voru mjög góðar á Íslandi og mun betri en í Rússlandi. Keppendur voru sterkari í rússnesku deildinni. Af einhverju ástæðum virtist andrúmsloftið mjög vinalagt í íslensku deildinni. Í rússnesku deildinni fann ég meira fyrir spennu og þrýstingi.

Ég tók eftir því að eftir skákirnar þínar á Íslandsmóti skákfélaga fórstu yfir þær með andstæðingunum. Er það eitthvað sem þú gerir vanalega á skákmótum?

Ef andstæðingur minn er til í það, þá fer ég alltaf yfir skákina með honum. Mér finnst mjög áhugavert, að lokinni skák, að fara yfir hana með andstæðingnum.

Áður en þú komst til Íslands, þekktirðu til einhverra íslenskra skákmanna?

Ég þekkti auðvitað til Jóhanns Hjartarsonar

og Friðrik Ólafssonar. Ég skoðaði einu sinni skák sem Helgi Áss Grétarsson tefldi þegar ég var að skoða ákveðið afbrigði í franski vörn og ég mundi eftir nafninu. Ég tefldi við Dag Ragnarsson árið 2016 og reyndar einnig á Íslandsmóti skákfélaga.

Í rússnesku deildakeppninni teflir þú með liðinu Moladezhka. Er það ekki hefðbundið skákfélag?

Nei. Daniil Yuffa [22 ára rússneskur skákmaður með 2578 elóstig] bjó til lið sem var kallað „Vinir Ivans Bukavshin“ til að heiðra minningu vinar síns sem dó 2016, einungis 20 ára að aldri. Þetta lið tefldi í rússnesku deildinni. Síðan breytti hann nafni liðsins í „Moladezhka“ sem þýðir unglíngaliðið. Í þessu liði er vínahópur sem allir eru vinir Daniil Yuffa. Liðið lenti í fimmta sæti í rússnesku deildinni og teflir í Evrópumóti taflfélaga núna í nóvember. Í fyrra lenti liðið í 3. sæti, bæði í rússnesku deildinni og á Evrópumóti taflfélaga.

Hver er eftirminnilegasta skák sem þú hefur teflt?

Áttunda skákin á opna Moskvumótinu var mjög minnisstæð. Ég vann Tamir Nabary [2658 elóstig] í þeirri skák. Síðasta skákin á Evrópumóti 14 ára og yngri var þó enn minnistæðari. Ef ég hefði unnið þá skák hefði ég orðið Evrópumeistari. Eftir að hafa setið að tafl í fimm klukkustundir var ég kominn með gjörinna stöðu í hróksendatafli. En í stað þess að landa sigrinum í þeirri stöðu pattaði ég andstæðinginn og niðurstaðan varð því jafntefli. Í stað þess að verða Evrópumeistari lenti ég í 5. sæti. Ég varð alveg eyðilagður. Ég var með nægan tíma og skildi ekkert í því af hverju ég lék skákinni niður í jafntefli. Ég gat varla hugsað um neitt annað í tvær vikur. Í langan tíma var pattstaðan það síðasta sem ég hugsaði um áður en ég sofnaði á kvöldin. Sterkasti skákmaður sem ég hef unnið er Tamir Nabaty (2658 elóstig) og sá sterkasti sem ég hef gert jafntefli við er Alexander Grischuk (2769 elóstig).

Hver er þinn uppáhalds skákmaður?

Ég sé eitthvað áhugavert í öllum skákstílum og á mér engan einn uppáhalds skákmann.

Þú hefur náð tveimur áföngum að stórmeistaratitli og vantar því bara einn í viðbót. Hefur þú verið nálægt því að ná þeim þriðja?

Já, mér finnst það. Í skákmóti á eyjunni Mön 2018 var ég með frammistöðu upp á 2599

elóstig [Til að ná stórmeistaraáfangi þarf frammistöðu uppá 2600 elóstig]. Í síðustu umferðinni þurfi ég að tefla við einhvern sem væri með a.m.k. 2308 elóstig. Af 60 skákmönnum sem voru með jafnmarga vinninga og ég eða 1/2 vinningi minna var einungis einn sem var með færri en 2308 elóstig. Ég lenti á móti honum og varð mjög vonsvikinn. Í opna Moskvumótinu var ég með frammistöðu upp á 2765 elóstig en ég var mjög óheppinn með þörunina. Ég lenti bara á móti tveimur stórmeisturum [Til að ná áfangi að stórmeistararitli þurfa skákmenn að tefla við þrjá stórmeistara]. Á Evrópumótinu 2019 var ég mjög nálægt því að ná stórmeistaraáfangi í þremur síðustu umferðunum (9., 10. og 11. umferð).

Hvernig hefur þú æft þig í skák síðustu ár?

Ég fer yfir byrjanir sjálfur og svo ræði ég byrjanarannsóknir mínar við þjálfarann minn. Ég greini einnig skákirnar mínar og reyni að finna stöður sem ég á erfitt með. Þjálfarinn minn finnur síðan stöður og skákir sem hjálpa mér að bæta mig. Þegar ég var með um 2400 elóstig eyddi ég miklum tíma í að fara fara yfir skákir Karpovs [heimsmeistari 1975-1985], vegna þess að ég þurfti að bæta mig í að tefla stöður sem Karpov tefldi mjög vel. Ég hitti ekki þjálfarann minn í hverri viku þessa mánuðina. Ég byrja oftast að hitta hann svona þremur vikum fyrir mót. Ég greini skákir aðallega með þjálfaranum en stundum fer ég yfir skákir með liðsfélögum mínum í liðinu Molodezhka.

Hvaða áhugamál hefur þú fyrir utan skák?

Ég hef mörg áhugamál. Ég hef bæði áhuga á íþróttum og vísindum og hef einnig áhuga á að læra meira. Ég spila fótbolta með áhugamannaliði og hef æft borðtennis. Ég hef einnig gaman af að spila blak.

Hvers vegna ákvaðst þú að taka þátt í skákhátíðinni á Selfossi?

Mótið er mjög sterkt og ég hef áhuga á að koma aftur til Íslands.

Gröf Bobby Fischers er við bæjarmörk Selfoss og það er safn um hann á Selfossi. Hefurðu farið yfir hans skákir?

Ég hef skoðað margar af hans skákum með þjálfaranum mínum og ég á bókina hans með hans 60 minnstæðustu skákum („My sixty memorable games“).

Þú hófst nýlega nám við einn af bestu háskólunum í Rússlandi. Var það erfið ákvörðun að fara í nám í stað þess að gerast atvinnumaður í skák?

Já, það var mjög erfið ákvörðun. Ég var ekki viss um hvað ég myndi gera fyrr en rétt áður en ég hóf nám í háskólanum. Í dag get ég unnið mér inn peninga með því að tefla. Ef ég yrði atvinnumaður í skák, þá yrði ég fjárhagslega sjálfstæðari í dag.

Hverjar telur þú að séu mestu áskoranirnar við að vera atvinnumaður í skák?

Ég held að það krefjist mjög mikillar vinnu. Ef þú verður atvinnumaður í skák getur verið erfitt að hætta og fara að gera eitthvað annað, þó að tækifærin til að afla tekna minnki eða áhuginn. Ef þú hefur litla menntun gæti verið erfitt að gera eitthvað annað seinna í lífinu.

Íslandsmót skákfélaga 2019-2020

SSON með 5 sveitir og í toppbaráttunni í tveimur deildum

Skálfélag Selfoss og nágrennis (SSON) sendi að þessu sinni fimm sveitir til leiks á Íslandsmót skákfélaga. Fyrri hluti mótsins fór fram í Rimaskóla í Grafarvogi 3.-6. október sl. og seinni hlutinn verður tefldur á Hótel Selfossi 19.-21. mars 2020.

SSON tefldi fram sterkri A-sveit í næst efstu deild í fyrravetur og vann hana eftir mjög jafna keppni góðra liða. Stjórn SSON fékk undirritaðan í júní 2019 til að taka að sér liðsstjórn félagsins á Íslandsmóti skákfélaga, ekki bara A-liðsins heldur líka sveitanna í neðstu deild. Undirbúningur fyrir komandi keppnistímabil hófst á sama tíma. Tekin var ákvörðun að tefla fram fleiri sveitum en árið áður, enda margir sem höfðu áhuga á að tefla fyrir félagið. Af öllum skákfélögum á Íslandi var það eingöngu Taflfélag Reykjavíkur sem sendi fleiri sveitir en SSON til leiks en sex sveitir frá Taflfélaginu tefla á Íslandsmótinu.

Alþjóðlegi meistarinn Dagur Arngrímsson flutti í Hveragerði í sumar. Hann flutti á föstudegi og á sunnudegi var hann búinn að ganga til liðs við Skálfélag Selfoss og nágrennis. Það er ánægjulegt þegar sterkir skákmenn flytja á félagssvæði SSON og ganga strax til liðs við félagið. Auk hans gengu Bragi Þorfinnsson stórmeistari og Róbert Lagerman, sem verður skákdómari á Ísey skrákhátíðinni, til liðs við félagið.

Hvert félag á Íslandsmóti skákfélaga má hafa fjóra erlenda skákmenn í 8 manna sveitum í efstu deild. Í júní fór SSON að skoða hvaða erlendu skákmenn væru tilbúnir að keppa fyrir félagið. Oft hafa þessir erlendu skákmenn komið frá löndum þar sem beint flug er í boði til Íslands en liðsstjóri SSON ákvað að skoða einnig skákmenn frá öðrum löndum. Flugkostnaður hefur lækkað á síðustu árum og áratugum og því má stundum finna ódýr flug þó að millilenda þurfi. Einnig eru skákmenn frá öðrum þjóðum oft að keppa í deildakeppnum eða mótum í öðrum löndum og þurfa því ekki endilega að fljúga til Íslands frá sínu heimalandi. Keppni í þýsku deildarkeppninni er t.d. bara nokkrum dögum á undan seinni hluta Íslandsmóts skákfélaga. Þetta var tilfellið með Anton Demchenko. Rétt eftir að hann tefldi í fyrri hluta Íslandsmótsins keppti hann á sterkasta opna skákmóti sem haldið hefur verið, a.m.k. hin síðari ár, á eyjunni Mön. Hann gat því samnýtt ferðina og óskaði því eingöngu eftir því að SSON borgaði hluta ferðakostnaðarins.

Eftir ítarlega skoðun á skákmannamarkaðnum í mismunandi löndum og greiningu á ferðakostnaði var ákveðið að fá fjóra sterka rússneska skákmenn til liðsins. Þeir af þeim hafa orðið heimsmeistarar í yngri flokkum á sínum ferli (Semyon Lomasov, Mikhail Antipov og Andrey Esipenko). Þeir tefla einnig allir með sama liðinu í rússnesku deildinni. Andrey Esipenko komst þó ekki í þetta sinn og þurfti því að kalla inn varamann. Vinur Semyons hjóp í skarðið og stóð sig vel. Á fyrsta borði teflir Anton Demchenko sem er einn af 100 sterkustu skákmönnum heims. Hann hefur einnig mikla reynslu af kennslu skák í

Erlingur Jensson fór með erlenda gesti SSON í skoðunarferð um Suðurland áður en Íslandsmótið hófst. Hann endaði skoðunarferðina í kaffibóði hjá forseta Íslands. Á myndinni eru frá vinstri: Oddgeir Ottesen, Bragi Þorfinnsson, Guðni Th. Jóhannesson, Anton Demchenko, Mikhail Antipov, Semyon Lomasov, Artem Galaktionov og Erlingur Jensson.

Tveir efnilegir liðmenn SSON að tefla hraðskák. Sæþór Sæmundarson sem er 12 ára stóð sig vel með E-liði SSON og Semyon Lomasov, sem er 17 ára stóð sig vel með A-liðinu.

skólum í Rússlandi. Erlendu keppendurnir eða gestirnir, eins og ég kys að kalla þá, eru allir tilbúnir að koma að fræðslu og kynningarstarfi fyrir félagið.

Fjórir erlendir gestir komu því til að keppa með SSON á Íslandsmóti skákfélaga. Við reyndum að taka vel á móti þeim. Erlingur Jensson fór með þá í skoðunarferð á fimmtudeginum og hún endaði í kaffibóði hjá forseta Íslands. Forsetinn tók vel á móti okkur. Þessi dagur var mjög ánægjulegur fyrir okkar gesti, jafnvel áður en sest var að tafla um kvöldið.

Í fyrstu umferðinni, sem fram fór 3. október, keppti A-lið SSON við B-sveit Taflfélags Reykjavíkur. Á fyrsta borði tefldi Omar Salama við Anton Demchenko. Anton fékk fljótlega þægilega stöðu og vann skákina. Á öðru borði lenti stórmeistarinn Mikhail Antipov í vandræðum á móti hinum 19 ára Bárði Erni Birkissyni. Eftir skákina sagði Mikhail: „Hann bara fann góða leiki og tefldi vel. Að lokum varð staðan þannig að það var best fyrir mig að reyna að ná jafntefli.“

SSON tefldi svo við A-sveitir Fjölnis, TR, Vikingaklúbbsins og Bolungarvíkur, Breiðabliks og Reykjaness (Bolungarvík, Breiðablik og Reykjaness er eitt lið sem starfar eða hefur tengingu við þrjú svæði). SSON náði að vinna allar viðureignirnar. Sveitin er þó í öðru sæti þar sem að það er heildarþjöldi vinninga liða sem skiptir máli í efstu deild. Erlendu gestirnir lýstu yfir mikilli ánægju með ferðina. Þeir höfðu á orði að allar aðstæður í Rimaskóla hefðu verið góðar og einnig skipulagning mótsins.

Skákin brúar kynslóðabilið. Þrennir feðgar tefldu fyrir eina af sveitum SSON.

Semyon Lomasov og Mikhail Antipov að tefla æfingarskák í félagsheimili SSON í Fischer setri.

SSON tefldi fram fjórum sveitum í 4. deildinni. Allar stóðu þær sig vel. B-lið SSON trónir á toppi 4. deildar og hefur unnið allar viðeignir sínar. C-liðið er ekki fjarri toppnum og gæti blandað sér í baráttuna um verðlaunasæti á Hótel Selfossi í mars. D- og E-sveitirnar voru féluginu einnig til sóma. Í E-sveitinni voru ungir og uppnennandi skákmenn. Þeir yngstu voru þeir Sæþór Ingi Sæmundarson og Þorsteinn Jakob Þorsteinsson. Þeir eru báðir 12 ára og stóðu sig mjög vel. Í einni umferðinni var E-sveitin skipuð þremur feðgum. Í sveitinni voru þá þeir Sæþór Ingi og Þorsteinn Jakob og feður þeirra, Sæmundur Einarsson og Þorsteinn Garðar Þorsteinsson, auk feðganna Guðbjarts jónssonar og Alexanders Guðbjartssonar.

SSON setti mikinn svip á Íslandsmót skákfélaga. Liðsmenn allra sveita SSON voru í liðsbolum með auglýsingum frá fyrirtækjum sem teljast meðal velunnara félagsins. Undirritaður spáir því að fleiri lið muni mæta í liðsbolum á næstu árum. Í deildakeppnum erlendis er algengt að öll lið séu í liðsbolum. Allir keppendur höfðu gaman af þessari helgi og við hlökkum til að keppa í seinni hlutanum á heimavelli á Selfossi í mars.

Oddgeir Ottesen, liðsstjóri Skákfélags Selfoss og nágrennis 2019-2020.

Skákmenn Stokkseyringa voru riddarar skáklistarinnar

Guðni Ágústsson stiklar á stóru í skáksögu Stokkseyringa og Árnesinga.

Einn af skákmeisturum Stokkseyringa var Einar Steindórsson sjómaður, þar síðar bóndi á Hamri í Gaulverjabæjarhreppi, sendibílstjóri hjá Presti í Reykjavík og fisksali á Freyjugötu 1. Kona Einars er Þóra Egilsdóttir.

Guðni Ágústsson sagði: „Þegar ég var 13 ára fékk ég tafl í jólagjöf og varð strax heltekinn af taflmennsku. Við pabbi tefldum mikið og svo við Jóhann á Setbergi sem var fyrsti gjaldkeri Taflfélagsins. En svo tóku við árin í Taflfélaginu, fyrst með unglingaliði, snörpum strákum og svo beint í hákarlana, meistarana sjálfa. Ég gleymi aldrei fyrstu stórskákinni við Hannes á Skipum, ég skittapaði og hét því að efla mig enn meira. Ég drakk allt í mig, skákþætti í útvarpi, las byrjanir, sótti námskeið. Og goðin voru auðvitað Friðrik Ólafsson og Bent Larsen. Það er um 1960 sem ég hef byrjað að ná verulegum árangri og 1970 sigra ég þá gömlu og vinn Ríkhardsriddarann heima, með yfirburða sigri á gömlu meisturunum okkar Stokkseyringa og hélt riddaranum mörg næstu árin.“

Einar rifjar upp að þær hafi verið langar kappskákirnar á þessum tíma, stóðu í fimm klukkustundir og þrátt fyrir það lentu menn í tímahraki. Þegar Einar er spurður um gömlu meistarana er það Guðfinnur G. Ottósson sem hann telur að hafi verið þeirra snjallastur og var lengi að. Hann segir þetta um Guðmund S. Guðmundsson landsliðsmann sem síðar gekk til liðs við Stokkseyringa: „Það var alveg magnað að tefla við hann hraðskák eða sjá til hans, hann var gjörsamlega ósigrandi á þeim vettvangi og gríðarlega

Einar Steindórsson við Skákbörð með eignarbíkar frá Þratarárunum í Reykjavík.

sterkur skákmaður en hraðskákin var orðin hans sérgrein. Hann hafði mikil áhrif á okkur strákana en Frimann var hinn ókrýndi forystu-

Hrókurinn sem skáklíðin í Árnassýslu kepptu um í áratugi.

maður félagsins. Svo voru þarna Eyjólfur Óskar Eyjólfsson, Pétur í Laufási, Henning Frederiksen, bræðurnir á Skipum, þeir Hannes og Sigtryggur, og fleiri snjallir skákmenn.“ Einar segir að stundum hafi þeir fengið góða gesti til að tefla fjöltefli og kenna skák. Þar voru Jón Þorsteinsson, Eggert Gilfer, Benóný Benediktsson, Arinbjörn Guðmundsson og Gunnar Gunnarsson. „En eitt það alskemmtilegasta voru

símaskákmótin milli annarra taflfélaga. Svoleiðis mót stóðu alla nóttina. „Við tefldum við skáklíðin í Borgarnesi, Akranesi, Akureyri, Ísafirði, Patreksfirði, Hvolsvelli og vorum mjög sigursælir, unnum alla nema Borgarnes einu sinni,“ segir Einar með bros á vör. En svo minnst hann mikils harmleiks á Stokkseyri. Þá höfðu skákmennirnir setið alla nóttina á símaskákmóti.

Ekkja Hennings Frederiksen og synir þeirra, Vilhelm og Jónas, gefa Suðurlandsriddarann til minningar um Henning og skákmenn Stokkseyringa í 70 ár.

Einar var ekki heima þarna en Guðfinnur G. Ottósson sagði honum frá að þegar hann var á göngu heim eftir sigursæla skáknótt undir morgun barst harmafregnin, þrír glæsilegir skipstjórar Stokkseyringa fórust í innsiglingunni þennan morgun. „Það voru þeir Jósep Zóphóníasson, Geir Jónasson og Arelius Óskarsson en Tómas Karlsson bjargaðist, komst upp á sker. Þeir voru að setja upp bauju á innsiglingaleiðinni.

Þessi atburður hafði lamandi áhrif á allt á Stokkseyri og mér er nær að halda að taflfélagið hafi ekki borið sitt barr fyrstu árin á eftir.“ Einar segir að hann hafi teft talsvert í Reykjavík og unnið góða sigra með þeim á Sendibílastöðinni Presti og hampað eignarbíkar fyrir rest. Að lokum segir Einar að skákina hafi hann nú lagt til hliðar og bætir við: „En maður finnur alltaf titring úr gömlum streng, einu sinni skákmaður, alltaf skákmaður, jú skákin býr í manni og flestar mínar kappskákir á ég, því hver skák var niðurskrifuð. En skákin heldur ekki lengur fyrir mér andvöku en þetta var frábær félagskapur að lenda með þessu einarðaliði í Taflfélagi Stokkseyringa sem strákur. Ég skaðaðist ekki á því, ég held að góðir skákmenn tefli betur úr flókinni stöðu lífsins en hinir.“

Riddari Ríkhards. Sigurvegarar á meistaramótum Skáklíðs Stokkseyrar fengu í áratugi þennan grip til varðveislu.

Á sjötta áratugnum var haldið mikið fjöltefli í Selfossbíói þar tefldi sá mikli kappi Bent Larsen fjöltefli við marga skákmenn. Sigfús Kristinsson var vel fær í skák og náði fljótt hrók af Larsen sem gaf skákina þegar og þakkaði fyrir sig. Þetta þótti mikla afrek, enda Bent Larsen alltaf við hliðina á þeim stóru, Friðrik og Rússunum. „Oh, hann var snöggur að leika en ég hafði hann og þeir öfunduðu mig hinir strákarnir.

Frímánn Sigurðsson var ókrýndur foringi skákmanna Stokkseyringa í áratugi.

Henning Frederiksen.

Sókn og sigrar Stokkseyringa og skákin breiðist út
Taflfélag Stokkseyringa var eitt af elstu taflfélögum í landinu. Í upphafi tóku ungir menn að tefla innan Ungmennafélagsins og Verkalýðsfélagsins Bjarma á Stokkseyri. Sjómenn stunduðu manntafl í brælu og landlegum. Hinsvegar var það hinn 22. janúar 1938 sem Frímánn Sigurðsson á Jaðri gekkst fyrir stofnun félagsins og einir 20 félagar samþykktu lög þess. Stokkseyringar voru kappsamir, sjómenn hraustir og djarfir í hverjum leik. Í upphafi leitaði félagið til Ríkharðs Jónssonar sem var þjóðkunnur listamaður og skar hann út forkunnarfaðgan

Björgvin Sigurðsson og Guðfinnur G. Ottósson, einn besti skákmaður Stokkseyringa.

Pétur Guðmundsson og Henning Frederiksen sitja að tafl.

riddara sem kostaði þá 300 kr. og útskorinn myndaramma. Skyldi árlega keppt um hver hreppti heiðurinn og yrði skákmeistari Stokkseyringa og fengi að geyma riddarann og fengi mynd af sér í rammann. Það fór vel á því að fyrsti skákmeistari Stokkseyringa yrði Frímánn Sigurðsson sem var ókrýndur foringi félagsins í áratugi. Riddarinn hefur áreiðanlega haft mikil áhrif á unga menn og sett í þá keppnisskap og um hann var barist í áratugi. Þegar sá er þetta ritar, var unglingur að aldri og kynntist skáksveit Stokkseyringa áttu þeir harðsnúð lið og oft var sagt að fimm efstu menn í tíu manna sveit þeirra gætu hver sem er skipað fyrsta borð. Margir þeirra höfðu riddaranum svo sem Guðfinnur G. Ottósson, Hannes Ingvarsson, Björgvin Sigurðsson verkalýðsleiðtogi og bróðir Frímáns. Einar Steindórsson hlaut riddarann ungur og var af næstu kynslóð meistarskákmananna á Stokkseyri, þar voru fleiri snarpir menn eins og Henning Frederiksen og Pétur Guðmundsson í Laufási. Svo bættist þeim liðsauki þegar Guðmundur S. Guðmundsson landsliðsmaður og mjög sterkur skákmaður tók að tefla með þeim. Síðar urðu riddarar af Stokkseyri þeir Páll Leó Jónsson, Þorvaldur Ágústsson sem áður

var lengi fyrsta borðsmaður Baldurs í Hraungerðishreppi en var nú fluttur á Stokkseyri og svo Jón Gunnar Ottósson maður Margrétar Frímansdóttur og tengdasonur Frímáns. Jón vann ötullega að eflingu skáklífsins á Stokkseyri og í héraðinu. Það var eins og andi Stokkseyringanna smitaði út frá sér því víða í Árnassýslu risu taflfélög, á Selfossi, í Hveragerði, í Hraungerðishreppi og Hrunamannahreppi. Nú tóku þessi félög að keppa árlega um Hrókinn og var keppnin kölluð Hrókskeppnin og enn var það Ríkharð sem skar út mikinn hrók sem sigurfélagið varðveitti milli ára. Selfyssingar höfðu hróknum fyrstu tvö eða þrjú ár en svo tók við langur sigurkafl Stokkseyringanna. Selfyssingar áttu firnasterka skákmenn. Magnús Sólmundarson einn sterkasti skákmaður landsins var lengi í þeirra liði, og einnig Magnús Gunnarsson frá Haga og þeir bræður Sigurður og Sveinn Sveinssynir, Vilhjálmur Pálsson og Siggí Gíslason svo einhverjir séu nefndir. Það er þeim sem þetta skrifar eftirminnilegt að í hinum forna Hraungerðishreppi var mikið af góðum skákmönnum og ný kynslóð ungra manna bættist við undir áhrifum sgra Friðriks Ólafssonar sem var dáður skákmaður og er það enn. Einu

sinni tókst þessu unga félagi að vinna Hrókskeppnina og það Stokkseyringa með sex vinningum gegn fjórum. Við vorum einir fjórir Brúnastaðabræður í liðinu, þá var Gunnar Finnlaugsson frá Arnarstöðum orðinn mikill meistari, einnig Ólafur Bjarnason frá Króki og Þorvaldur Ágústsson fremstur okkar bræðra. Okkar gömlu kempur voru Einar Eiríksson, Haukur Gíslason, Jóhann Árnason ofl. Sú saga varð til að Stokkseyringar hefðu verið fámálir í kaffinu á eftir í Þingborg og Frímánn hefði þessu aldrei vant ekki flutt ræðu um hið unga og efnilega lið. Og þegar mjólkurbílstjórar frá Selfossi komu á Stokkseyri morguninn eftir var enginn maður þar viðræðuhæfur. Þeir höfðu tapað Hróknum og voru sérstaklega æfir út í okkur Brúnastaðabræður. En svona var keppnisandinn, menn höfðu mikinn metnað og oft bogaði af mönnum svitinn í erfiðum skákum og andrúmsloftið var rafmagnað, það reyndi á taugakerfið. Um 1960 stofnuðu skákmenn Skáksamband Suðurlands. Einn hinna harðskeyttu skákmanna Stokkseyr-

Eyjólfur Óskar Eyjólfsson, fyrsti skákmeistari Suðurlands.

inga var Eyjólfur Óskar Eyjólfsson fangavörður, en hann varð fyrsti Suðurlandsmeistarinn eftir að Skáksamband Suðurlands hafði verið stofnað. Árið 1989 stigu skákmenn Árnassýslu risaskref og stofnuðu Skáksfélag Selfoss og nágrennis. Þar með skapaðist nýr vettvangur og öll hin gömlu félög skipa nú eina sveit og þar lifir nú arfleið Stokkseyringanna. Nú er teflt í Fischerssetrinu á Selfossi og þar kallar Bobby Fischer skákmenn að taflborði þar er saga þessa einstaka skákmanns sögð en engir tveir menn hafa haft jafn mikil áhrif á ungt fólk hér á landi í skák og Fischer og Friðrik Ólafsson. Á Fischerssetrið, í kirkjuna og kirkjugarðinn í Laugardælum koma þúsundir manna að heiðra minningu þessa mesta skáksnillings heimsins. Í Fischerssetrinu geta menn nú barið augum bæði Hrókinn sem skáklögin kepptu um og Riddara Stokkseyringanna báðir gerðir af Ríkharði Jónssyni og við hlið hans mun Suðurlandsriddarinn standa hannaður og skorinn út af Siggú á Grund en listamaðurinn Ólafur Kristjánsson í Forsæti renndi fótinn undir hann. Svo eru það Stokkseyringar sem enn koma að skákinni því Ingibjörg Jónasdóttir ekkja Hennings Frederiksen og synir þeirra þeir Vilhelm og Jónas gefa Suðurlandsriddarann til minningar um Henning og skákmenn Stokkseyringa í 70 ár. Ingibjörg og synir eiga mikið þakklæti fyrir framtakið og vonandi fylgir hinum nýja riddara sami kraftur og hinum fyrri að Sunnlendingar tefli allar sínar skákir til sigurs eins og gömlu Stokkseyringarnir.

Guðni Ágústsson

Heimildir: Grein Jóns Gunnars Ottóssonar í skáklblaði Mjólkurskákmoðtsins á Hótel Selfossi 2002.

Guðni Ágústsson.

Aukakrónur

Þú getur keypt næstum hvað sem
er fyrir jólin með Aukakrónum.

Skákfélag Selfoss og nágrennis þakkar stuðninginn

Vörðufell
BYGGINGAVERKTAKAR

PH
BLIHH *það liggur
í loftinu*

Hvalur hf

L Landsvirkjun

RS
Ein heild í þína þögu

AUDHUMLA

EIMSKIP
Flytjandi

ísey
SKYR

FB
FÓÐURLANDAN

SEL

Lýsi

MÁLNINGAÞJÓNUSTAN
Selfossi

GEYSIR

Orkugerðin ehf

BLUE LAGOON
ICELAND

BRIM

Sveitarfélagið
ÁRBORG

HAGBÖK

BROS
AUGLÝSINGAVÖRUR

BYKO

APÓTEK
SUÐURLANDS

HOTEL
SELFLOSS

Vélaverkstæði
Þóris ehf

Íslandsbanki

Lagnabjónustan ehf

Kjörís

HVERAGERÐISBÆN

JÖTUNN
VÉLAR · VERSLUN · VARAHLUTIR

LANDSTÓLPÍ

SGHUS

RÆKTUNARSAMBANI
FLÓA OG SKEIÐA

PEANIN Eymundsson

SKÁKSAMBAND
ÍSLANDS

SUMARHÚSIÐ
& GARÐURINN

Stjórnarráð Íslands

TM

Rétta blandan í hálfa ísöld

Hin einstaka ísblanda frá Kjörís hefur fylgt þjóðinni í hálfa öld.
Hér sést Ragna Kolbrún Ragnarsdóttir, fyrsta fyrirsætan okkar.
Hún gæddi sér á ljúffengri ístertu í Kjörís-auglýsingu árið 1973.
Ragna er mætt aftur, enda veislan enn í fullum gangi.

Ragna 2019

Ragna 1973

Gæði – alla leið!

Í SÁTT VIÐ NÁTTÚRUNA

Til að skapa afbragðs kjötvöru þá er uppruni hráefnisins lykilatriði. Fjölskyldan á Vatnsleysu er hluti þeirra 900 bænda sem eiga SS. Hún sinnir búskapnum í fullri sátt við náttúruna og tryggir þannig að kjötið frá SS skilar sér í gæðum alla leið á diskinn þinn.

Íslenska sveitin og SS - fyrir þig

